

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα, 14 Ιουνίου 1998, ημέρα Κυριακή και ώρα 9.30' π.μ., στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή κ. Λάμπρου Κανελλόπουλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων «ρατσισμός, ναρκωτικά, βία - εγκληματικότητα, διαπροσωπικές σχέσεις - χάσμα γενεών, οικογένεια, ανεργία - εργασία, δημογραφικό πρόβλημα, υγεία - νοσοκομειακή περίθαλψη, άτομα με ειδικές ανάγκες - άτομα με aids, εκμετάλλευση - κακοποίηση ανηλίκων, ανύπαντρες μητέρες, άστεγοι, κλωνοποίηση και ζωοφιλία» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» Γ' Σύνοδος 1997-1998.

Στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Έφηβοι Βουλευτές»: Αγγελική Αλεξανδροπούλου (Νομός Αχαΐας), Μαρία Αντωνίου (Λεμεσός), Ιφιγένεια Αρίδη (Νομός Μαγνησίας), Μαρία Αρχιμανδρίτη (Νομός Ηλείας), Ιωάννης Αχιλλίας (Νομός Αχαΐας), Μαριαλένα Βάγια (Νομός Μαγνησίας), Αργυρώ Βενετσάνη (Νομός Φωκίδας), Ευθύμιος Βέργος (Β' Θεσσαλονίκης), Σταυρούλα Γαβρά (Β' Αθήνας), Βαρβάρα Γαλάνη (Νομός Τρικάλων), Θεοδώρα Γιαννακά (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Παναγιώτα Δεδούση (Β' Αθήνας), Νικόλαος Ζαγκανάς (Νομός Μεσσηνίας), Δήμητρα Ζουμπούλου (Νομός Φθιώτιδας), Φωτεινή Θεοδοσοπούλου (Νομός Χίου), Βάια-Σταυρούλα Θέου (Νομός Τρικάλων), Μαρίνα Καλλιντέρη (Νομός Ζακύνθου), Αναστασία Καραγιαννίδου (Νομός Καστοριάς), Νίκος Καραθανάσης (Β' Αθήνας), Γεώργιος Καραχάλιος (Α' Αθήνας), Κωνσταντίνα Καττή (Β' Πειραιά), Κωνσταντίνα Κολιοπούλου (Νομός Ηλείας), Στέφανος Κόμητας (Β' Πειραιά), Ειρήνη Κοντομανωλοπούλου (Β' Πειραιά), Δημήτριος Κορακάκης (Επικρατείας), Ελευθέριος Κυρκούδης (Νομός Χαλκιδικής), Αντώνιος Κωνσταντόπουλος (Νομός Μεσσηνίας), Γεώργιος Λουλούδης (Νομός Κυκλάδων), Ιωάννα Μαρία Μάμαλη (Μόναχο), Δημήτριος Μαρκούζης (Νομός Φλώρινας), Βασίλειος Μαυραγάνης (Νομός Κορινθίας), Ελένη Μητσοπούλου (Βόννη), Χριστίνα Μιχαηλίδου (Αιμολόσος), Ειρήνη Μουρλίδου (Νομός Έβρου), Χαράλαος Μπακάλης (Β' Αθήνας), Μίνα Μπέσιου (Β' Αθήνας), Ειρήνη Μπότη (Β' Αθήνας), Ηλιάνη Νικήτα (Β' Αθήνας), Έλλη Παπαδοπούλου (Β' Αθήνας), Ευαγγελία Παπαδοπούλου (Νομός Ημαθίας), Ζωή Παπία (Α' Θεσσαλονίκης), Θεοδώρα Παύλου (Πάφος), Άννα Πί-

τρον (Λεμεσός), Μαρίνα Πιλλακούρη (Αυστραλία), Φερενίκη Πίππου (Α' Αθήνας), Άννα Πισκλίδου (Νομός Κοζάνης), Σωτηρία Ρακοβίτη (Νομός Τρικάλων), Δήμητρα Σιαπλαούρα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Βασιλική Σταματοπούλου (Νομός Αχαΐας), Αρετή Τζήρου (Α' Θεσσαλονίκης), Ιωάννα Τσάμπηρα (Νομός Λακωνίας), Σοφία Τσαντούκλα (Νομός Άρτας), Στέφανος Τσιλιμπάρης (Νομός Κερκύρας), Νίκος Τσίμας (Νομός Πέλλας), Ευθυμία Τσολάκου (Νομός Βοιωτίας), Παναγιώτης Φράγκος (Νομός Λέσβου), Κωνσταντίνος Φωκάς (Α' Πειραιά) και Ανδρέας Φωτιάδης (Λάρισα).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχε το μέλος της Επιτροπής για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» κ. Ηλίας Κατσούλης, Καθηγητής Πολιτικής Κοινωνιολογίας.

Επίσης και διερμηνέας για τον Έφηβο Βουλευτή Δημήτριο Κορακάκη από το Ειδικό Λύκειο Κωφών - Βαρηκόων Αργυρούπολης.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έφηβοι Βουλευτές, εκ μέρους του Κοινοβουλίου και ιδιαίτερα της Διαρκούς Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων σας καλωσορίζω στην Γ' Σύνοδο της Βουλής των Εφήβων, μία Σύνοδο που τη θεωρώ αρκετά σημαντική, γιατί έρχεται να ενισχύσει ένα νέο θεσμό, ένα πρωτόγνωρο θεσμό για τα πολιτικά και πολιτειακά πράγματα της χώρας μας, πιστεύοντας ότι μέσα από αυτή την προσπάθεια που γίνεται από τον πολιτικό κόσμο της χώρας, από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, έρχεται να αναδείξει την κρίσιμη σημασία που έχει για την πορεία του τόπου, για την ανανέωση της πολιτικής μας ζωής, για την ανανέωση και αναμόρφωση των πολιτικών μας θεσμών η συμμετοχή της νέας γενιάς.

Είναι για μας -και πιστεύω για όλο τον ελληνικό λαό- η σημερινή προσπάθεια μία διαδικασία προετοιμασίας και μύησης της νέας γενιάς, των νέων ανθρώπων στην πολιτική λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών της πατρίδας μας, μύηση στους κανόνες, τις πρακτικές και πολιτικές συμπεριφορές και στους θεσμούς μέσα από τους οποίους διαπλάθεται η πολιτική στη χώρα μας και έρχεται πραγματικά να αναδείξει με αυθεντικότητα και με ανιδιοτέλεια τις πολύ ισχυρές αξίες της δημοκρατίας και τη συμμετοχή ως συστατικά στοιχεία του πολιτικού μας συστήματος και του δημοκρατικού πολιτεύματος της χώρας μας.

Είναι, λοιπόν, από αυτήν την άποψη πολύ μεγάλη η σημασία της Γ' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων. Και στις δύο προηγούμενες συνόδους αναδείχθηκαν πολύ κρίσιμα κοινωνικά προβλήματα, που εκφράζουν έναν πηγαίο, ένα γνήσιο, ένα θετικό κοινωνικό προβληματισμό των νέων ανθρώπων, των ανθρώπων που βγαίνουν στη ζωή, πάνω σε ζητήματα που

αφορούν κρίσιμες πτυχές της καθημερινής κοινωνικής μας δράσης. Τέτοια είναι ο ρατσισμός, τα ναρκωτικά, η οικογένεια, το άγχος και η ανασφάλεια για το αύριο, όπως αυτό διαγράφεται μέσα από την αναζήτηση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων ανθρώπων, τα φαινόμενα της ανεργίας, το δικαίωμα της εργασίας, τα ζητήματα που σχετίζονται με την καθημερινή κοινωνική μας ζωή, με την καθημερινή κοινωνική μας συμπεριφορά και τα πρότυπα, τα οποία παράγει καθημερινά το σύστημα της πατρίδας μας. Επίσης, η βία, η εγκληματικότητα, είναι ζητήματα τα οποία κυριαρχούν στη σκέψη όχι μόνο ανθρώπων της ηλικίας σας, αλλά και στη σκέψη όσων αντιμετωπίζουν με αυθεντικότητα ή για πρώτη φορά τέτοια έντονα κοινωνικά προβλήματα. Αν και βέβαια αυτά απασχολούν όλο τον ελληνικό λαό και όλες τις σύγχρονες κοινωνίες μας.

Είναι, ξέρετε, αυτή η προσπάθεια η πρώτη, δεν έχει προηγούμενο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Και αν δεχθούμε κατά τεκμήριο, και όχι μόνο, ότι ο χώρος που διαπλάθεται η δημοκρατική θεσμική λειτουργία των κοινωνιών μας είναι ευρωπαϊκός χώρος, αντιλαμβάνεστε λοιπόν το πόσο σημαντική είναι αυτή η προσπάθεια και αυτό το εγχείρημα το δημοκρατικό. Και δεν θα ήθελα να το χαρακτηρίσετε ούτε ματαιοδοξία, ούτε πολύ περισσότερο αυταρέσκεια, να πούμε ότι στο επίπεδο αυτό η Ελλάδα πρωτοπορεί στην Ευρώπη.

Αυτά σαν κάποιες γενικές παρατηρήσεις και επισημάνσεις για το χαρακτήρα και τη σημασία που έχει ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων.

Και τώρα επί της ουσίας.

Θα προσδιορίσω τον τρόπο με τον οποίο θα κινηθεί η διαδικασία των συνεδριάσεών μας σήμερα και αύριο. Θα γίνουν δύο συνεδριάσεις. Η συμμετοχή μας να είναι ουσιαστική.

Σήμερα θα μιλήσει ο εισηγητής για οκτώ λεπτά. Όσοι ομιλητές θέλουν να μιλήσουν θα έχουν χρόνο τέσσερα λεπτά, παρόλο που δεν φτάνουν τέσσερα λεπτά για να φωτίσετε όλες τις πτυχές των θεμάτων.

Αύριο θα γίνει η δεύτερη συνεδρίαση.

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω προκαταβολικά οι παρατηρήσεις σας, οι τοποθετήσεις σας και, αν έχετε νέες προτάσεις, να ειπωθούν, να αξιολογηθούν και να ενσωματωθούν μέσα στη διευρυμένη τελική Σύνοψη Κειμένων που ήδη έχετε στα χέρια σας και για τα θέματα μόνο της επιτροπής κοινωνικών υποθέσεων, τα οποία θα υποβάλουμε στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων που θα συνεδριάσει την Τρίτη.

Επίσης στην Ολομέλεια, την Τρίτη το πρωί, θα είναι ομιλητές, εκτός από το σημερινό εισηγητή και πέντε άλλοι από σας που θα προέλθουν από την κλήρωση που θα γίνει στο τέλος της αυριανής συνεδρίασης. Σ' αυτήν τη διαδικασία της κλήρωσης, δεν θα συμμετάσχουν οι Έφηβοι Βουλευτές από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό. Θα υπάρξει ειδική διαδικασία από την Επιτροπή του προγράμματος.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρίσκεται ο κ. Ηλίας Κατσούλης, Καθηγητής της πολιτικής κοινωνιολογίας, μέλος της Επιτροπής για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων». Ανήκει στους πρωτεργάτες του θεσμού της Βουλής των Εφήβων και εκτός από το πολύ γνωστό σε διεθνές επίπεδο, συγγραφικό και επιστημονικό του έργο, έχει μία ανιδιοτελή και ηθική παρουσία σε ένα πνευματικό χώρο που και αυτός δοκιμάζεται τις ημέρες μας, όπως πολύ καλά και εσείς ξέρετε και η παρουσία του εδώ δεν είναι τυχαία.

Πιστεύω ότι θα συμβάλει, όπως το έκανε και όπως το κάνει πάντοτε, στη σύνταξη της τελικής σύνθεσης κειμένων. Αυτή η Σύνοψη δεν είναι απλά ένα κείμενο για να επιβεβαιωθείτε εσείς. Είναι ένα κείμενο που πρέπει να ενοχλήσει, να αναδείξει, να ερεθίσει, να δημιουργήσει ευρύτερο κοινωνικό προβληματισμό για τον τόπο, για τους θεσμούς, ώστε να σπάσουμε τον εφησυχασμό ή τη φθορά που συντελείται στις μέρες μας από πολλούς, κύκλους, κέντρα και δυνάμεις που θέλουν τα κοινωνικά προβλήματα καθυποταγμένα σε μία άλλη αντίληψη, να είναι ξέμακρος ο κόσμος και να είναι απόμακρες οι λύσεις, οι οποίες πρέπει να δοθούν.

Πρέπει να εγγραφούν σε κατάλογο ομιλητών όσοι θέλουν να μιλήσουν.

Σας προτείνω, μετά την τοποθέτηση της Εισηγήτριας, να ανοίξουμε τον κατάλογο των ομιλητών και να προχωρήσουμε στη διαδικασία.

Η Βασιλική Σταματοπούλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως προέκυψε από την καταγραφή των κοινωνικών προβλημάτων, που επιχειρήσαμε μαζί με όλους τους υπόλοιπους συνομηλίκους μας, οι οποίοι έλαβαν μέρος στη διαδικασία επιλογής τους στη Βουλή των Εφήβων, τα ίδια κοινωνικά προβλήματα, που απασχολούν τους μεγάλους, απασχολούν και εμάς τους μικρούς. Αυτό αποδεικνύει την αυξημένη ευθύνη και ωριμότητα, με την οποία αντιμετωπίζουμε όσα συμβαίνουν γύρω μας, αφού όλα έχουν άμεσο αντίκτυπο στη ζωή μας και στο μέλλον μας.

Έτσι, βρίσκονται σε έξαρση και αποτελούν ανησυχητικά φαινόμενα για το μέλλον παλιά κοινωνικά προβλήματα που νομίζαμε ότι τα είχαμε ξεπεράσει και ότι οι σημερινές κοινωνίες μαθαίνοντας από τα σφάλματα του παρελθόντος τα είχαν αφήσει πίσω τους. Τα σοβαρότερα από αυτά είναι η ξενοφοβία, ο ρατσισμός, η προκατάληψη και ο απαράδεκτος τρόπος που αντιμετωπίζουμε άτομα με ειδικές ανάγκες και άτομα που νοσούν και πάσχουν από AIDS, θεωρώντας τους μιάσματα, τα οποία θα πρέπει να αποβληθούν από τον κοινωνικό ιστό, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για τη διευκόλυνση της ζωής τους και της επιβίωσής τους.

Ακόμα, μας προβληματίζουν ζητήματα διαχρονικά, όπως η ανεργία, η έξαρση της βίας και της εγκληματικότητας, η κρίση στις διαπροσωπικές σχέσεις και το μόνιμο πλέον πρό-

βλημα του χάσματος των γενεών, όπου οι μικροί φωνάζουν και οι μεγάλοι, περιχαρακωμένοι στο δικό τους κόσμο, αδυνατούν να τους ακούσουν.

Επίσης, η εξέλιξη της επιστήμης, η οποία μας δίνει όλο και περισσότερες λύσεις για τη βελτίωση της ζωής μας, παράλληλα όμως δημιουργεί κανούργια κοινωνικά και ηθικά διλήμματα, λόγω των μεθόδων που ακολουθεί, όπως η κλωνοποίηση, με αποτέλεσμα καινούργια κοινωνικά προβλήματα να ανακύπτουν, τα οποία καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Στον ίδιο τομέα εντάσσεται και η μάστιγα των ναρκωτικών, αφού η επιστήμη έχει εκσυγχρονίσει τις ουσίες αυτές και πλέον από το χασίς και τη μαριχουάνα που γνώριζαν οι γονείς μας, τώρα έχουμε να αντιμετωπίσουμε την κοκαΐνη, την ηρωΐνη και τα παντός είδους χάπια, που προσφέρονται ακόμα και έξω από τα σχολεία μας.

Όμως, όπως φάνηκε από την καταγραφή των προβλημάτων αυτών, τον προβληματισμό μας κέρδισαν και ζητήματα που μόλις άρχισαν να εμφανίζονται στη χώρα μας, που από πολλά χρόνια απασχολούν τις άλλες χώρες της Ευρώπης, όπως είναι η κρίση του θεσμού της οικογένειας, οι άστεγοι και οι ανύπαντρες μητέρες. Θέματα όμως που δεν είναι ιδιαίτερα οξυμμένα στην πατρίδα μας, αφού ο θεσμός της οικογένειας φαίνεται να έχει γερές βάσεις και να αντέχει στους κλυδωνισμούς που δέχεται από διάφορες κατευθύνσεις.

Οι άστεγοι και οι ανήμποροι μπορούν να εξασφαλίσουν κάποια ποιότητα στη ζωή τους, βρίσκοντας καταφύγιο μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον, γιατί στον τόπο μας ευτυχώς, ακόμα μαθαίνουμε ότι πάνω από όλα είναι η οικογένειά μας και οι δικοί μας άνθρωποι.

Τέλος, προβλήματα όπως το δημογραφικό που αντιμετωπίζει η πατρίδα μας, λόγω της συνεχούς συρρίκνωσης του πληθυσμού της, που είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο αν λάβουμε υπόψη μας τον κίνδυνο που παραμονεύει εξ ανατολών, η υγεία και η ελλιπής νοσοκομειακή περίθαλψη, που ταλαιπωρεί όλους μας, όταν έχουμε την ατυχία να έρθουμε σε επαφή με νοσοκομεία, αλλά και η ευαισθητοποίησή μας σε θέματα προστασίας τους περιβάλλοντος και των ζώων, που αποτελούν στοιχεία απαραίτητα για τη ζωή μας και είμαστε υποχρεωμένοι να τα σεβόμαστε, γιατί αποτελούν βασικούς παράγοντες και για τη δική μας επιβίωση. Όλα αυτά μας απασχολούν και να μας προβληματίζουν.

Αν ψάξουμε να βρούμε τις αιτίες που προκαλούν τα προβλήματα αυτά, σίγουρα θα ανακαλύψουμε ότι η βασικότερη είναι η έλλειψη των οικονομικών πόρων για την αντιμετώπιση πολλών από αυτά, όπως η ανεργία, η βελτίωση της υγείας και της νοσοκομειακής περίθαλψης, η κακοποίηση και η εκμετάλλευση των ανηλίκων, αλλά και σε ένα βαθμό, το δημογραφικό πρόβλημα.

Σε άλλες περιπτώσεις, οι αιτίες είναι πιο πολύπλοκες και ξεφεύγουν από τα στενά όρια της πατρίδας μας για να τα

αντιμετωπίσουμε, όπως είναι τα ναρκωτικά και η κλωνοποίηση, αφού πίσω από αυτά βρίσκονται μεγάλα διεθνή οικονομικά συμφέροντα που τα προωθούν, αποσκοπώντας στο οικονομικό όφελος.

Σε προβλήματα όμως, όπως ο ρατσισμός και η ξενοφοβία, η βία και η εγκληματικότητα, το χάσμα των γενεών και η κρίση στις διαπροσωπικές μας σχέσεις λόγω της απομάκρυνσής μας, η προκατάληψη για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τα άτομα που νοσούν από ανιάτες ασθένειες, η βασική αιτία είναι η έλλειψη παιδείας, που μας εμποδίζει να ξεπεράσουμε το φόβο μας και την ανασφάλειά μας απέναντι στο άγνωστο, που εκπροσωπούν για μας αυτές οι μειονότητες, με αποτέλεσμα να τις εντάσσουμε στο κοινωνικό περιθώριο και να τους θεωρούμε πηγή για οτιδήποτε κακό και αρνητικό συμβαίνει στη ζωή μας.

Είναι η έλλειψη παιδείας και όχι μόρφωσης, αφού παιδευμένος άνθρωπος δεν είναι μόνο αυτός που έχει μορφωθεί και έχει αποκτήσει πτυχία, αλλά ο άνθρωπος που έχει ανοίξει τα μάτια του στην κοινωνία και έχει φροντίσει να πλουτίσει τον εαυτό του με αρχές και ιδανικά, ώστε να συμφιλωθεί με τον συνάνθρωπό του και να τον προσεγγίσει, χωρίς να αισθάνεται ότι ο άλλος, ο διαφορετικός είτε λόγω του χρώματός του είτε της καταγωγής του ή της χώρας προέλευσής του, ή τέλος λόγω της σωματικής του μειονεξίας, θα προσπαθήσει να τον επιβουλεύει ή να τον «μολύνει» με την διαφορετικότητά του.

Εχθρός και μάλιστα κρυφός, άρα και πιο επικίνδυνος, είναι η αμάθεια ή η ημιμάθεια, είναι δηλαδή η περιχαράκωση γύρω από τον εαυτό μας και ο αποκλεισμός του άλλου από τη ζωή μας, γιατί θέλει πάντα το κακό μας.

Πέρα από αυτά όμως, αν προσέξουμε καλύτερα, θα δούμε ότι τα περισσότερα κοινωνικά προβλήματα είναι αλληλένδετα μεταξύ τους και η βελτίωση ή η επίλυση του ενός θα αποτελούσε τη λύση και για κάποιο άλλο.

Έτσι, η αντιμετώπιση του προβλήματος του χάσματος των γενεών και της έλλειψης επικοινωνίας των ανθρώπων, θα βελτίωνε ουσιαστικά και θα αναβάθμιζε το θεσμό της οικογένειας και έτσι θα αποφεύγονταν φαινόμενα, όπως η ύπαρξη ανύπαντρων μητέρων ή αστέγων, αφού η ουσιαστική επικοινωνία και η ενημέρωση των παιδιών από τους γονείς σε θέματα προφύλαξης και η φροντίδα για τους ανήμπορους συνανθρώπους μας με την ουσιαστική επαφή μαζί τους είναι σημαντικά βήματα για την αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων.

Άλλωστε, αυτές είναι λύσεις που δεν κοστίζουν και δεν είναι υποχρεωτικό να τις υποστηρίξουν οι κυβερνήσεις, οι οποίες άλλωστε αδρανούν για την επίλυση των προβλημάτων, που αφορούν τους ανθρώπους και τους απασχολεί μόνο να ευημερούν τα νούμερα και οι αριθμοί, αγνοώντας ότι η ευτυχία των ανθρώπων δεν υπολογίζεται ανάλογα με την πτώση του δείκτη του πληθωρισμού ή του τιμαριθμού.

Αυτά τα μικρά προβλήματα μπορούμε να τα επιλύσουμε, ξεκινώντας μέσα από το σπίτι μας και την οικογένειά μας, αλλάζοντας στάση ζωής και τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε το συνάνθρωπό μας, προσεγγίζοντάς τον όχι με βάση την προκατάληψη και τον φόβο, αλλά με την ουσιαστική επαφή και το ενδιαφέρον για το πρόβλημα που τον απασχολεί.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα επιλύονταν σταδιακά και σημαντικότερα προβλήματα, όπως αυτό των ναρκωτικών, αφού πέραν των άλλων παραγόντων που σπρώχνουν νέους ανθρώπους σ' αυτούς τους παράλογους κόσμους των ψευδαισθήσεων, τα ψυχολογικά αδιέξοδα που αισθάνονται αυτοί οι άνθρωποι και τα οποία μπορούν να αντιμετωπισθούν με την επαφή τους με άλλους ανθρώπους, θα μπορούσαν να ξεπεραστούν, αν οι αρμόδιοι έσκυβαν πάνω από τα προβλήματα των νέων ανθρώπων με ειλικρίνεια και ουσιαστικό ενδιαφέρον.

Η επιγραμματική αναφορά των λύσεων για καθένα από τα κοινωνικά προβλήματα που μας αφορούν, θα ήταν άσκοπη, αφού όλοι μας τις γνωρίζουμε και θα γινόμεν κουραστική.

Αυτό όμως, που πρέπει να τονίσουμε, είναι ότι πέραν των οικονομικών πόρων που μας λείπουν για να επιλύσουμε πολλά από αυτά τα κοινωνικά προβλήματα, η ουσιαστική λύση θα ήταν, ο άνθρωπος να αναζητήσει και να ανακαλύψει την εμπιστοσύνη του για τον άλλο άνθρωπο. Έτσι, όλοι μαζί θα ενωθούμε, θα αναζητήσουμε και θα απαιτήσουμε λύσεις στα προβλήματα που μας αφορούν.

Άλλωστε, οι λύσεις είναι γνωστές και τις γνωρίζουμε όλοι, πολλές από αυτές είναι ανέξοδες, όπως τόνισα πιο πάνω, και υλοποιούνται με την ενεργοποίηση του καθενός από εμάς στον κοινωνικό του περίγυρο και στη συνέχεια με την ενεργοποίηση των αρμοδίων για την επίλυσή τους.

Πρέπει η κοινωνία να βγει από τον επικίνδυνο λήθαργο της αδράνειας, στον οποίο έχει πέσει και να αναζητήσει, να απαιτήσει λύσεις, οι οποίες όμως δε θα αποφασισθούν ερήμην της, αλλά θα ακουσθεί και η γνώμη μας.

Επειδή λοιπόν είμαστε το μέλλον και επειδή μας ανήκει αυτός ο τόπος, στον οποίο καλούμαστε να ζήσουμε, θα πρέπει από εδώ, που μας δίνεται η ευκαιρία, να φωνάξουμε προς τους αρμόδιους ότι δεν μας αρέσει η κοινωνία, όπως την έφτιαξαν και μας την παραδίδουν, και ότι χρεωκόπησαν. Να μη φοβούνται όμως, η χρεωκοπία δεν είναι οικονομική, είναι ηθική και κοινωνική, που είναι χειρότερη.

Η πρότασή μας λοιπόν είναι: Ακούστε μας και λάβετε μας υπόψη σας, γιατί αν πάψουμε να υπάρχουμε εμείς και το δικό σας μέλλον κινδυνεύει.

Αυτή θα πρέπει να είναι η στάση μας και να μη σταματήσουμε να πιέζουμε μέχρι τα όνειρά μας να γίνουν εφιάλτες τους και να εξαναγκασθούν να τα πραγματοποιήσουν, βελτιώνοντας την κοινωνία μας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας ευχαριστώ πολύ, δεσποινίς Σταματοπούλου.

Παρακαλώ όσες και όσοι θέλουν να μιλήσουν, να το δηλώσουν. Θα ανοίξει κατάλογος για όσους θέλουν να μιλήσουν και να τοποθετηθούν επί της Σύνοψης Κειμένων.

Ελπίζω να υπάρχει ο χρόνος, ώστε, όσοι θέλουν να τοποθετηθούν αύριο, να μπορέσουν να τοποθετηθούν. Θα δούμε όμως μέχρι που θα φθάσουμε σήμερα.

Η Ιφιγένεια Αριδή έχει το λόγο.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΑΡΙΔΗ (Νομός Μαγνησίας): Ονομάζομαι Ιφιγένεια Αριδή και εκπροσωπώ το Γενικό Λύκειο Αλμιρού του Νομού Μαγνησίας.

Θέλω να σας καταθέσω τις απόψεις μου σχετικά με ένα ζήτημα, το οποίο προσωπικά με αγγίζει, το ζήτημα του ανθρωπισμού.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι η εποχή μας έχει ανάγκη από ένα νέο ανθρωπιστικό κίνημα που να έχει επίκεντρο την ευτυχία του ανθρώπου, σύμφωνα με τις σύγχρονες συνθήκες.

Ο αρχαίος σοφός Μένανδρος είπε κάποτε: «Ως χαριέν εστί άνθρωπος, όταν άνθρωπος η»!. Εύλογα σήμερα διερωτάται κανείς κατά πόσον ο σύγχρονος άνθρωπος είναι «χαριτωμένος» και άνθρωπος με όλη τη σημασία της λέξης. Κάθε άτομο για να πάει μπροστά χρειάζεται ένα δυναμογόνο στόχο, ώστε να συντονίζει όλες τις δυνάμεις του, ψυχικές και σωματικές, για την κατάκτησή του και να αισθανθεί έτσι, ότι αξίζει τον κόπο να ζει. Σήμερα, όπως δείχνουν οι περιστάσεις, αυτός ο στόχος είναι αδιάκριτος ή συγκεκριμένος, τόσο για το άτομο, όσο και για την κοινωνία.

Το ανθρωπιστικό ιδανικό απουσιάζει από τη σύγχρονη ζωή, όπου επικρατεί ο ατομικισμός και η εγωπάθεια, η δοξασία ότι το κάθε ον υπάρχει μόνο ατομικά. Ο άνθρωπος ασχολείται περισσότερο με τον εαυτό του παρά με τους άλλους, ενώ φροντίζει να ικανοποιήσει τα προσωπικά του συμφέροντα και όχι την ευημερία του κοινωνικού συνόλου. Έτσι απομονώνεται, αποξενώνεται, με αποτέλεσμα η μοναξιά να «δέρνει» πολλές ψυχές και να αποτελεί γνώρισμα ακόμη και της νεανικής ηλικίας.

Ακόμη ανασταλτικό παράγοντα της επικράτησης του ανθρωπισμού στη σημερινή κοινωνία αποτελούν η βία και η εγκληματικότητα που αυξάνονται ανησυχητικά, πράγμα που δείχνει ότι η ανθρώπινη υπεραξία έχει υποτιμηθεί σοβαρά και επικίνδυνα. Ο φόβος και η ανασφάλεια επικρατούν στις ψυχές των ανθρώπων. Η αδιαφορία φθείρει τις σχέσεις και οδηγεί στην απομόνωση.

Σαν γενική παρατήρηση μπορούμε να πούμε ότι ο σημερινός άνθρωπος δεν έχει στη ζωή του στόχους χειροπιαστούς, δυναμογόνους και δεν κάνει πολλά όνειρα. Αντίθετα έχει σαν αρχή του το περίφημο: «Φάγωμεν, πλώμεν, αύριον γαρ αποθνήσκωμεν». Είναι φυσικό να μην είναι ευτυχισμένος μέσα σ' αυτή την κατάσταση, όπου όλες οι ενέργειές του αποβλέπουν στην ικανοποίηση της υλικής πλευράς της ύπαρξής

του. Επιπλέον, η πείνα κυριαρχεί στον Τρίτο Κόσμο και κανένας δεν ενδιαφέρεται υπεύθυνα για τα εκατομμύρια παιδιά που πεθαίνουν κάθε χρόνο μέσα στην αθλιότητα και τη μιζέρια. Τέλος, δεν υπάρχει αρμονία στις σχέσεις μεταξύ των κρατών, καθώς οι πιο ισχυροί επεμβαίνουν στα εσωτερικά των πιο αδύναμων λαών, με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε αιματηρές συγκρούσεις, όπου υλικά αγαθά και ανθρώπινες ζωές χάνονται και απειλείται η παγκόσμια ειρήνη. Έτσι διαπιστώνουμε ότι τόσο στο ατομικό, όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό επίπεδο οι αρχές του ανθρωπισμού παραβιάζονται.

Πώς θα επιτευχθεί όμως ο ανθρωπισμός, με τη σωστή του μορφή, με βάση πάντα τα σημερινά δεδομένα; Πρέπει ο σύγχρονος άνθρωπος, ατομικά και συλλογικά, να κάνει μία αναθεώρηση του τρόπου ζωής του. Αρχικά, θα πρέπει να συνειδητοποιήσει την αξία της ατομικής και κοινωνικής ελευθερίας που θα του δίνει ώθηση για να διευρύνει τους πνευματικούς του ορίζοντες, οπότε θα βλέπει και θα κρίνει τα γεγονότα και τις διάφορες καταστάσεις αντικειμενικά και σωστά. Θα πρέπει να αγωνιστεί με κάθε θεμιτό μέσο για την επαναφορά στη ζωή των μεγάλων αξιών, όπως ελευθερία, δικαιοσύνη, αγάπη, συντροφικότητα, ισότητα, που άστοχα έχει παραμερίσει από την πλεονεξία του.

Ακόμη, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην παιδεία. Η σωστή διαπαιδαγώγηση θα δημιουργήσει αυριανούς πολίτες που θα ζουν σωστά και ανθρώπινα με τις αρχές του δικαίου και της ισότητας. Όσον αφορά στην ίδρυση των πνευματικών κέντρων με ιδιωτική ή κρατική μέριμνα, αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στην επικράτηση του ανθρωπισμού στη σύγχρονη κοινωνία. Μέσα από αυτά τα κέντρα θα διαφωτίζονται οι άνθρωποι κάθε ηλικίας πάνω στα καντά, καθημερινά, ανθρώπινα προβλήματα και έτσι θα μπορούν να ζουν καλύτερα και πιο φιλικά.

Επιπλέον, προτείνω ενημέρωση του κόσμου από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για τα διάφορα διεθνή προβλήματα, καθώς και τα εθνικά, για να μπορούν οι άνθρωποι, ξέροντας την αλήθεια, με τη σωστή πάντα πληροφόρηση, να παίρνουν μία θέση και ανάλογα να συντονίζουν τον αγώνα τους. Πρέπει ακόμη να γίνει κοινή προσπάθεια, μέσα από τη δημιουργία διαφόρων συλλόγων, αθλητικών, μορφωτικών, πολιτιστικών, ώστε να επέλθει σύσφιξη των ανθρώπινων σχέσεων, που ομολογουμένως σήμερα έχουν υποβαθμιστεί.

Επιπρόσθετα η Πολιτεία οφείλει να φροντίσει για την προάσπιση των συνδικαλιστικών ελευθεριών του πολίτη που είναι κατοχυρωμένες συνταγματικά, γιατί έτσι θα μπορούσε να εκφραστεί πιο ανθρώπινα και εποικοδομητικά.

Ακόμη, θεωρώ απαραίτητη τη λαϊκή αντίδραση, όταν απειλείται η παγκόσμια ειρήνη ή παραβιάζονται απροσημάτιστα τα ανθρώπινα δικαιώματα από ισχυρά άτομα, που έχουν συμφέροντα προσωπικά ή από ισχυρούς λαούς, καθώς και την κοινωνική μέριμνα για την προστασία και τη συντήρηση της φύσης, η οποία αποτελεί ομολογουμένως πηγή

έμπνευσης, ζωής, χαράς και δημιουργίας. Έτσι, ο άνθρωπος θα αποδεσμευτεί από τον ασφυκτικό κλοιό της πόλης και είναι πολύ πιθανό να ανακαλύψει συγκινησίες ξεχασμένες, που θα τον κάνουν να αισθανθεί την ομορφιά της ζωής.

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η ανεργία είναι αιτία για πολλές κοινωνικές ασθένειες. Σύμφωνα με αυτό το απογοητευτικό δεδομένο, προτείνω τη συλλογική προσπάθεια, ώστε να υπάρχει σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός και η εργασία κάθε ατόμου να είναι ανάλογη με τις δυνατότητες και τις εσωτερικές κλίσεις του, ώστε να αποτελεί πηγή χαράς, ζωτικότητας και προσωπικής δημιουργίας. Προτείνω ακόμη την παράλληλη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Ο συντονισμένος κοινωνικός αγώνας θα είναι έτσι πιο αποτελεσματικός και η κοινωνία θα ευημερήσει σε όλα τα επίπεδα. Φυσικό επακόλουθο θα είναι η αρμονία και η μείωση των κοινωνικών προβλημάτων, η συνεννόηση, η κατανόηση.

Ακόμη οι οργανισμοί που έχουν δημιουργηθεί, όπως ΟΗΕ, UNESCO, Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, πρέπει να προστατεύουν το ανθρωπιστικό ιδεώδες ουσιαστικά και όχι με λόγια, προσφέροντας ουσιαστική βοήθεια στους πεινασμένους και αρρώστους όλου του κόσμου που υποφέρουν μέσα στην αποξένωση και τη φτώχεια.

Τέλος, οι νέοι άνθρωποι επειδή είναι ζωντανοί, ορμητικοί, επιρρεπείς στις αλλαγές, αδιάφοροι από συμβάσεις και συμβατικότητα μπορούν να στηρίξουν τα ανθρωπιστικά κινήματα, να τα κάνουν πιο δυναμικά και πιεστικά προς τα πάνω. Η φυσική ευαισθησία και η αγνότητά τους σε αυτήν την ηλικία τους κάνει να ονειρεύονται έναν καλύτερο κόσμο, χωρίς κινδύνους, χωρίς καταπίεση και εκμετάλλευση, χωρίς αυθαιρεσίες και ανισότητες, έναν κόσμο ελεύθερο με άμεσες προοπτικές εξέλιξης. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Ιωάννης Αχιλλιάς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΧΙΛΛΙΑΣ (Νομός Αχαΐας): Ζητώ την άδεια να μιλήσω από τη θέση μου, λόγω δυσκολίας μετακίνησης.

Σεβαστό Προεδρείο, κύριοι συνάδελφοι, όλα όσα ακούστηκαν είναι σημαντικά και ενδιαφέροντα. Εγώ όμως, ξεκινώντας από το προσωπικό μου θέμα, θα αναφερθώ σε ένα πρόβλημα που απασχολεί πολλούς νέους και πρέπει να απασχολήσει και την πολιτεία, αν πράγματι θέλουμε να θεωρούμαστε αληθινά πολιτισμένοι.

Είναι το θέμα των παιδιών με ειδικές ανάγκες και μάλιστα με κινητικά προβλήματα. Και ενώ φαίνεται θέμα περιορισμένο και εξειδικευμένο, αφορά όλους, γιατί όλοι κινδυνεύουν να γίνουν άτομα με ειδικές ανάγκες ύστερα από μία ασθένεια, ένα ατύχημα κ.λπ.

Η υποδομή είναι ελάχιστη έως ανύπαρκτη.

Τα κέντρα αποκατάστασης είναι λίγα, στην επαρχία ανύπαρκτα και όσα υπάρχουν, εκτός ελαχίστων, λειτουργούν κάτω από ανεπίτρεπτες συνθήκες.

Το ειδικευμένο προσωπικό είναι ελάχιστο και στους πε-

ρισσότερους λείπει η αγάπη και η ανθρωπιά. Βλέπουν το έργο τους μόνο βιοποριστικά και όχι ως έργο κοινωνικό, έργο προσφοράς και αγάπης. Αυτό οφείλεται στην έλλειψη της ανάλογης παιδείας, αλλά και της διαρκούς επιμόρφωσης.

Η θεραπεία και η προσπάθεια μη επιδείνωσης της κατάστασης είναι δαπανηρή και γι' αυτό άτομα που έχουν χαμηλό οικονομικό επίπεδο είναι καταδικασμένα.

Τα σχολεία –δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια– απροσπέλαστα, γιατί δεν υπάρχει η υλικοτεχνική υποδομή και έτσι, σε όσα παιδιά έχουν τις πνευματικές δυνάμεις η μόρφωση γίνεται αγώνας σκληρός.

Η εισαγωγή στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα είναι δύσκολη και με άνιστους όρους.

Όμως και στην κοινωνία επικρατεί η αντίληψη ότι εμείς, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, είμαστε κατώτεροι, πολίτες β' κατηγορίας με συνέπειες τεράστιες. Πολλές φορές οι γονείς ντρέπονται όταν έχουν ένα τέτοιο παιδί. Εφόσον, λοιπόν, δεν μπορούν να αποδεχθούν αυτοί το πρόβλημα, αδυνατούν να βοηθήσουν και το παιδί τους. Στο σχολείο επίσης, πολλές φορές η συμπεριφορά δεν είναι σωστή, αυτή που θα έπρεπε.

Κατόπιν τούτου προτείνω:

Η πολιτεία να δημιουργήσει και να στελεχώσει κέντρα αποκατάστασης με τις καλύτερες προδιαγραφές, όχι μόνο στην πρωτεύουσα, αλλά και σε κάθε ευρύτερη περιφέρεια.

Οικονομική και ψυχολογική υποστήριξη της οικογένειας, αλλά και του ίδιου του ατόμου από επιστήμονες ψυχολόγους, γιατί η οικογένεια πρέπει πρώτα να αντιμετωπίσει το πρόβλημα για να βοηθήσει το μέλος της.

Μέσα συγκοινωνίας, δημόσιες υπηρεσίες, σχολεία να είναι προσπελάσιμα και σε μας. Στα μέσα συγκοινωνίας να υπάρχει μία οικονομική διευκόλυνση, όχι βέβαια αστεία του 10%-20% και όχι μόνο σε όσους έχουν μεγάλο ποσοστό αναπηρίας.

Το πρόβλημά μας να μη γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ούτε αντικείμενο οίκτου, τον οποίο δεν έχουμε ανάγκη.

Διευκόλυνση στη μόρφωση. Ειδικά σχολεία σε όλες τις μεγάλες πόλεις, όπου εκτός από την παιδεία θα παρέχεται ταυτόχρονα και η ανάλογη θεραπεία. Υλικοτεχνική υποδομή, ιατρικό και εκπαιδευτικό προσωπικό που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των παιδιών.

Εισαγωγή χωρίς εξετάσεις –απευθύνομαι στον κύριο Υπουργό Παιδείας ιδιαίτερα– σε όσα παιδιά έχουν τις πνευματικές ικανότητες στα ΑΕΙ, όπως γίνεται σήμερα στους τυφλούς και στα άτομα με μεσογειακή αναιμία.

Έτσι θα μπορούν να υπάρχουν ίσες ευκαιρίες, όπως υπογορεύει το Σύνταγμα, αφού εμείς καλούμαστε να συναγωνιστούμε με τους άλλους μαθητές, ενώ ο χρόνος για μελέτη που έχουμε είναι λιγότερος, γιατί ένα μεγάλο μέρος διατίθεται για την αντιμετώπιση του προβλήματός μας, λόγω θεραπείας. Άλλωστε για όσα παιδιά έχουν κινητικά προβλήματα, όπως

εγώ, το γράψιμο γίνεται δύσκολο και αγώνας δοκιμασίας. Νομίζω ότι θα πρέπει ιδιαίτερα αυτό να προσεχθεί.

Σε όσα άτομα με ειδικές ανάγκες φοιτούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να χορηγείται ένα επίδομα σπουδών, επειδή η οικονομική επιβάρυνση της οικογένειας είναι μεγάλη και κάποτε δυσβάσταχτη, με αποτέλεσμα οι ίδιοι οι γονείς να στερούν από τα παιδιά τους τη μόρφωση, που είναι το μεγαλύτερο αγαθό.

Τέλος, επαγγελματική αποκατάσταση ανάλογα με τις ικανότητες κάθε ατόμου. Η εργασία να μην είναι ελεημοσύνη, αλλά αναγνώριση της αξίας του ατόμου. Πρώτα να ευαισθητοποιηθεί η ελληνική πολιτεία και κατά το παράδειγμά της οι άλλες υπηρεσίες και επιχειρήσεις.

Αγαπητοί μου, η ανθρωπιά μιας κοινωνίας δείχνεται από το πώς αντιμετωπίζει τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Εύχομαι η δική μας να δείξει το καλύτερο πρόσωπο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών!

(Έντονα χειροκροτήματα)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστώ τον Ιωάννη Αχιλλιά.

Η Ειρήνη Κοντομανωλοπούλου έχει το λόγο.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΝΤΟΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Πειραιά): Θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατόν, να μιλήσω αύριο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Βεβαίως.

Η Ευθυμία Τσολάκου έχει το λόγο.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΤΣΟΛΑΚΟΥ (Νομός Βοιωτίας): Μπορώ κύριε Πρόεδρε, να μιλήσω από τη θέση μου;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα προτιμούσα να μιλήσετε από το Βήμα για ένα και μόνον απλό λόγο. Επειδή είναι για όλους σας μία πρωτόγνωρη διαδικασία, πιστεύω ότι θα αποκτήσετε μία καλύτερη αίσθηση και του χώρου, αλλά και μία εμπειρία, την οποία θα εκτιμήσετε αργότερα το πόσο σημαντική είναι, όταν έχετε απέναντί σας κόσμο που σας παρακολουθεί.

Είναι μία αρχή, αν θέλετε άγραφη, την οποία όμως, θεωρώ πολύ σημαντική, παίρνοντας υπόψη τη δική μου εμπειρία. Θέλετε από κάτω; Εγώ θα προτιμούσα από εδώ.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΤΣΟΛΑΚΟΥ (Νομός Βοιωτίας): Ονομάζομαι Ευθυμία Τσολάκου, είμαι από το 2ο Γενικό Λύκειο Λειβαδιάς του Νομού Βοιωτίας και θα σας μιλήσω για την αναβίωση ολοκληρωτικών στοιχείων στην Ελλάδα του σήμερα και στη συνείδηση του σύγχρονου ανθρώπου.

Κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι, απομεινάρια της φασιστικής ιδεολογίας εμφανίζονται στην Ευρώπη του 20ου αιώνα. Οι νέοι διαισθανόμαστε την ολοκληρωτική απειλή στη σκέψη, την παιδεία και την πολιτική. Στην Ευρώπη του φιλελευθερισμού και της αυτοδιάθεσης υπάρχουν πολίτες που καταπατούν θεσμούς και ελευθερίες. Ένας αντιφατικός πολιτισμός. Όλα καλύπτονται από προσωπεία που κρύβουν υπονομευτές της δημοκρατίας. Θίγονται τα ανθρωπιστικά

μας αισθήματα μπρος τη βιαιότητα του Χίτλερ. Αλλά δεν αντιδρούμε για τους σύγχρονους αποδιοπομπαίους τράγους, τους νέους της μειονότητας. Μήπως είμαστε και εμείς λίγο ρατσιστές; Μήπως έγιναν στρατόπεδα συγκέντρωσης οι δικές μας πόλεις; Ο Χίτλερ τότε είχε βιομηχανίες όπλων και χημικών, σήμερα έχουμε και τα πυρηνικά. Τι να δηλώνει άραγε το βάρος στον εξοπλισμό; Μήπως θυμίζει μαζική σημερινή εκτόνωση υποκινημένη από φασιστική προπαγάνδα; Άραγε το δέος προς τις Ηνωμένες Πολιτείες είναι αντίστοιχο με το δέος των μεσοπολεμικών χωρών προς τη Γερμανία;

Σήμερα παθητικοποιημένοι, ανεύθυνοι, αδιάφοροι οδηγούμαστε στα σύγχρονα Αουσβιτς της αντιπνευματικότητάς μας. Τα φαντάσματα της Κου Κλουξ Κλαν, ο Ζαν Μαρί Λεπέν στη Γαλλία, οι «σκίγγεντς» στη Γερμανία, όλοι αυτοί καλλιεργούν το φυλετικό μίσος που έχει πια γίνει τρόπος εκτόνωσης της οργής του πολίτη, τρόπος μετάθεσης της ευθύνης.

Είμαστε όλοι μάρτυρες της πολιτικής τρομοκρατίας, της ανεπάρκειας της δικαιοσύνης, του μύθου γύρω από την τρομοκρατία που κάνουν το σημερινό πολίτη δύσπιστο για την ασφάλειά του και την ακεραιότητα της δικαιοσύνης. Όλες αυτές οι καχύποπτες σκέψεις σε συνδυασμό με τη ζωή μας σε μια κοινωνία με ένοπλες συγκρούσεις, με μια ελίτ που οπλοφορεί, με αστυνομικές επεμβάσεις δηλώνουν ότι η πολιτική δεν παραμένει αδιάφορη. Μήπως δεν δείχνουν φασισμό οι μυστικές συνεδριάσεις, τα παραθυράκια των νόμων;

Σήμερα η αδιαφορία του πολίτη, ο πολιτικός αμοραλισμός και τα ταξικά προνόμια δημιουργώντας μία δημοκρατία ευάλωτη σε φασιστικές δονήσεις προετοιμάζουν την πορεία παρακρατικών οργανώσεων.

Παράλληλα η πολλαπλή προπαγανδιστική δράση των μέσων μαζικής ενημέρωσης προωθεί το δικό της ολοκληρωτισμό, μεταβάλλοντάς μας σε δικά τους υποχείρια. Δεν είναι παράλλαγή ολοκληρωτισμού η μαζική κουλτούρα, η παραποίηση της αλήθειας, η αποπληροφόρηση, ο ηθικός μθριδαιτισμός που επιβάλλεται στον άνθρωπο;

Σήμερα οι γρήγορες ιδεολογικές μεταβολές, οι απαιτήσεις από το σύγχρονο νέο οδηγούν στον κλονισμό της συνείδησής του. Και όταν αντικρύζει μια παιδεία τεχνοκρατική της επιστημοσύνης, της μονοκρατίας του ενός βιβλίου, της αυθεντίας των καθηγητών και των εγκυκλίων, μια πολιτική δημιουργική, μια παράδοση φθίνουσα, μια ηθική γλώσσα νοθευμένη, μια μουσική που ανησυχεί το αγελαίο ήθος και έναν κόσμο άφιλο και όταν ακούει ήχους και όχι λέξεις, όταν αντικρύζει μάζες και όχι υπεύθυνα άτομα, δεν μπορεί ο νέος να οραματίζεται καμία Ιθάκη.

Η κατιούσα πορεία των αξιών, η ιδεολογικοποίηση του κακού, η προδοσία στον έρωτα δημιουργούν υπαρξιακό άγχος. Αυτά σε συνδυασμό με πυρηνικές απειλές με τη διεθνή ισορροπία τρόμου, με το φόβο της κλωνοποίησης, το AIDS κατασκευάζουν το σύγχρονο κόσμο, στον οποίο ο άνθρωπος είναι ο μεγάλος απών.

Η ανθρώπινη ανανεωτική φωνή αποσιωπάται είτε λόγω αμάθειας είτε λόγω αφοσίωσης είτε λόγω φόβου. Όταν η ελευθεριότητα όμως κυριαρχεί δεν υφίσταται ελευθερία. Οι μαθητές που καίνε βιβλία, οι χούλιγκανς έξω από τα γήπεδα, οι αναρχικοί έξω από το Πολυτεχνείο δεν εναντιώνονται στο φασισμό, τον ενισχύουν. Η τρομοκρατία όμως δεν θα περιοριστεί με τη γενίκευση της αστυνόμευσης. Άλλωστε, η ενίσχυση της κρατικής δύναμης είναι ναζιστική πολιτική. Αυτό που πρέπει να αλλάξει είναι η λαϊκή νοοτροπία. Απαιτείται ηθικοποίηση του δημόσιου βίου, ώστε να μην υπάρχουν πολιτικές προφάσεις για τους ανερχόμενους φασίστες και ο λαός να μη ζητά μοιρολατρικά εθνοσωτήρες.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι υπεύθυνη, με ευρύτερη ενημέρωση και με την ισότητα των πολιτών στη δημόσια ζωή, να δημιουργεί ουμανιστική συναντίληψη. Μπορούν να οργανωθούν επιτροπές επιστημόνων και νέων για την τοπική αντιμετώπιση φασιστικών τάσεων αλλά και σε εθνικό επίπεδο η συνεργασία των κομμάτων θα εδραιώσει την εθνική μας αυτονομία και την πολιτική μας ασφάλεια.

Η ΕΟΚ με τη σειρά της πρέπει να προτείνει νομοσχέδια για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, την τοποθέτηση των ξένων εκπατριωμένων πληθυσμών και για τις πολιτιστικές επεμβάσεις.

Το μεγάλο βήμα, όμως, προς τη δημοκρατική συνείδηση πραγματώνεται με τη δημιουργία ενός σχολείου ελεύθερων ερωτήσεων, ποιοτικής γνώσης γόνιμης αμφισβήτησης. Το σχολικό έργο να ενισχύουν πνευματικοί άνθρωποι με σεμνάγια, συμμετοχή στα ανοιχτά πανεπιστήμια, αλλά και η εκκλησία μπορεί να συνεπικουρήσει στη δημιουργία ατόμων φύσει φιλελεύθερων και δημοκρατικών συμβάλλοντας στην ενοποίηση και κοινωνικοποίηση των μελών της.

Φίλες και φίλοι, πρέπει πρώτα να απομυθοποιήσουμε τον προσωπικό μας ρατσισμό και να αποκτήσουμε αντισώματα απέναντι στις επιβολές. Το κέντρο του προβληματισμού να στραφεί στο ίδιο το άτομο που είναι υπεύθυνο για το διανοητικό ελιτισμό, για την ταπείνωση του πολιτικού του φρονήματος. Βεβαίως οι πολιτικοί οφείλουν να επιδιώκουν τη διεθνή μας ατάρκεια, αλλά και ο πολίτης από την πλευρά του να διαμορφώνει την εικόνα του κράτους του. Όταν δεν επιτρέπεται να υγροποιούνται οι αξίες και να ρευστοποιούνται οι ιδεολογίες, όταν απαιτεί δημοκρατική παιδεία, όταν απαλλαγεί από ρατσιστικές προκαταλήψεις, εάν δεν ανέχεται να κλονίζουν την οργανωμένη εικόνα του για τον κόσμο, η πνευματικότητα, η αξιοπρέπεια και το ήθος προασπίζουν το άτομο μπρος σε κάθε προπαγάνδα. Σας ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας ευχαριστώ δεσποινίς Τσολάκου.

Το λόγο έχει τώρα ο Στέφανος Τσιλιμπάρης.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΛΙΜΠΑΡΗΣ (Νομός Κέρκυρας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, λέγομαι Στέφανος Τσιλιμπάρης και εκπροσωπώ το Γενικό Λύκειο Σκυπέρου Κέρκυρας.

Θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα της ανεργίας με το οποίο ασχολήθηκα, αναφέροντας συνοπτικά κάποια ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα και σε κάποιες από τις ευρωπαϊκές χώρες, στους ιδιαίτερους λόγους που συνετέλεσαν στη ραγδαία αύξηση του φαινομένου στην Ελλάδα, καθώς και στους τρόπους, κατά τη γνώμη μου, λύσης του φαινομένου της ανεργίας.

Παρατηρώντας, λοιπόν, ότι οι άνεργοι είναι το 9,6% του ενεργού πληθυσμού της Ελλάδος και του Βελγίου, το 12,4% της Ιταλίας, το 15,3% της Φιλανδίας, το 12,5% της Γαλλίας, το 21% της Ισπανίας και το 10,9% της Ιρλανδίας θα πρέπει να αναρωτηθούμε ποιοι παράγοντες συνετέλεσαν στη ραγδαία αύξηση της ανεργίας, ιδιαίτερα στη χώρα μας.

Το πρόβλημα της τεχνολογικής ανεργίας δεν απειλεί ιδιαίτερα τη χώρα μας. Το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα είναι κατ' εξοχήν δομικό. Η έλλειψη βιομηχανικής υποδομής, η χαμηλή παραγωγικότητα, η χαμηλή ανταγωνιστικότητα, η ανυπαρξία βαριάς βιομηχανίας, η έλλειψη επενδύσεων, η έλλειψη έργων υποδομής έχουν σαν αποτέλεσμα, η παραγωγή στο σύνολό της σχεδόν να μην είναι ανταγωνιστική. Η αύξηση του κόστους παραγωγής, ο περιορισμός της ζήτησης των ελληνικών προϊόντων στην εγχώρια και διεθνή αγορά έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των θέσεων εργασίας.

Η αστυφιλία, επίσης, έχει οδηγήσει στη συσσώρευση ανειδίκευτων εργατών στα αστικά κέντρα και κατ' επέκταση στην αδυναμία απορρόφησής τους. Η υποτίμηση της χειρωνακτικής εργασίας και η προτίμηση των επιστημονικών επαγγελματιών οδήγησαν στη σύνδεση της επαγγελματικής αποκατάστασης με μια θέση στο δημόσιο τομέα και στη μαζική στροφή των νέων στις επιστημονικές σπουδές. Αποτέλεσμα; Διόγκωση του τριτογενούς τομέα σε βάρος των άλλων και ένας μεγάλος αριθμός αδιόριστων εκπαιδευτικών ανέργων πολιτικών μηχανικών και δικηγόρων.

Η έλλειψη της κατάλληλης υποδομής και η μη σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την παραγωγή προκαλούν έντονα προβλήματα ως προς την αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας.

Επίσης ο ελλιπής επαγγελματικός προσανατολισμός και η άγνοια των νέων για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, η αναξιοκρατία, η πολυθεσία και το ρουσφέτι. Το κράτος δεν έχει οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική. Παρατηρείται έλλειψη αξιοκρατικών κριτηρίων στους διαγωνισμούς. Το κοινό μας ρουσφέτι. Ο μεγάλος αριθμός λαθρομεταναστών. Η πτυχιολατρία των γονέων. Τέλος το μεγάλο όριο συνταξιοδότησης των εργατών που έχει ως αποτέλεσμα να αναπληρωθούν κάποιες θέσεις εργασίες, τις οποίες κατέχουν άτομα μεγάλης ηλικίας που δεν μπορούν να προσφέρουν τίποτα παραπάνω από την επιβάρυνση που δημιουργούν στις διάφορες εργασίες.

Σαν τρόπο λύσης του προβλήματος θα ήθελα να αναφερθώ στα εξής: Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση ιδιαίτερα της

εθνικής και επαγγελματικής παιδείας. Σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός που θα συμβάλει στη μείωση της ανεργίας γιατί λαμβάνει υπόψη του τις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό και προετοιμάζει την καλύτερη αξιοποίησή του. Να απαλειφθεί ο μύθος της κατωτερότητας των χειρωνακτικών εργασιών. Να ξεφύγουν επιτέλους οι νέοι από την πτυχιολατρία των γονέων. Να καθοδηγούνται, ώστε οι επιλογές να γίνονται με βάση τη ζήτηση των επαγγελματιών και να μην προσανατολίζονται σε κορεσμένα επαγγέλματα. Να εγκριθούν νέες βιομηχανίες που θα συμβάλουν στην αποκέντρωση και στην ορθολογική αξιοποίηση ολόκληρου του φυσικού πλούτου της χώρας. Το ελληνικό κράτος θα πρέπει να χρηματοδοτεί εκείνους που θέλουν να μετεγκατασταθούν στην επαρχία για να ανοίξουν νέες παραγωγικές εργασίες και να δίνει δάνεια με ευνοϊκότερους όρους. Να ιδρυθούν δημόσιες ή ιδιωτικές σχολές, οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να δίνουν ταχύρρυθμη επαγγελματική εκπαίδευση στους ανειδίκευτους εργάτες. Να ιδρυθούν κέντρα ευρέσεως εργασίας με αυστηρή ειδίκευση στους τομείς που υστερεί η χώρα. Πάταξη της πολυθεσίας και απαγόρευση των απολύσεων. Δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης σε τέτοιες περιπτώσεις. Οι μηχανές να τεθούν στην υπηρεσία των εργαζομένων, χωρίς να γίνει αντικατάσταση εκείνων απ' αυτές.

Η μηχανή να υπηρετεί τον άνθρωπο και όχι τον επιχειρηματία. Έτσι, η εργασία γίνεται πιο εύκολη και έχουμε λιγότερα ατυχήματα, λιγότερη εργασία και περισσότερη παραγωγή.

Το υπερκέρδος και η υπεραξία των προϊόντων να επιστρέφουν στην κοινωνία ως αγαθό. Οι επιχειρηματίες να μην σπαταλούν τα χρήματά τους, αλλά να τα δίνουν σε καινούργιες επενδύσεις που λείπουν από τον τόπο.

Να σταματήσουν οι εισαγωγές σε είδη που μπορούμε να παράγουμε στη χώρα μας.

Να υπάρχει αξιοκρατία στις προσλήψεις των υπαλλήλων, ώστε ο κατάλληλος άνθρωπος να βρίσκεται στην κατάλληλη θέση.

Να καταργηθεί ο θεσμός της ρουσφετολογίας. Κάθε Κυβέρνηση δεν θα πρέπει να απολύει εργαζομένους που οι πολιτικές τους πεποιθήσεις έρχονται σε αντίθεση με το κόμμα που κυβερνά.

Να σταματήσει ο ελλιπής επαγγελματικός προσανατολισμός και η άγνοια των νέων για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Σαν τρόπους λύσης του προβλήματος θα ήθελα να αναφερθώ:

Στον εκσυγχρονισμό και στην αναβάθμιση της ελληνικής παιδείας, ιδιαίτερα της επαγγελματικής.

Να ιδρυθούν νέες βιομηχανίες.

Να ιδρυθούν δημόσιες και ιδιωτικές σχολές, οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να δίνουν ταχύρρυθμη επαγγελματική εκπαίδευση στους νέους ανειδίκευτους εργάτες.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Να νομιμοποιηθούν οι μετανάστες εργάτες και η εργασία τους στη χώρα, καθώς οι νέοι είναι πολύ επηρεασμένοι από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και νομίζουν ότι οι λαθρομετανάστες τους παίρνουν την εργασία.

Ειδικά στη χώρα μας επιβάλλεται η διάνοιξη νέων τομέων της οικονομικής δράσης, στηριζομένων στον επιστημονικοτεχνικό εκσυγχρονισμό, των μεθόδων και της οργάνωσης της παραγωγής.

Πρέπει να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες της χώρας μας σε ζωτικούς τομείς της οικονομίας, όπως ναυτιλία, εμπόριο, γεωργία, τουρισμός.

Πρέπει να προωθηθεί η βιομηχανική ανάπτυξη, η ανάπτυξη επενδυτικών πρωτοβουλιών και η δημιουργία έργων κοινής ωφέλειας.

Η αποκέντρωση οικονομική, διοικητική, πολιτιστική να δημιουργήσουν νέες προοπτικές ανάπτυξης και στην επαρχία.

Τέλος, η μείωση του εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας, καθώς και του ωραρίου συνταξιοδότησης, θα συμβάλουν στην απορρόφηση μεγαλύτερου εργατικού δυναμικού.

Η Ελλάδα δεν θα αποτελεί χώρα γερόντων!

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας ευχαριστώ πολύ κύριε Τσιλιμπάρη.

Θα ήθελα να επισημάνω σε όλους ότι τις νέες προτάσεις που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων να τις καταθέσετε στο Προεδρείο, για να αξιολογηθούν σήμερα και αύριο, μέχρι την επόμενη συνεδρίαση και να ενσωματωθούν, όπως σας είπα, στο τελικό κείμενο της σύνοψης της Επιτροπής προς την Ολομέλεια. Εάν ορισμένοι από εσάς δεν έχετε μια ολοκληρωμένη καθαρή, γραπτή πρόταση, θα σας παρακαλούσα απόψε να την γράψετε και αύριο το μεσημέρι να την καταθέσετε, για να τεθεί σε ψηφοφορία.

Θα παρακαλέσω την Έλλη Παπαδοπούλου να πάρει το λόγο.

ΕΛΛΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Έλλη Παπαδοπούλου και εκπροσωπώ το 2ο Λύκειο Βριλησίων.

Κύριε Πρόεδρε, φίλοι και φίλες, θέλω μέσα από την ομιλία να σας ευχαριστήσω που μου δίνετε την ευκαιρία να εκθέσω τις απόψεις μας αληθινά για μια φορά ενώπιόν σας, προσπαθώντας μέσα από το θεσμό να ευαισθητοποιήσω την κοινή γνώμη και φυσικά, να αποκομίσω προσωπικό κέρδος, αφού η συμμετοχή μου στο θεσμό αυτό σημαίνει την απαρχή της τελείωσής μου ως οντότητα.

Το θέμα, το οποίο θα πραγματευθώ, τιτλοφορείται «Εκμετάλλευση-Κακοποίηση Ανηλίκων». Εκμετάλλευση-κακοποίηση ανηλίκων, δύο λέξεις, δύο έννοιες καινούργιες σχετικά στην Ελλάδα, τη στιγμή που την πρώτη θέση κατέχουν άλλες ευρωπαϊκές χώρες σε αυτήν τη θλιβερή και ανεπίτρεπτη συνήθεια.

Πριν από ένα δίμηνο, μετέδιδαν τα Μέσα Μαζικής Ενη-

μέρωσης: «Δεκαεπτάχρονος σκότωσε τον πατέρα του, όταν προσπάθησε για πολλοστή φορά να κακοποιήσει την μητέρα του.» Οπτική κακοποίηση και ψυχολογική, θα μπορούσε ίσως κάποιος να την χαρακτηρίσει.

Όμως, ορμώμενοι και από τις καθημερινές εμπειρίες, ποιος από όλους εμάς δεν βλέπει παιδιά να εποφθαλιούνται να αρπάξουν τον οβολό τους και να τον παραδώσουν στον πατέρα-σωτήρα τους;

Η ελληνική γλώσσα χρησιμοποιεί τη λέξη «εκμετάλλευση» γι' αυτό που προανέφερα.

Τρίτο γλαφυρό παράδειγμα: «Πατέρας εξέδιδε την κόρη του και απολάμβανε το θέαμα.» Εικόνες, που πραγματικά πονούν, συντρίβουν, όταν τις κοιτάμε, όταν διαπιστώνουμε ότι έχει θεμελιωθεί στη σημερινή ελληνική κοινωνία η συρρίκνωση της ηθικής, των αξιών και των θεσμών.

Ποιος από όλους εμάς τους νέους, τους μεγαλύτερους, τους πολιτικούς, αναλογίστηκε την ψυχολογική κατάσταση των παιδιών αυτών;

Αλήθεια, έφηβοι Βουλευτές, πώς καταφέρουν τα παιδιά αυτά να επιζούν και ποιοι είναι υπεύθυνοι για την ταπείνωση, την εξαθλίωση και την υποβάθμιση που έχουν υποστεί; Η ελληνική πολιτεία, το ελληνικό έθνος σκέφτεται αυτά τα παιδιά που χάνονται; Τιμωρεί αυτούς που σφετερίζονται τα θεμελιώδη και απαραράγραπτα δικαιώματα του ανθρώπου; Μπαίνει έστω στη διαδικασία να αναλογιστεί και να ανακαλύψει τις συνέπειες, αλλά και τις αιτίες αυτής της μάστιγας;

Τα αίτια ποικίλα και το φύλλο αυτής της σελίδας μικρό και ανήμπορο να σηκώσει το βάρος, που δεν σηκώσε ποτέ ως τώρα ολόκληρος ο ελληνικός λαός. Αρχικά, κύριος υπεύθυνος, ο αμοραλισμός της σημερινής κοινωνίας αξιών και θεσμών. Στη σημερινή κοινωνία, η πλειονότητα των ανθρώπων είναι ειδικά μετέωρη. Έχουν χάσει κάθε έρεισμα, στο οποίο άφοβα θα μπορούσαν να στηριχθούν.

Παράλληλα, η κατάσταση εντείνεται μέσα από την αποτελεσματικότητα των νόμων, οι οποίοι, δεν προστατεύουν ή, τουλάχιστον, δεν προστατεύουν ουσιαστικά τα κακοποιημένα παιδιά και δεν τα στηρίζουν, έτσι ώστε να απαλλαγούν από το θάνατο πολλές φορές, που βρίσκεται μέσα τους, δίπλα τους, παντού.

Έχω την προσδοκία ότι, μέσα από αυτό το κείμενο, οι λύσεις που θα προτείνω θα ακουστούν στο πανελλήνιο και δε θα αποτυπωθούν στον φίλο μου και μόνο.

Αρχικά, αρωγοί σε αυτά τα άτομα μπορούν να γίνουν ψυχολόγοι, ψυχίατροι, αλλά πρώτιστα ο ελληνικός λαός συμπεριλαμβανομένων και των πολιτικών. Ας προσπαθήσουμε όλοι μαζί να ευαισθητοποιήσουμε την κοινή γνώμη, να αισθανθεί τα παιδιά αυτά. Και να πείσουμε το κράτος μας πως έχει την υποχρέωση να βρεθεί στο πλευρό τους και να στηρίξει ψυχολογικά και οικονομικά τα παιδιά ενός κατώτερου Θεού, στον οποίον έχουν αναγκαστεί να πιστεύουν, εξαιτίας της δικής μας αδράνειας και παθητικότητας.

Τέλος, στην εξομάλυνση του προβλήματος μπορεί να συμβάλει και η δικαιοσύνη, επιβάλλοντας σε όσους βασανίζουν τα παιδιά αυτά, ή δεν τα στέλνουν σχολείο, αυστηρές ποινές.

Συμπερασματικά, βλέπουμε λοιπόν πως σύσσωμη η κοινωνία μας μπορεί να προσφέρει, όχι όμως από οίκτο προς τα παιδιά αυτά, αλλά από υπερηφάνεια, για τη δυναμικότητά τους, την αξιοσύνη τους, τη μαχητικότητά τους, που είναι ζωντανό και εναργές παράδειγμα για όλους μας. Αντισταθείτε λοιπόν, για να θεμελιώσουμε μια νέα κοινωνία και να δείξουμε την αξία, αλλά και τη θέση της νέας γενιάς. Να αποδείξουμε ότι η Ελλάδα δε χρειάζεται στηρίγματα. Είναι αυτοδύναμη στον πολιτισμό, στον τουρισμό, στην κουλτούρα, στην πολιτική, στη διατήρηση των θεσμών. Και μπορεί να αποτελέσει το κέντρο όλου του κόσμου με δύο πολύτιμα εφόδια: Την πείρα των μεγαλύτερων και τη ζωντάνια τη δική μας, την ενεργητικότητα των νέων.

Σας παρακαλώ να μας σεβαστείτε και να λάβετε υπόψη τις θέσεις όλων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΙΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστώ την κυρία Παπαδοπούλου.

Ο Δημήτριος Κορακάκης έχει ζητήσει να μιλήσει αύριο.

Επίσης, ο Βασίλειος Μανραγάνης έχει ζητήσει να μιλήσει αύριο.

Ο Κωνσταντίνος Φωκάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΚΑΣ (Α' Πειραιά): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ονομάζομαι Κωνσταντίνος Φωκάς και εκπροσωπώ το 6ο Γενικό Λύκειο Πειραιώς.

Στόχος της αγόρευσής μου είναι να εκφράσω μια γενικότερη θεώρηση γύρω από το παθογενές κοινωνικό φαινόμενο, που έχουν προκαλέσει οι ναρκωτικές ουσίες στη σύγχρονη εποχή. Νομίζω ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να απασχολήσει ιδιαίτερα την επιτροπή μας.

Όλοι γνωρίζουμε και αποδεχόμαστε την πρωτοφανή έξαρση του φαινομένου τόσο σε διεθνή, όσο και σε τοπική βάση. Το πρόβλημα εστιάζεται κυρίως στη νεολαία, μιας και η διακίνηση γίνεται σε μεγάλο ποσοστό σε εστίες συνάθροισής της, όπως είναι τα σχολεία και τα κέντρα διασκέδασης, αλλά ίσως και γιατί η νεολαία αποτελεί μια κοινωνική ομάδα περισσότερο επιρρεπή σε φαινόμενα νοσηρά, χωρίς αυτό να συνεπάγεται ότι αποτελεί γενεσιουργό αιτία τους, αλλά απλά ένα πρώτης τάξεως μέσο για την ύπαρξη και εδραίωσή τους, λόγω κυρίως των φυσικών ιδιοτήτων της.

Δυστυχώς, η κοινωνία μας υφίσταται, στο λυκόφως του 20ου αιώνα μια πρωτοφανή πολιτική κλίση: Αξίες, όνειρα, ιδανικά καταπατούνται ανηλεώς.

Η οικογένεια δέχεται πόλεμο εκ των έσω. Ενώ ο οικτρός ρεαλισμός, όπως αυτός εκφράζεται μέσω του αντιανθρωπισμού, των ψυχολογικών προβλημάτων και της μοναξιάς, πολλές φορές δημιουργεί δυνάμεις φυγόκεντρες.

Συχνά ο νέος καταφεύγει στη χρήση ναρκωτικών, γιατί

θέλει να αναπληρώσει το κενό που του δημιουργεί μέσα του η ανασφάλεια, η έλλειψη αυτοπεποίθησης και το αβέβαιο μέλλον. Η κοινωνία του κληροδοτεί προβλήματα σπουδών και επαγγελματικής κατοχύρωσης, με ελλιπή ενημέρωση, ενώ άλλοτε του προσδίδει ανεξέλεγκτη ελευθερία.

Στα παραπάνω αναντίρρητα, πιστεύω, δεδομένα προστίθεται και ο πολλές φορές προκλητικός αμοραλισμός και αναληγσία που επιδεικνύει η πολιτεία. Και μόνο το γεγονός ότι τα ναρκωτικά δύνανται να επιφέρουν το σωματικό και βεβαίως τον ψυχικό θάνατο, αποτελεί λόγο ουσιαστικής αντιμετώπισης και ει δυνατόν επίλυσης του φαινομένου.

Θα ήθελα να προτείνω κάποιες συγκεκριμένες προτάσεις, που αφορούν στην ενεργητική αντιμετώπιση του φαινομένου.

Κατ' αρχάς, ο νόμος πρέπει και οφείλει να είναι αμειλίχτος με τους εμπόρους των ναρκωτικών και οι δικαστικοί λειτουργοί αδέκαστοι στην εκτέλεση του καθήκοντος. Όμως, αν κάποιος κάνει λόγο για τη θανατική ποινή, εγώ προσωπικά την απορρίπτω, γιατί πιστεύω ότι το κράτος και η κοινωνία με ισχυρή θέληση και επιμονή και με τη λήψη ουσιαστικών μέτρων μπορεί να μετριάσει το φαινόμενο. Ίσως γιατί δεν μπορούμε να μιλάμε πάντα για άμεση επίλυση.

Δεύτερον, προτείνω τη δημιουργία ικανοποιητικού αριθμού κέντρων αποτοξίνωσης, αλλά και συχνές επισκέψεις πολιτικών αρχηγών, κρατικών αξιωματούχων και στελεχών της Εκκλησίας σε αυτά, ώστε οι ίδιοι να δίνουν το καλό παράδειγμα στους υπόλοιπους πολίτες, να αντιμετωπίζουν δηλαδή τους χρήστες με ευγενή συναισθήματα, παρέχοντάς τους κυρίως ψυχολογική υποστήριξη.

Τρίτον, εκφράζω τη βεβαιότητα ότι το ανθρώπινο δυναμικό της Αστυνομίας είναι τέτοιο, ώστε με την κατάλληλη αξιοποίησή του να υπάρξει πλήρης αστυνόμευση στα σχολεία και διαρκής έλεγχος σε τελωνειακούς σταθμούς και στις γραμμές των συνόρων, αντί αστυνομικοί να απενεργοποιούνται όντας, σε προκλητικούς αριθμούς, φρουροί πολιτικών αξιωματούχων.

Τέτατον, όχι στην αποποινικοποίηση των ελαφρών έστω ναρκωτικών. Ελλοχεύει ο κίνδυνος το γεγονός αυτό να επιτείνει το πρόβλημα. Εξάλλου, παρόμοιο μοντέλο αντιμετώπισης στο εξωτερικό απέτυχε, όπως προκύπτει και από τα στατιστικά στοιχεία.

Πέμπτον, και ει δυνατόν, δόμηση ενός ιδιαίτερου συστήματος σωφρονισμού για τους ναρκομανείς και βεβαίως άμεση δραστηριοποίηση, ώστε να μην εισρέουν ναρκωτικά στις φυλακές. Και για να γίνει αυτό απαιτείται παραδειγματική τιμωρία των σωφρονιστικών υπαλλήλων και των αστυνομικών στελεχών που χρηματίζονται.

Έκτον, και τελευταίο, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και οι πνευματικοί ηγέτες μέσω κοινωνικών μηνυμάτων και μιας αποδοτικής εκστρατείας να υπερτονίζουν τις επιπτώσεις του φαινομένου και σε κάθε αποδιδόμενη ευκαιρία να κατα-

κεραυνώνουν τη μάστιγα, διδάσκοντας παράλληλα και τον πιο συνετό τρόπο αντιμετώπισης των χρηστών και από το κράτος και από τους πολίτες. Χρειάζεται ακόμη να δίνεται σε αυτούς μια ελπίδα, μια δεύτερη ευκαιρία και ένα εφόδιο επανένταξης για την επίτευξη της κάθαρσης.

Προσοχή, δεν απαιτούμε αλλά απαιτούμε. Με δυναμισμό προβάλλουμε τις διεκδικήσεις μας, πιστεύοντας ότι αν η δική σας γενιά αποτελέσει τα θεμέλια ενός νέου, υγιούς κοινωνικού οικοδομήματος, η δική μας θα μπορέσει να το αποπερατώσει.

Σας ευχαριστώ θερμά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ιωάννα Μαρία Μάμαλη έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΑΜΑΛΗ (Μόναχο): Παρακαλώ, να μιλήσω αύριο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Παναγιώτης Φράγκος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΡΑΓΚΟΣ (Νομός Λέσβου): Και εγώ, κύριε Πρόεδρε, να μιλήσω αύριο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν έχω καμία αντίρρηση. Όμως, η διαδικασία αύριο είναι αρκετά δύσκολη, περίπλοκη, γιατί θα αρχίσουν οι ψηφοφορίες. Αν, λοιπόν, μετατοπιστεί το κέντρο βάρους σημερινών ομιλιών αύριο, φοβάμαι ότι δεν θα ολοκληρώσουμε, όπως πρέπει και όπως προσδοκούμε όλοι, αυτή τη διαδικασία.

Κατανοώ ότι δεν έχετε έτοιμο κείμενο μπροστά σας. Όμως, καίριες επισημάνσεις και παρατηρήσεις πιστεύω ότι μπορούν να γίνουν και χωρίς γραπτά κείμενα.

Έτσι, λοιπόν, μη σας τρομάζει αυτή η διαδικασία. Θέλω να άρετε αυτό το κλίμα του ενδεχόμενου φόβου για το τι θα πει το Προεδρείο. Τίποτα δε θα πει το Προεδρείο και τίποτα δεν θα πει κανείς από εμάς. Είναι μία ελεύθερη, ανοιχτή, δημοκρατική συζήτηση που κάνουμε, όπου οι απόψεις όσο άκομψα και αν εκφέρονται, μπορούν πραγματικά να αποτελέσουν στοιχείο έντονου προβληματισμού. Θα σας παρακαλέσω, λοιπόν, να μη στέκεστε σε αυτό, ότι δεν είστε έτοιμοι. Είστε έτοιμοι, τα έχετε όλα μέσα στο μυαλό σας. Αν καθήσετε μπροστά στο μικρόφωνο, θα τα πείτε πολύ καλά.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», κ. Αντώνης Σαμαράκης)

Θα ήθελα να καλωσορίσω στα πλαίσια της Επιτροπής μας τον σεβαστό, τον αγαπητό, τον αξιολάτρευτο κ. Αντώνη Σαμαράκη, ως Πρόεδρο της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων.

Σας καλωσορίζω.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ (Μέλος του Προγράμματος της Βουλής των Εφήβων): Ο κ. Σαμαράκης λαμβάνει μέρος ως έφηβος αυτή τη στιγμή, πάντα ως έφηβος!

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ: Αυτή τη στιγμή η Ελλάδα περνάει δύσκολες, σκληρές ώρες, αφενός με μία κοινωνική ανα-

ταραχή, που τη γνωρίζετε, και αφετέρου με μία αναταραχή όσον αφορά στον χώρο τον ευρωπαϊκό και στην Ελλάδα, όπου ο σοσιαλιστής Πρωθυπουργός της Αγγλίας Μπλερ –σοσιαλιστής και δε συμμαζεύεται– κάνει επίθεση στην Ελλάδα, λέγοντας ότι πρέπει να δεχθεί ασυζητητί όλους τους όρους που θέτει η Τουρκία και να υποχωρήσει η Ελλάδα. Όσο για τον Σιράκ... Έχετε ακούσει βέβαια ένα παλιό σλόγκαν «Ελλάς-Γαλλία, συμμαχία» και κάτι παραμύθια. Βλέπετε πως όλα αυτά είναι ψεύτικα. Όταν αλλάζουν οι συνθήκες, και οι κυβερνήσεις ωθούνται μόνο από συμφέροντα οικονομικά. Τώρα η Γαλλία έχει μεγάλα συμφέροντα στην Τουρκία. Ζητά, λοιπόν, να σταματήσουν αμέσως οι διαπραγματεύσεις εισόδου της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Σε αυτό το σταυροδρόμι είμαστε σήμερα!

Τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ο κύριος Πρόεδρος, ο έξοχος και λαμπρός Λάμπρος Κανελλόπουλος, τα έχει ζήσει σε όλη του τη ζωή, στο πετσί του κυριολεκτικά, και ως συνδικαλιστής και ως ηγέτης του συνδικαλιστικού κινήματος και γνωρίζει πολύ καλά ότι είναι άμεσα συνδεδεμένα και με όλα τα άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει μία χώρα, όπως μάλιστα η Ελλάδα, και με την άμυνα και με την εξωτερική πολιτική και με την παιδεία –την ανύπαρκτη δηλαδή– γιατί έχουμε εκπαιδευτικά προγράμματα που ο κάθε Υπουργός τα αλλάζει, όπως ο Μανωλιός άλλαζε το παντελόνι του. Άντε να βρεις άκρη!

Έρχεται σήμερα αυτή η πραγματικότητα να μας δείξει ότι υπάρχει μία ενότητα προβλημάτων και ότι χωρίς κοινωνική γαλήνη, όχι με συμβιβασμούς και με υποχωρήσεις, αλλά ένα minimum κοινωνικής γαλήνης, δεν μπορεί να γίνει τίποτα σε έναν τόπο. Ας ευχηθούμε η δική σας παρουσία και ο λόγος σας να έχουν κάποια απήχηση σε ότα που πολύ συχνά είναι ότα μη ακουδόντων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ (Μέλος της Επιτροπής του προγράμματος «Βουλή των Εφήβων»): Παιδιά, αν μου επιτρέπετε, βλέπω ότι υπάρχουν πολλές παρατηρήσεις από τον λόγο, που ζητήσατε. Εκείνο που στις προηγούμενες συνόδους της Βουλής των Εφήβων προσέδωσε, δημιούργησε την ιδιαιτερότητα αυτού του θεσμού και σχημάτισε και την καλή εικόνα στη δημοσιότητα ήταν ο αυθορμητισμός των παιδιών, των εφήβων Βουλευτών και οι παρεμβάσεις τις οποίες έκαναν πάνω σε αυτά τα οποία ελέγοντο και από συναδέλφους τους, καθώς και οι θέσεις τις οποίες έφεραν πάνω στα προβλήματα που τους απασχολούσαν.

Δημιουργήστε τις προϋποθέσεις να γίνει ένας ελεύθερος και γόνιμος διάλογος. Δεν είναι ανάγκη να ερχόσαστε εδώ πέρα και να διαβάσετε τα κείμενα τα οποία έχετε καταθέσει και τα οποία λίγο ως πολύ τα γνωρίζουμε, αλλά μπορείτε ελεύθερα έτσι, όπως εσείς το αντιλαμβάνεστε, να παίρνετε θέσεις πάνω στα προβλήματα της επιτροπής. Αυτά τα εφτά, δέκα προβλήματα τα οποία σας έχουν απασχολήσει στα γρα-

πτά σας και πάνω στις τοποθετήσεις των συναδέλφων σας. Αυτό έχει μεγάλη σημασία, έτσι ώστε να καταλήξουμε στο τέλος στη διαμόρφωση μίας άποψης της συγκεκριμένης επιτροπής επί των θεμάτων που μας απασχολούν, των θεμάτων των κοινωνικών υποθέσεων. Έτσι λοιπόν με θάρρος πείτε τη γνώμη σας και να ξέρετε ότι θα είναι πάντα σεβαστή και θα ακουστεί με ενδιαφέρον.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Παναγιώτης Φράγκος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΡΑΓΚΟΣ (Νομός Λέσβου): Παρακάλεσα, επειδή δεν είμαι καλά προετοιμασμένος, να μιλήσω αύριο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Σοφία Τσαντούκλα έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΑΝΤΟΥΚΛΑ (Νομός Άρτας): Καταρχάς καλημέρα σας. Εκπροσωπώ το 4ο Λύκειο Άρτας.

Ένα φαινόμενο που αποκαλύπτεται τα τελευταία χρόνια από τα Μ.Μ.Ε. είναι η ανήλικη και ανύπαντρη μητέρα. Ενώ τα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης προβάλλουν την ιδέα της αντισύλληψης, αυτή παραμένει ένα θεωρητικό γράμμα που δεν εφαρμόζεται. Οι νέοι φέρονται ανεύθυνα, η επιπολαιότητα και η ανωριμότητα τους φέρνει ανακατατάξεις στη συμπεριφορά και στις αντιδράσεις των άλλων.

Στη χώρα μας δε γίνεται σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και γι' αυτό ο νέος είναι απληροφόρητος για τα προβλήματα των προσωπικών του σχέσεων. Μία μεγάλη μερίδα του Τύπου τροφοδοτεί τους νέους με εφρόδια σεξουαλικού τύπου. Έτσι όμως εγείρει τα ένστικτα και τις ορμές τους και τους σπρώχνει στην υιοθέτηση μίας συμπεριφοράς όπου το ένστικτο επιτάσσει και υποτάσσει.

Σημαντικό ρόλο παίζει και το σύγχρονο κλίμα της κοινωνίας που δεν ευνοεί τις σταθερές αρχές και αντιλήψεις πάνω στα ανθρώπινα ζητήματα. Ένα κύμα προοδευτισμού που μίγηκε στην νεοελληνική κοινωνία τις τελευταίες δεκαετίες άλλαξε τη δομή της οικογένειας και επηρέασε τους νέους. Το απελευθερωτικό κλίμα της εποχής, που παρέχει σιγουριά και ασφάλεια, μπορεί να ενθαρρύνει μία κοπέλα στην επιλογή της ως ανύπαντρης μητέρας. Τα κηρύγματα του φεμινιστικού κινήματος δεν άφησαν αδιάφορο το πλήθος. Η ισότητα των φύλων επιτυγχάνεται συνεχώς, δίνοντας δύναμη στη γυναίκα για απεξάρτηση.

Οι οικογένειες σε κρίση, αδιάφορες και ατομοκεντρικές, ευθύνονται τόσο για την έλλειψη ενημέρωσης όσο και για την έλλειψη συμπαράστασης και κατανόησης. Η έκταση των βιασμών μέσα στο γενικό πλαίσιο της άνηθης της βίας δημιουργεί προβλήματα στο γυναικείο φύλο.

Άμεση συνέπεια των παραπάνω είναι ο στιγματισμός της ανήλικης και ανύπαντρης μητέρας. Η αναγκαστική ωρίμανσή της έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια της παιδικής αθωότητας. Η έλλειψη παρουσίας του πατέρα δυσκολεύει την ομαλή ωρίμανση του παιδιού, δημιουργώντας του προβλήματα

αυτογνωσίας και κατωτερότητας. Αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα, αφού δεν εργάζεται και αφού απουσιάζει η κρατική μέριμνα.

Γι' αυτό η πολιτεία και η οικογένεια πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα.

Απαιτείται σωστή σεξουαλική διαπαιδαγώγηση σχετικά με την αντισύλληψη. Θα πρέπει να γίνει συστηματική εκστρατεία επιμόρφωσης της νεολαίας για τα σεξουαλικά ζητήματα που την αφορούν. Να γίνει κατάλληλη διαπαιδαγώγηση της κοινής γνώμης, ώστε να εγκαταλείψει τις αναχρονιστικές και επιζήμιες προκαταλήψεις της. Η μέριμνα, η φροντίδα και η κατάλληλη νομοθεσία από την πολιτεία είναι απαραίτητη. Η εκκλησία να συμβάλει στην πρόληψη του φαινομένου υποστηρίζοντας το θεσμό του γάμου και παραμένοντας δίπλα στους νέους.

Η ύπαρξη των ανύπαντρων και ανήλικων μητέρων είναι ένα πρόβλημα με τεράστιες κοινωνικές, ηθικές και ψυχολογικές προεκτάσεις. Γι' αυτό χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια, ώστε να ενταχθεί η ανήλικη και ανύπαντρη μητέρα μέσα στην κοινωνία ως ισότιμο μέλος της. Η σωστή ενημέρωση μπορεί να γίνει η καλύτερη πρόληψη. Η κατάλληλη παιδεία συμβάλει στην απομάκρυνση των λανθασμένων προκαταλήψεων. Η κοινωνική πρόνοια μπορεί άμεσα να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Πάντως η ανθρωπιστική αντιμετώπιση της ανήλικης και ανύπαντρης μητέρας είναι αναγκαία, όχι για να δικαιολογήσει την ύπαρξή της αλλά για να υποστηρίξει έναν άνθρωπο που πάσχει. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Χαρίλαος Μπακάλης έχει το λόγο.

ΧΑΡΙΑΛΟΣ ΜΠΑΚΑΛΗΣ (Β' Αθήνας): Αγαπητοί φίλοι φοιτώ στις Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές Φυσικής Αγωγής του Ιλίου.

Θα ήθελα να αναφερθώ στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ικανότητες, όπως συνηθίζει να ονομάζει τα άτομα με ειδικές ανάγκες ο αγαπητός μας συγγραφέας, ο Αντώνης Σαμαράκης.

Το ενδιαφέρον τόσο της πολιτείας όσο και του κάθε μέλους του κοινωνικού συνόλου ξεχωριστά προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες είναι μία υπόθεση με πολύ μεγάλη κοινωνική προέκταση και απήχηση και αντανακλά στο ευρύτερο κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο ενός λαού. Το ενδιαφέρον αυτό πρέπει να πηγάζει από τις βασικές αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Το πρώτο βήμα για την αποδοχή και την ισότιμη ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο κοινωνικό σύνολο είναι η παροχή σε αυτά επαγγελματικής ή γενικής εκπαίδευσης μέσα σε σχολεία που θα έχουν την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, ράμπες, ειδικά διαμορφωμένες τουαλέτες κλπ. και κύρια με παιδαγωγούς που θα αντιμετωπίζουν με ευαισθη-

σία, στοργή, αγάπη και κατανόηση τους «διαφορετικούς» μαθητές τους.

Ίσες ευκαιρίες πρέπει να υπάρχουν οπωσδήποτε και στο χώρο εργασίας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει η πολιτεία να δημιουργήσει προγράμματα αποκατάστασής μας, τα οποία να βασίζονται στις πραγματικές ανάγκες και στις δυνατότητές μας και στις αρχές της πλήρους συμμετοχής και ισότητας.

Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει ακόμα να περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως η αξιολόγηση, η καθοδήγησή μας και η ανάπτυξη της αυτονομίας μας. Στόχος των προγραμμάτων αυτών θα είναι να βρουν οι άνθρωποι με ειδικά προβλήματα μία θέση στην αγορά εργασίας στο δημόσιο ή και στον ιδιωτικό τομέα που θα τους εξασφαλίσει ένα σταθερό και επαρκές εισόδημα. Θα τους βοηθήσει να στηριχθούν στις δικές τους δυνάμεις και να ολοκληρωθούν ως προσωπικότητες δημιουργώντας υγιείς διαπροσωπικές σχέσεις επί ίσοις όροις. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει το Κράτος εφ' ενός να αυξήσει το ποσοστό υποχρεωτικού διορισμού των ατόμων με ειδικές ανάγκες στις δημόσιες υπηρεσίες και αφ' ετέρου να ενθαρρύνει τους εργοδότες του ιδιωτικού τομέα να προσλαμβάνουν άτομα με ειδικές ανάγκες στις επιχειρήσεις τους παρέχοντάς τους ουσιαστική οικονομική ή τεχνική βοήθεια, επιδοτήσεις, φοροαπαλλαγές κ.ά., ώστε και οι χώροι εργασίας να είναι προσβάσιμοι και οι συνθήκες απασχόλησής τους να είναι ευνοϊκές γι' αυτά. Παράλληλα, θα πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους ότι στις μέρες μας ο δυνατός στη γνώση είναι και παραγωγικός στην εργασία, ενώ η σωματική αδυναμία δεν παίζει κανένα ρόλο στο μεγαλύτερο μέρος των ποικίλων σύγχρονων επαγγελματιών.

Ένα άλλο κακώς κείμενο του καιρού μας που πρέπει να διορθωθεί αμέσως είναι ο αρχιτεκτονικός ρατσισμός, με τον οποίο είναι κτισμένες οι πόλεις μας. Όταν ένας παραπληγικός δεν μπορεί να συμμετέχει στην εκπαίδευση, στις πολιτικές, κοινωνικές ή ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, άραγε που είναι η αναπηρία; Στο κινητικό πρόβλημα ή στην ανάπηρη αντίληψη που δημιουργεί ανάπηρες πόλεις.

Κλείνοντας, αυτό που πάνω από όλα θα ήθελα να καταλάβετε όλοι σεις που δεν έχετε ανάγκη ένα αναπηρικό καροτσάκι, μία ράμπα ή ένα κατάλληλα διαμορφωμένο ασανσέρ προκειμένου να πάτε στο σχολείο σας, στη δουλειά σας, σε μία δημόσια υπηρεσία, σε ένα θέατρο, σε ένα σινεμά, σε μία ταβέρνα, σε ένα μπαράκι, που τρία τέσσερα σκαλοπάτια δεν σας εμποδίζουν να επικοινωνήσετε ή να διασκεδάσετε, είναι τούτο. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες είμαστε άνθρωποι με τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις με τους υπόλοιπους πολίτες. Αυτό αιτιολογεί τη λήψη μέτρων για την κατάργηση όλων των εμποδίων όσον αφορά την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή μας στην εκπαίδευση, στη δουλειά και γενικότερα στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Είμαστε άτομα ικανά να συνεργαζόμαστε μαζί σας, να

είμαστε φίλοι σας, συντροφοί σας. Γιατί αναπηρία δεν σημαίνει ανικανότητα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Πρόεδρος κ. Σαμαράκης έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ: Με πνίγει η αγανάκτηση, διότι από χρόνια έχω καταγγείλει την αδιαφορία, για να μην πω καμιά άλλη κουβέντα, του κράτους, όταν έχει το ίδιο το κράτος θεσπίσει νόμους για την απασχόληση των ανθρώπων αυτών που έχουν ειδικές ικανότητες και όχι ειδικές ανάγκες –να πάψουμε να το λέμε αυτό– και όμως παραβαίνει το ίδιο το κράτος τους δικούς του νόμους.

Έχουμε δημόσιες υπηρεσίες και άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, οι οποίοι δυστυχώς αγνοούν αυτά τα πλάσματα του Θεού, όπως είμαστε και εμείς που δεν ξέρω εγώ αυτή τη στιγμή που μιλάω, εάν δε βρεθώ σε δέκα λεπτά να είμαι ένα άτομο με ειδικές ικανότητες πια, αυτή τη στιγμή που μιλάω. Και κανείς δεν ξέρει, εάν ένα παιδί δεν γίνει αύριο.

Είχαμε κάποτε έναν εισαγγελέα ο οποίος αθώωνε τους διακινητές ναρκωτικών. Προ ετών εξαφανίστηκε από το σπίτι του η κόρη του, δεκαεννέα ετών, για ενάμιση μήνα και την βρήκανε στην παλαιά μου γειτονιά στο Γαλάτσι σε μια σπηλιά πάνω στα Τουρκοβούνια, πεθαμένη με τη σύριγγα καρφωμένη στο μπράτσο της.

Λοιπόν κανείς δεν ξέρει. Και πρέπει να σκέπτεται τη δική του μοίρα και των δικών του παιδιών.

Βλέπετε έχω και εγώ ειδικές ικανότητες δυστυχώς, διότι έχω ένα μάτι. Αυτό δεν μπορείτε να το καταλάβετε, όσο και να με κοιτάτε, διότι η καρδιά μου έκαψε το μάτι, όπως καιεί ο κερανός το δέντρο. Και γι' αυτό έχω πάντα έναν φακό στην τσέπη μου.

Βλέπετε έχω και εγώ γνώση αυτής της περιπέτειας ενός ανθρώπου.

Και έχουμε, δυστυχώς, μια απόφαση του συλλόγου γονέων σε μια πόλη της Πελοποννήσου, έξω από την Πάτρα, όπου διώξαν τα παιδιά με ειδικές ικανότητες από το σχολείο που ήταν μαζί με τα άλλα παιδιά και χωρούσαν και έκαναν μια χαρά μάθημα, διότι δεν τα θέλανε. Το σκέπτεσθε; Ενόψει του 2000, του 21ου αιώνα που δεν ξέρω τι θα γίνει πια αυτόν τον αιώνα!

Λοιπόν τα διώξαν και έχουμε μια άλλη απόφαση πάλι, κατά συρροήν αυτή, σύμφωνα με την οποία δε θέλουν να γίνουν ορισμένα σπίτια φιλοξενίας ανεξαρτημένων παιδιών που έκαναν αγώνα για να γλιτώσουν από την κατάρα των ναρκωτικών.

Αυτή, λοιπόν, είναι η κοινωνία μας και καλά έγραψε ο Βάρναλης «Καθρέφτης σου είμαι και σου μοιάζω κοινωνία»!

Ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Νίκος Καραθανάσης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ (Β' Αθήνας): Με λένε Νίκο Καραθανάση, εκπροσωπώ μάλλον την προσωπική μου ανησυχία και θα σας μιλήσω για το συμβιβασμό, αυτόν τον δολοφόνο των ονείρων, τον αμειλικτο κυνηγό της ελπίδας, τον υπονομευτή του αύριο, αυτόν που αντικαθιστά τα αισθήματα με έναν εκφυλισμένο εγωκεντρισμό και υποτιθέμενο ορθολογισμό. Αυτόν που μας κάνει να παραιτούμαστε από τους στόχους μας πριν τους δούμε να πραγματώνονται. Που μας ταυτίζει με το σύνολο, που δεν μας αντιπροσωπεύει. Που μας σκοτώνει την ελπίδα που την έχουμε ανάγκη για να ζήσουμε. Που την έχει ανάγκη ο κόσμος μας για να γίνει καλύτερος.

(Στο σημείο αυτό την προεδρική έδρα καταλαμβάνει ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Ιωάννης Καλαμακίδης).

Προδίδουμε τα όνειρά μας εξαιτίας ενός κόσμου που θεωρούμε ότι μας πρόδωσε. Και όμως αφομοιωθήκαμε απ' αυτόν. Αντιδρούμε χωρίς η αντίδρασή μας να φαίνεται. Γιατί η αντίδρασή μας είναι προσαρμοσμένη σε μια συνείδηση που δεν την ορίζουμε και όμως την αποδεχόμαστε χωρίς να την καταλαβαίνουμε. Ο κόσμος μας σαν ανοιχτό βιβλίο και εικόνα μπροστά μας καθρεφτίζεται. Όλοι έχουμε τα μάτια να το δούμε, να κατανοήσουμε τις ανάγκες του, να κατανοήσουμε τη δική μας θέση μέσα σ' αυτόν τον κόσμο. Όλοι μας μπορούμε να έχουμε συνείδηση αυτού του έργου που θέλουμε να επιτελέσουμε. Και αυτό το έργο δεν πρέπει να το προδώσουμε με οποιαδήποτε αντιξοότητα.

Τι αξία έχει η ζωή χωρίς τις ουτοπίες; Το να κάνεις αυτό που μπορείς δεν είναι δα και τίποτα. Το να κάνεις αυτό που είναι πέρα από σένα είναι αυτό που έχει σημασία. Όταν ακολουθείς τα όνειρά σου, όλες οι δυνάμεις του κόσμου συνωμοτούν για να τα πραγματώσεις. Ο κόσμος μας όμως διαμορφωμένος από ταυτισμένες συνειδήσεις, προδωμένα όνειρα και προσωπικά οφέλη μας έχει κάνει να ξεχάσουμε ποιοι πραγματικά είμαστε, τι πραγματικά θέλουμε και τι είναι πραγματικά αυτό που θα μας κάνει καλύτερους ανθρώπους.

Τα χρήματα δεν είναι αυτά που θα μας αποφέρουν την ευτυχία. Είναι η ηθική πλήρωση που επέρχεται με την πραγμάτωση των στόχων μας. Τους στόχους που οφείλουμε στον εαυτόν μας και σε όλον τον κόσμο να τους κάνουμε πραγματικότητα.

Οφείλουμε να διεκδικούμε. Οφείλουμε να σκεπτόμαστε ελεύθερα. Οφείλουμε να ορθώνουμε το ανάστημά μας απέναντι σε καθετί που δεν μας αντιπροσωπεύει. Οφείλουμε να αναμορφώσουμε αυτόν τον κόσμο. Στερούμεμαστε το καλύτερο αύριο, επειδή το αρνούμαστε εμείς οι ίδιοι στον εαυτό μας, επειδή δεν πιστευούμε σ' αυτά που μπορούμε να πραγματώσουμε. Επειδή διαμορφωνόμαστε με αυτό που θέλουν οι πολλοί και όχι με αυτό που θέλουμε εμείς. Χανόμαστε μέσα στο σύνολο. Αντί να λειτουργούμε σαν μονάδες μέσα σε ένα

σύνολο που οφείλουμε να το προάγουμε μέσω της ατομικής μας προσφοράς, ταυτιζόμαστε με τα θέλω των πολλών που είναι αλλότρια με τα δικά μας, μόνο και μόνο επειδή θεωρούμε ότι είμαστε μικροί για να αντιδράσουμε.

Ένας μεγάλος σημειολόγος και πολύ αγαπητός σ' εμένα είχε πει κάποτε, στα λατινικά, δεν είναι δικός μας:

«Omnis mundi creatura
quasi liber et pictura
nobis est in speculum»

Όλη η δημιουργία του κόσμου –αναφέρθηκα και σε αυτό πιο πριν– σαν βιβλίο και εικόνα, μπροστά μας καθρεφτίζεται. Και επίσης, ήρθε να αντιπαραθέσει σε αυτό. «Videmus, nunc per speculum et in aenigmate». Βλέπουμε τώρα μέσα από έναν καθρέφτη και με αινίγματα. Η πραγματικότητα είναι μπροστά μας. Βρίσκεται μέσα σε αυτά τα θραύσματα της αλήθειας που ο καθρέφτης τους έχει διαμελιστεί.

Μέσα από κάθε κομμάτι αυτού του καθρέφτη μπορούμε να αντικρύσουμε την αλήθεια. Η απόλυτη αλήθεια βρίσκεται μέσα στην καρδιά μας. Εκεί μέσα βρίσκεται ολόκληρος ο καθρέφτης. Περνάει διανγές το φως, εάν εμείς το αφήσουμε, εάν δεν το σκεπάσουμε με το παραπέτασμα της υποκρισίας, του ψέματος, του συμβιβασμού και επιλέξουμε να αντιδράσουμε σε αυτά που δεν μας αντιπροσωπεύουν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΚΙΔΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τον κ. Καραθανάση.

Η Αργυρώ Βενετσάνου έχει το λόγο.

ΑΡΓΥΡΩ ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΥ (Νομός Φωκίδας): Αγαπητό Προεδρείο, αγαπητές φίλες και φίλοι, εκπροσωπώ το Γενικό Λύκειο Άμφισας από το Νομό Φωκίδας που είναι τα γνωστά σε όλους σας, Σάλωνα. Είναι μεγάλη μου τιμή να είμαι και εγώ μια από τους τριακόσιους πενήντα εκπροσώπους της Βουλής των Εφήβων, που είναι το μόλις τριών ετών παιδί της αντίστοιχης Βουλής των Ελλήνων, που όλοι γνωρίζουμε. Δεν θα μιλήσω για κάποιο θέμα αρχίζοντας με αίτια, συνέπειες και λύσεις του προβλήματος, αλλά θα σας εκθέσω μια προσωπική μου εμπειρία.

Το Δεκέβριο που μας πέρασε είχα την τύχη, την ευκαιρία και τη μεγάλη τιμή θα έλεγα, να είμαι μία από τους τριάντα δύο μαθητές της περιοχής της Φωκίδας που εκπροσώπησαν την Ελλάδα στο Ευρωκοινοβούλιο στο Στρασβούργο. Εκεί μου δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσω από κοντά τι θα πει φυλετικός και εθνικός ρατσισμός. Και όχι βέβαια μόνο αυτό. Ομολογώ ότι από την πρώτη στιγμή που η ελληνική αποστολή έφθασε στο Ευρωκοινοβούλιο, μόνο καλή αντιμετώπιση δεν είχε από τις υπόλοιπες αποστολές. Γκριμάτσες, χειρονομίες, πρόσωπα που έδειχναν αδιαφορία, παρουσίαζαν την απέχθεια και το μίσος που έκρυβαν για τους Έλληνες. Ορισμένοι μάλιστα από αυτούς, είχαν το θράσος να προσποιούνται ότι δε γνώριζαν τάχα την Ελλάδα, την Αθήνα, τον Παρθενώνα και την Ακρόπολη. Μίσος, φθόνος απέναντι στους Έλληνες ή γνώστες της πολιτισμικής τους κατωτερότητας απέ-

ναντί μας που τους οδήγησε σε αυτή τους τη στάση; Ίσως, ένας συνδυασμός όλων αυτών είναι η απάντηση.

Ένα όμως από τα πράγματα που σίγουρα δεν πρόκειται ποτέ να ξεχάσω είναι η απάντηση που έδωσε μία συμμαθήτριά μου στην ερώτηση μιας Γαλλίδας για το τι είναι η Ελλάδα. Ξέρετε τι της απάντησε; Ότι όταν εμείς οι Έλληνες χιζάμε τον Παρθενώνα, οι ξένοι έτρωγαν ρίζες από τα δέντρα. Αυτή ήταν η απάντηση. Δεν πρόκειται ποτέ να την ξεχάσω. Είναι η καλύτερη απάντηση μπροστά στην αδιαφορία, την απέχθεια και το μίσος όλων των ξένων απέναντι στους Έλληνες.

Τελικά, όμως μέχρι τη λήξη της Ολομέλειας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι Έλληνες μέσα από την πολύ καλή συμπεριφορά τους και τις πολύ καλές ανταρσίες τους, απέδειξαν ότι ο Έλληνας ήταν εκεί, ήταν παρόντες, ότι η Ελλάδα είναι παρούσα παντού, σε όλες τις μεγάλες εκδηλώσεις. Στο τέλος, μόνο κατώτεροι δεν αποδείχθηκαν οι Έλληνες.

Αυτό που θα ήθελα να ρωτήσω είναι ποια είναι η στάση της Ελλάδας απέναντι στα θέματα αυτά και πώς η ελληνική κοινωνία αντιμετωπίζει τον εθνικό και φυλετικό ρατσισμό από τις ξένες χώρες. Φαίνεται ότι είναι ένας προβληματισμός χωρίς αύριο. Προσωπικά, πιστεύω ότι η Ελλάδα πάσχει από καλή διπλωματία.

Μια πρότασή μου είναι να οργανωθούν επιτροπές εφήβων, οι οποίοι θα συμμετέχουν σε εκδηλώσεις, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για να προβάλλουν τον ελληνικό πολιτισμό και γενικότερα, τα επιτεύγματα των Ελλήνων, μιλώντας για την ιστορία και τον πολιτισμό της Ελλάδας.

Το σημαντικότερο όμως από όλα αυτά είναι, να μην καλλιεργείται από όλους μας το συναίσθημα κατωτερότητας, γιατί πραγματικά οι Έλληνες δεν είναι κατώτεροι. Αγώνας σήμερα για ένα καλύτερο αύριο.

Η ελπίδα που έχω είναι ότι σίγουρα εμείς θα προσπαθήσουμε για ένα καλύτερο αύριο. Και ελπίζω να δείξουμε ότι έχουμε όλη την ετοιμότητα και την εγρήγορση, όπως είπα και ο κ. Σαμαράκης, στη μιζέρια των καιρών μας. Και ελπίζω ότι μέσα από το πρόγραμμα αυτό της Βουλής των Εφήβων θα καταφέρουμε όχι μόνο να εκφράσουμε τις δικές μας απόψεις, αλλά και να δείξουμε στους μεγάλους ότι και οι μικροί έχουν οράματα, όνειρα και φιλοδοξίες και ότι οι μεγάλοι δεν είναι αυτοί που θα πρέπει να μας λένε πάντα ποιο είναι το σωστό και να κάνουν παρεμβάσεις. Ελπίζω να μιλήσετε όλοι ανοικτά σε αυτήν την ευκαιρία που μας δίνεται μέσω της Βουλής των Εφήβων, τόσο στην Ολομέλεια – αυτοί που θα έχουν την τύχη να επιλεγούν – όσο και σήμερα εδώ.

Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΜΑΚΙΔΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Ελευθέριος Κυρκούδης έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΥΡΚΟΥΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Σεβαστό Προεδρείο, πνευματικοί μας καθοδηγητές, φίλες και φίλοι, ο Γιάννης και ο Χάρης μίλησαν ως άμεσα ενδιαφερό-

μενοι και μας συγκίνησαν όλους. Εγώ όμως, θα μιλήσω ως πολίτης της Ελλάδας που ντρέπεται για την κατάντια της.

Νιώθω μικρός και περσιτός μπροστά σε αυτά που είπαν οι άλλοι. Εγώ είμαι ένας απλός ουδέτερος παρατηρητής που θέλω να θίξω το πολύ σημαντικό θέμα, πιστεύω, των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ειδικά άτομα ή άτομα με ειδικές ανάγκες είναι οι όροι που όλοι εμείς οι οποίοι θεωρούμαστε «φυσιολογικοί» χρησιμοποιούμε για να χαρακτηρίσουμε μια ζωντανή πραγματικότητα της ανθρώπινης κοινωνίας. Ο όρος είναι ύποπτα μονόπλευρος, αφού υπαγορεύει μέσα από την ετυμολογία του την κάποια αδυναμία των συγκεκριμένων ατόμων. Στην πραγματικότητα όμως, η αδυναμία τους αυτή έγκειται στη δυσκολία τους να προσαρμοστούν απόλυτα στο κοινωνικό σύνολο, όπου οι απόψεις γύρω από το φυσιολογικό και κοινωνικά αποδεκτό είναι συχνά λανθασμένες. Σε περίπτωση που το άτομο δεν είναι σε θέση με τα υπάρχοντα μέσα να προσαρμοστεί και να γίνει μέλος της μάζας των πολλών, αποκλείεται από τις κοινωνικές διαδικασίες, του στερούν βασικά ατομικά δικαιώματα και απομονώνεται κοινωνικά.

Η ατέλεια αυτού του πολιτισμού, που οικοδομείται χιλιάδες χρόνια τώρα, βρίσκεται στο ότι ο άνθρωπος πάντοτε στοχεύει στην τελειότητα. Το κακό είναι ότι δημιουργήθηκε μέσα στο νου μας μια διεστραμμένη εικόνα της τελειότητας. Η τέλεια κοινωνία των τέλειων ανθρώπων, όπου σωματικά ή πνευματικά ανάπηρα άτομα δεν έχουν θέση. Αντίληψη που παραπέμπει στο νόμο της ζούγκλας, όπου οι δυνατοί επιβιώνουν.

Πώς είναι δυνατόν να καυχόμαστε ότι είμαστε ανώτεροι από τα ζώα, όταν τα μιμούμαστε; Ο νους, αλλά πάνω από όλα τα συναίσθημα, ήταν που μας διαφοροποίησαν από τα ζώα. Όταν η καρδιά μας παγώνει και η αδιαφορία μας παγώνει απέναντι στους συνανθρώπους μας, απανθρωπιζόμαστε, αφού θέτουμε σε αδράνεια τα συναίσθηματά μας. Αναρωτιέται κανείς, μήπως τελικά η κοινωνία μας είναι αυτή που έχει ειδικές ανάγκες και είναι «ανάπηρη» ηθικά.

Πολλοί είναι αυτοί που ισχυρίζονται ότι η σημερινή κοινωνία έχει αρχίσει να αφυπνίζεται και να αλλάζει συμπεριφορά. Προσπαθεί δηλαδή να αποβάλει αυτήν την τελειομανία που τη χαρακτηρίζει, η οποία είναι μια από τις χειρότερες μορφές ρατσισμού, σε μια ύστατη προσπάθεια εξανθρωπισμού της. Μπορεί οι προσπάθειες από μέρους της πολιτείας να είναι μεθοδευμένες σωστά από θεωρητική άποψη και να παρατηρείται μία πρόοδος, όμως η υλιστική προσέγγισή τους δεν είναι δυνατόν να λύσει το πρόβλημα.

Με άλλα λόγια, χωρίς αλλαγή της στάσης του κοινωνικού συνόλου, που σήμερα στη χώρα μας είναι αρνητική, δεν νοείται σοβαρή απασχόληση με τα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Η αρνητική, αντιδραστική, σκοταδιστική στάση των μελών ή της πλειοψηφίας των μελών μιας κοινωνίας είναι σε θέση να ανατρέψει ακόμα και την πιο φιλότιμη

και συστηματική προσπάθεια που γίνεται για να βελτιωθεί το επίπεδο των ατόμων με ειδικές ανάγκες και να καλυτερέψουν οι δυνατότητες επιβίωσής τους στη σύγχρονη ζούγκλα του πολιτισμού.

Η προσφορά και η συναισθηματική υποστήριξη θα ήταν εύλογα συνθήματα μιας ανθρωπιστικής εκστρατείας.

Σ' αυτή την εκστρατεία το προτιμότερο θα ήταν να πάρουν μέρος όλοι. Αυτοί όμως που πρέπει να ηγηθούν είμαστε εμείς, οι νέοι, τα σύμβολα της ελπίδας. Οι νέοι είναι κυρίως άτομα απαλλαγμένα από προκαταλήψεις και ανόητες νοοτροπίες και παρουσιάζουν πιο έντονη δεκτικότητα σε νέες ιδέες, αντιλήψεις και τρόπους συμπεριφοράς. Η προσπάθεια αυτή να βοηθηθούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, είναι δυνατόν να προσφέρει και σε μας τους υπόλοιπους πάρα πολλά. Συγκεκριμένα μία ανθρώπινη προσέγγιση με άτομα «ειδικών αναγκών» και η επαφή με αυτά μπορεί να εξασφαλίσει για κάθε νέο μία θερμιά ανθρώπινη σχέση. Όπως είναι γνωστό, η φιλία και η αφοσίωση είναι δυσσεύρετα αγαθά. Όμως, τα άτομα με ειδικές ανάγκες είναι άνθρωποι με πλούσιο συναισθηματικό υπόβαθρο. Αρκεί λίγη προσφορά αγάπης από τον καθένα και η ανταπόδοση είναι άμεση.

Πρέπει, όμως, να τονιστεί κάτι πολύ σημαντικό. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν χρειάζονται σε καμία περίπτωση τον οίκτο μας. Η προσφορά κάθε ανθρώπου δεν πρέπει ποτέ να γίνεται στα πλαίσια της προσπάθειάς του για αυτοπροβολή και κοινωνική καταξίωση, με τρόπο προκλητικό και επιδεικτικό. Η πρόκληση εύκολα γίνεται προσβολή. Απαιτείται πάντοτε διακριτικότητα, έτσι ώστε να μην υπάρξει περίπτωση να πληγωθεί η ευαισθησία και η υπερηφάνεια του άλλου. Η συμπεριφορά μας δεν πρέπει να δημιουργεί αίσθηση κατωτερότητας στο άτομο με το οποίο ερχόμαστε σε επαφή. Όταν τους πλησιάζουμε, αυτό να γίνεται φυσικά, όπως θα γινόταν για κάθε άλλο άνθρωπο. Η διαφοροποίηση βέβαια της συμπεριφοράς μπορεί να είναι αναγκαία, όπως όμως είναι αναγκαίο αυτή να μην είναι εμφανής. Γιατί, όταν αυτό δείχνεται προκλητικά, πληγώνει τόσο πολύ, όσο και η αδιαφορία.

Με την επίτευξη όμως οικοδόμησης σχέσεων αλληλοσεβασμού και φιλίας με τα άτομα με ειδικές ανάγκες επιτυγχάνεται η λύση μιας μόνο πλευράς του προβλήματος. Θα ήταν εύλογο να υπάρξει ριζική αναδιάρθρωση της επίσημης στάσης της πολιτείας απέναντι σ' αυτό το ιδιαίτερο κομμάτι της. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ύπαρξη παλαιών αντιλήψεων και μεθοδεύσεων στην αντιμετώπιση των ατόμων αυτών.

(Στο σημείο αυτό την προεδρική έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Λάμπρος Κανελλόπουλος).

Με τη δικαιολογία του «πεπρωμένον φυγείν αδύνατον», την αποδοχή δηλαδή μιας αναπρόδραστης μοίρας, αντιμετωπίζονται συχνά με μονόπλευρα φιλανθρωπικό ή και καταδικαστικό τρόπο, μέσω της έγκλεισής τους σε ιδρύματα. Τα ιδρύματα όμως με κανέναν τρόπο δεν αποτελούν τη σωστή

οδό. Εύκολα θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως μέσον με το οποίο ουσιαστικά απαλλασσόμαστε από τις απαιτήσεις που έχει η καθημερινή φροντίδα και οι ανάγκες των «ειδικών» αυτών ατόμων. Αντί, λοιπόν, να αντιμετωπίσουμε αυτή την πραγματικότητα των «ατόμων με ειδικές ανάγκες», την αποφεύγουμε τοποθετώντας την στο περιθώριο, πίσω από τοίχους, όχι μόνο ορατούς, αλλά και αόρατους. Όταν αναφέρονται σε αόρατους τοίχους, εννοώ όλα εκείνα τα εμπόδια που συναντούν εμπρός τους τα «άτομα με ειδικές ανάγκες» και που τα αναγκάζουν να απομονώνονται μέσα στον περιορισμένο χώρο του οικογενειακού τους οικείου περιβάλλοντος. Έτσι, λόγω αυτών των αόρατων, αλλά υπαρκτών τειχών, άτομα με νοητικά ή κινητικά προβλήματα αποκλείονται αναπόφευκτα από τη συλλογική δράση. Μία απλή ματιά γύρω μας αρκεί για να καταλάβουμε τι είδους εμπόδια είναι αυτά.

Επίσης πρόσφατα επισκεφθήκα το εξωτερικό και διαπίστωσα ένα μεγάλο χάσμα ανάμεσα στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες. Γιατί να μην είναι και η Ελλάδα όπως αυτές; Τι παραπάνω έχουν αυτές από εμάς; Γι' αυτό χρειάζεται άμεση τροποποίηση σε μέσα μεταφοράς και κοινόχρηστους χώρους για μετακίνηση και εξυπηρέτηση των ατόμων με ειδικά προβλήματα.

Τα ειδικά σχολεία βρίσκονται στο σωστό δρόμο αλλά δεν είναι αρκετά σύγχρονα και δίχως κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή. Η έλλειψη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι σημαντικό μειονέκτημα των ειδικών σχολείων και πρέπει να θεμελιωθεί, γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχει μόνο στοιχειώδης μετεκπαίδευση νηπιαγωγών και δασκάλων. Επίσης συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη στα άτομα και στους γονείς τους είναι πάρα πολύ απαραίτητη.

Ευχαριστώ και ελπίζω να μην σας κούρασα, καθώς μόρρεσα να βάλω ένα λιθαράκι για το καλύτερο μέλλον των συμπολιτών μας, των φίλων μας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Κωνσταντίνα Κολλιοπούλου έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, επρόκειτο και εγώ να μιλήσω για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Όμως, επειδή αισθάνομαι ότι καλύφθηκα πλήρως απ' ό,τι ήδη έχει προαναφερθεί από τους υπόλοιπους ομιλητές που μίλησαν για το συγκεκριμένο θέμα, ζητώ να αποσυρθεί το όνομά μου από τη λίστα των ομιλητών. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εντάξει.

Η Δήμητρα Σιαπλουρά έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΙΑΠΛΑΟΥΡΑ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Ονομάζομαι Δήμητρα Σιαπλουρά και έρχομαι από το Νομό Αιτωλοακαρνανίας και συγκεκριμένα εκπροσωπώ το Λύκειο Νεοχωρίου Μεσολογγίου. Με την εκλογή μου στη Βουλή των Εφήβων μου δίνεται η δυνατότητα να εκφράσω τα όνειρά μου για μία καλύτερη Ελλάδα. Γι' αυτό θα αναπτύξω το φλέ-

γον θέμα «κακοποίηση και εκμετάλλευση ανηλίκων παιδιών».

Αγαπητό Προεδρείο, φίλες και φίλοι, όπως όλοι γνωρίζουμε τα τελευταία χρόνια γινόμαστε μάρτυρες γεγονότων παιδικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης. Δυστυχώς, είναι ένα θέμα πολύ οδυνηρό που πλήττει το σύνολο σχεδόν της παγκόσμιας κοινότητας. Επειδή πρόκειται για παιδιά στην ίδια και σε πιο μικρές ηλικίες από εμάς, νοιώθω έντονα την ανάγκη να θίξω το θέμα, ευαισθητοποιώντας την κοινή γνώμη.

Αρχικά πρέπει να επισημανθεί ότι πρόκειται για οικονομική και σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών που προέρχονται από διαλυμένες οικογένειες ή οικονομικά μαραζωμένες. Κάποιοι επιτήδριοι προσεγγίζουν τα ανύποπτα στην αρχή, εγκαταλειμμένα και δίχως νόημα ύπαρξης πολλές φορές παιδιά, τους προσφέρουν προστασία και τα «σερβίρουν» σε πλούσιους και πλούσιες κυρίες με παράξενα γούστα ή τα στέλνουν στα σημεία που μπορούν εύκολα να έρθουν σε επαφή με το κοινό και ζητούν ελεημοσύνη. Πρόκειται για τα περιφάνια παιδιά των φαναριών. Δεν είναι λίγες οι φορές που έτυχε να πλησιάσουν και το δικό μας αυτοκίνητο τέτοια παιδιά ζητώντας βοήθεια.

Κάποιες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές ευαισθησίας, φέρνουν κατά καιρούς το θέμα στο προσκήνιο και δίνουν τις τραγικές προεκτάσεις του. Όμως, το επίσημο κράτος και το σύνολο της κοινωνίας αδιαφορεί για ένα θέμα υπαρκτό. Εθελουφλούμε τη στιγμή που τα δικαιώματα των παιδιών παραβιάζονται. Συμμετέχουμε στο σωματικό και ψυχικό θάνατο αυτών των παιδιών. Με την ανοχή της κοινωνίας μας ανήλικα παιδιά γίνονται θύματα επιτηδίων και περιέργων ανθρώπων της κοινωνίας μας. Και φυσικά από τα παιδιά αυτά δεν μπορούμε να μην περιμένουμε πράξεις κλοπής και απάτης, στροφή προς τον κόσμο των ναρκωτικών, όπου γίνεται είτε ως χρήστες είτε ως βαποράκια.

Έτσι, από τη στιγμή που μπαίνουν σε έναν κύκλο ζωής βρόμικο και σκοτεινό, οι ενéργειές τους δεν μπορεί να έχουν σφραγίδα διαφάνειας και τιμότητας.

Δε θα πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας μία άλλη παράμετρος της παιδικής εκμετάλλευσης, που έχει να κάνει με το εμπόριο βρεφών. Πόσες φορές δεν είδαν το φως της δημοσιότητας περιπτώσεις εμπορίας βρεφών από ιδρύματα, κλινικές, νοσοκομεία με πρωταγωνιστές κοινωνικούς λειτουργούς, ανθρώπους ταγμένους να υπηρετούν το κοινωνικό σύνολο, με απώτερο σκοπό το κέρδος; Η λαχτάρα για απόκτηση παιδιού από ένα ζευγάρι που δεν μπορεί να τεκνοποιήσει, γίνεται αφορμή κερδοσκοπίας από ένα υψηλό στέλεχος νοσοκομείου ή ιδρύματος και φυσικά η αθάνατη παιδική ψυχή είδος εμπορίου. Θλίβεται κανείς για τον ηθικό ξεπεσμό της κοινωνίας μας. Λυπάται που ζει σε μία ευνομούμενη κατά τα άλλα χώρα που αποδείχεται στην πράξη αδύναμη να εφαρμόσει τους νόμους.

Θα έπρεπε όμως να αναμένουμε το κατόντημα αυτό, τη

στιγμή που οι αξίες και οι θεσμοί σήμερα δοκιμάζονται ή καταρρακώνονται, τη στιγμή που το έργο της παιδείας έχει πάψει να είναι ανθρωποπλαστικό και ανθρωποκεντρικό. Η παιδεία δεν έχει την ευρύτητα της πνευματικής καλλιέργειας. Επιβάλλεται, λοιπόν, να ευαισθητοποιηθεί η κοινή γνώμη, συνειδητοποιώντας την τραγικότητα του ζητήματος. Το πρόβλημα, όπως ανέφερα και στην αρχή, πλήττει αρκετές χώρες του πλανήτη. Η αντιμετώπισή του επομένως απαιτεί τη διεθνή συνεργασία με διάθεση αγάπης και φροντίδας για τα εγκαταλειμμένα παιδιά του πλανήτη, τα παιδιά του περιθωρίου. Θα πρέπει όλοι οι διεθνείς οργανισμοί, που στοχεύουν στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να φροντίσουν για την παροχή προστασίας και φροντίδας γ' αυτά τα παιδιά.

Αρχικά απαιτείται η ψυχική υποστήριξή τους, προκειμένου να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία για τη ζωή. Η ενίσχυσή τους με συμβουλευτικούς σταθμούς, για τη δημιουργία των οποίων θα πρέπει να φροντίσει η πολιτεία και οι ηγεσίες των κρατών γενικότερα, κρίνεται αναγκαία.

Μετά την κακοποίησή τους τα παιδιά πρέπει να τυχαίνουν περιθάλψεως μέσα σε ιδρύματα που θα προσπαθούν να επουλώσουν τα σωματικά αλλά και τα ψυχικά τραύματα, που είναι και τα πιο επώδυνα.

Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι πρέπει να μεριμνήσει κάποιος και για το μέλλον αυτών των παιδιών. Λέγοντας «μέλλον», εννοούμε την επαγγελματική αποκατάστασή τους, προκειμένου να ζήσουν μια ζωή με αξιοπρέπεια και τιμότητα. Κάποιες σχολές του τύπου νυχτερινών σχολείων που θα προσφέρουν στοιχειώδεις γνώσεις στα παιδιά αυτά, θα ήταν μία καλή λύση. Εκεί θα έπαιρναν κάποια ερεθίσματα, προκειμένου να ακολουθήσουν κάποια τεχνικά επαγγέλματα ή στην καλύτερη περίπτωση ανώτερες σπουδές.

Η κοινωνία οφείλει από την πλευρά της να αγκαλιάσει αυτά τα παιδιά και να τα δεχθεί ως ισότιμα μέλη στους κόλπους της. Κάποιοι που έχουν την οικονομική δυνατότητα, έχουν επιχειρήσεις μπορούν να προτιμήσουν ένα παραστρατημένο και κακοποιημένο παιδί, δίνοντάς του τη δυνατότητα να ζήσει σαν φυσιολογικό άτομο.

Επίσης κάποιοι συνάνθρωποι μας που έχουν οικονομική επιφάνεια μπορούν να διαθέσουν ένα μέρος της περιουσίας τους, πιθανώς ένα σπίτι, το οποίο θα χρησιμεύει σαν καταφύγιο προστασίας για τα παιδιά αυτά.

Άφησα τελευταίο το θέμα της αντιμετώπισης των ανθρώπων που εκμεταλλεύονται και κακοποιούν μικρά παιδιά. Εδώ η πολιτεία, αλλά και η κοινωνία θα πρέπει να είναι αμείλικτη. Οι άνθρωποι αυτοί είναι μίσημα για τις πολιτισμένες κοινωνίες που ζούμε. Θα πρέπει να τυγχάνουν της περιφρόνησής μας, αλλά και της αυστηρότητας των νόμων.

Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Βάγια Μαριαλένα έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΒΑΓΙΑ (Νομός Μαγνησίας): Λέγομαι Μαριαλένα Βάγια και είμαι από το 5ο Γενικό Λύκειο Βόλου.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι, τα μάθατε για το Γιάννη; Ο Γιάννης, ο φίλος μας, ο γείτονάς μας, ο περιθωριακός του σχολείου μου, ο διπλανός μου στο θρανίο, πέθανε μόλις χθες, από ναρκωτικά. Ένας νέος προβληματικός, ο οποίος ζούσε σε μία κοινωνία προβληματική, στην οποία δεν είχε διαλέξει να ζήσει, αλλά αναγκαζόταν κάθε μέρα να επιβιώσει.

Ένα δεκαεξάχρονο κορίτσι αυτής της κοινωνίας καλείται να διατυπώσει την άποψή της, να ανοίξει τα χαρτιά της, να οραματισθεί, να αγωνισθεί και να διεκδικήσει αυτά που εύχεται. Γι' αυτήν ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που απειλούν αυτόν τον πλανήτη αποτελεί η ύπαρξη και διακίνηση των ναρκωτικών ουσιών. Είναι ένα πρόβλημα το οποίο έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις και η ρίζα του κακού δεν μπορεί πια εύκολα να χτυπηθεί.

Λίγες χιλιάδες δραχμές αρκούν για να πουλήσεις τον εαυτό σου στο χάρο και να βοηθήσεις τον προμηθευτή σου να ζήσει μία πιο εύρωστη ζωή, γιατί αυτός μπορεί και ξεφεύγει από τα μπλόκα των αστυνομικών, μπορεί να βάζει αθώους στις φυλακές, χωρίς να νιώθει την παραμικρή τύψη. Ούτε η θανατική ποινή δε θα ήταν ικανή να εξυγιάνει τις αμαρτίες αυτών των ανθρώπων, που από τους υπόλοιπους συνανθρώπων τους δεν πρόκειται ποτέ να συγχωρεθούν.

Πόσο πιο δίκαιος θα ήταν ο κόσμος μας, αν δεν είχαν κάνει ποτέ την εμφάνισή τους; Γιατί θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι το πρόβλημα των παραισθησιογόνων δεν γεννάται λόγω της ύπαρξής τους, αλλά επειδή υπάρχουν δομές που καθαγιάζουν τη χρήση και τη διακίνησή τους, δομές που παράγουν ευάλωτους ανθρώπους και ιδιαίτερα νέους.

Ας μη ξεχνάμε την κοινωνική κατακραυγή μιας οικογένειας που έχει να επιδείξει ένα εξαρτημένο μέλος. Η κοινωνική αποδοκιμασία αναγκάζει τα μέλη της να κρύψουν το πρόβλημα και έτσι ακόμα ένα παιδί πεθαίνει, χωρίς να έχει την υποστήριξη από το οικογενειακό του περιβάλλον, γιατί λάθεψε και η τιμωρία που ο ίδιος έχει επιβάλει στον εαυτό του μέσω των ουσιών, δεν αρκεί. Για μας πρέπει να τον τιμωρήσουμε ακόμα περισσότερο, να τον περιθωριοποιήσουμε, να τον πληγώσουμε ακόμα πιο βαθιά, γιατί ως τώρα δεν πόνεσε καθόλου!

Ίσως εσείς να πιστεύετε πως τίποτε δεν μπορεί να αλλάξει, ίσως να θεωρείτε τον κόσμο μας δεδομένο. Όμως να ξέρετε πως ο κόσμος τον οποίο εσείς μας φτιάχνετε είναι αυτός στον οποίο εμείς θα ζήσουμε. Φοβόμαστε όλα αυτά που θα γίνουν για μας χωρίς εμάς. Αυτό είναι το σύνθημά μας. Ας μην ξεχνάμε πως κάποιοι τρελοί φοιτητές στάθηκαν κάποτε μπροστά στα τανκς και ξανάφεραν τη δημοκρατία.

Ελπίζω πως κάποτε όλοι θα φανούμε επιτέλους ικανοί να δημιουργήσουμε έναν κόσμο, όπου θα μπορούμε όλοι να ζούμε αξιοπρεπώς. Φοβάμαι να περπατήσω μήπως βρω κάποιον νέο νεκρό και δίπλα του τα σύνεργα του θανάτου.

Στ' αλήθεια, για την επίτευξη αυτού του κόσμου δεν χρειάζεται να γίνουν μεγάλες επαναστάσεις. Είμαστε η γενιά, που χωρίς η ίδια να το έχει διαλέξει ζει σε μία εποχή τεχνολογικού θριάμβου και όμως παρ' όλο το INTERNET και το DNA, την κλωνοποίηση και τα ψηφιακά συστήματα ήχου, ενδιαφερόμαστε για τις ανθρώπινες σχέσεις, για την αγάπη, για τον έρωτα και για την ίδια τη ζωή.

Δεν μπορώ να πιστέψω πως ένα παιδί στα δεκαέξι του κιόλας χρόνια έχει ξεχάσει αυτό το μεγάλο του έρωτα. Δεν μπορώ να το πιστέψω. Αναγνωρίζουμε την πείρα σας και το συντηρητισμό σας και παρ' όλες τις αναστολές μας γνωρίζουμε πως πολλές φορές έχετε απόλυτο δίκιο. Μην απογοητεύεστε από εμάς. Δώστε μας ευκαιρίες. Το ξέρω πως πολλές φορές σας απογοητεύσαμε, όμως μη ξεχνάτε πόσες φορές εσείς, ως νέοι, απογοητεύσατε τους γονείς σας και πόσες φορές ως μεγάλοι πια, απογοητεύσατε εμάς τους ίδιους.

Είμαστε αυτό που είμαστε, γιατί εσείς μας το διδάξατε. Πάψτε να μας θεωρείτε ανώριμους και ανίκανους και σταματήστε να αποφασίζετε πριν από μας για μας, χωρίς να λαμβάνετε υπόψη σας την άποψή μας. Ζητάμε τη συγγνώμη σας και σας δίνουμε τη δική μας, σας δίνουμε το χέρι μας, αναζητώντας το δικό σας, για να ξεκινήσουμε όλοι μαζί. Όλοι όσοι αγαπάμε τους νέους ας δώσουμε τα χέρια στον κοινό αγώνα για τη σωτηρία τους. Εμείς θα σας προσφέρουμε το όραμα και τη ζωντάνια, τον αυθορμητισμό και το όνειρο, ζητώντας από σας την πείρα και τη λογική, για να θεμελιώσουμε τον κόσμο που όλοι ονειρευόμαστε.

Η ίδια η πολιτεία, σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς φορείς, μπορεί να διοργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις με πρώην χρήστες. Η εκκλησία οφείλει να αναλάβει άμεση δράση για να βοηθήσει τους νέους να απεξαρτηθούν από τη μάλιστα του αιώνα μας. Επίσης, οφείλουμε να δημιουργήσουμε κέντρα απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης.

Η δραματική άνοδος των θανάτων από τα ναρκωτικά θα πρέπει να μας συγκλονίζει. Είναι γεγονός πως το πρόβλημα των ναρκωτικών απαιτεί κοινωνική συστράτευση. Δεν μπορεί ένας να χτίζει και χίλιοι να γκρεμίζουν. Η ζωή μας μοιάζει με έναν αγώνα σκάκι. Στην επόμενη μας κίνηση κινώντας το βασιλιά, μπορούμε να φθάσουμε στο ματ, αλλά και να ριψοκινδυνεύσουμε το παιχνίδι.

Ας σκεφθούμε όλοι μαζί τη λύση που θα μας βγάλει νικητές και κανέναν Γιάννη πια δεν θα πεθαίνει ξανά από τα δεκάξι του κιόλας χρόνια, γιατί είναι πραγματικά άδικο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να κάνω κάποιες παρατηρήσεις διαδικαστικού χαρακτήρα και θα ήθελα να δώσετε προσοχή. Η συζήτηση παρουσιάζει ενδιαφέρον, όμως, έξω από το γραπτό πλαίσιο των τοποθετήσεών σας, υπάρχει και πρέπει να αναδειχθεί η ένταση του προβληματισμού με τη διαφορετικότητα των απόψεων που έχετε.

Θα ήθελα δηλαδή, να σας πω ότι παίρνοντας ένα ερεθι-

σμα από μία τοποθέτηση κάποιου συναδέλφου σας, θα μπορείτε να ασκήσετε και κριτική –είναι επιτρεπτό και αυτονόητο ότι πρέπει να το κάνουμε– για να αναδειχθεί η ζωντάνια και ο πλουραλισμός των απόψεων πάνω στα ζητήματα τα οποία συζητάμε.

Σας καλώ δηλαδή, έξω από το προδιαγραφμένο πλαίσιο της τοποθέτησής σας, να πάρετε υπόψη σας τις τοποθετήσεις και τους λόγους των άλλων συναδέλφων σας. Πρέπει να ανοίξει ο διάλογος, να φύγουμε δηλαδή από αυτό το τυπικό, στατικό πλαίσιο. Ο καθένας από σας ανεβαίνει πάνω, τοποθετείται γραπτά και κατεβαίνει. Υπάρχουν απόψεις πάνω στις οποίες μπορεί πραγματικά να γίνει αντιπαράθεση. Ας την κάνετε την αντιπαράθεση. Υπάρχουν προτάσεις πάρα πολύ σημαντικές, που φαντάζομαι ότι δεν γίνονται αποδεκτές από όλους σας. Σε αυτές τις προτάσεις, λοιπόν, μπορεί να ασκηθεί κριτική από εσάς, έτσι ώστε να ζωντανέψει και η συζήτηση, αλλά και να πάρει μία άλλη διάσταση όλη αυτή η διαδικασία.

Σας παροτρύνω και κάνω μία έκκληση να πάρετε υπόψη σας στις τοποθετήσεις και αυτή την πτυχή της συζήτησης, της διαδικασίας και του διαλόγου.

Η Άννα Πισκιλίδου έχει το λόγο.

ANNA ΠΙΣΚΙΛΙΔΟΥ (Νομός Κοζάνης): Ονομάζομαι Άννα Πισκιλίδου και εκπροσωπώ το 2ο Γενικό Λύκειο Πτολεμαΐδας, του Νομού Κοζάνης.

Θα μιλήσω για ένα θέμα αμφιλεγόμενο, τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Το γεγονός ότι καταπατούνται βάνουσα τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα των ομοεθνών μας στην Βόρεια Ήπειρο και στην Αλβανία και ότι επί είκοσι και πλέον χρόνια η μισή Κύπρος τελεί υπό τουρκική κυριαρχία, κατά παράβαση των αρχών του διεθνούς δικαίου, δεν επιτρέπει, τουλάχιστον σε μας τους Έλληνες, μια αφελή αισιοδοξία, ούτε παραίτηση από κάθε δραστηριότητα που αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων των ομοεθνών μας και όχι μόνο.

Η οικουμενικότητα των προβλημάτων προωθεί την εγκαθίδρυση μίας πολυεθνικής κοινωνίας. Προβλέπεται ότι μελλοντικά τα σύνορα θα καταργηθούν και οι άνθρωποι θα επικοινωνούν χωρίς διατυπώσεις. Οι ένθερμοι υποστηρικτές μίας τέτοιας εξέλιξης υποστηρίζουν ότι σε μία τέτοια πολυφυλετική κοινωνία τα ανθρώπινα δικαιώματα θα γίνονται σεβαστά και έτσι θα αποτρέπονται οι αδικίες και οι αντιδικίες. Είναι, όμως, πολύ πιθανόν ισχυρά κράτη να επιχειρήσουν, στηριζόμενα στο δίκαιο της πυγμής, να καταπατήσουν συνθήκες, να αθετήσουν συμφωνίες, να παραβιάσουν δικαιώματα, ακόμα και σε μία ενιαία μελλοντικά πολυεθνική εξουσία.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα γίνονται σεβαστά μόνον μεταξύ ίσων. Ο ισχυρός είναι πιο ίσος και τα δικαιώματά του επίσης πιο ίσα.

Το Κουβέιτ έχει δίκιο, γιατί έχει πετρέλαια. Η Κύπρος

στερείται των δικαιωμάτων της, γιατί δεν έχει πετρέλαια. Στη Σαουδική Αραβία αγνοούνται και οι πιο στοιχειώδεις αρχές ελευθερίας, ιδίως στις γυναίκες και στους ξένους. Αλλά όλοι γονυπετούν μπροστά στη σαρκοβόρο εξουσιαστική κάστα που ελέγχει το μεγαλύτερο ποσοστό του πετρελαίου, που αποτελεί το αίμα της παγκόσμιας οικονομικής πολιτικής. Όμως με μία διαφορά: Αίμα προσφέρουν πολλοί, πετρέλαιο κανείς. Το αίμα δωρίζεται, το πετρέλαιο αγοράζεται. Άρα το πετρέλαιο είναι ανώτερο του αίματος.

Σήμερα ο πλανήτης μας κατοικείται από 5.000.000.000 ανθρώπους. Τα 500.000.000 ζουν σε ένα επίπεδο ευημερίας, που φθάνει ως τη χλιδή. Δεν απαρτίζουν απλώς μια καταναλωτική κοινωνία, αλλά μια κοινωνία σπατάλης. Τα υπόλοιπα 4.500.000.000 ζουν μέσα στην εξαθλίωση. Περίπου 30.000.000 παιδιά πεθαίνουν το χρόνο από την πείνα.

Για ποια ανθρώπινα δικαιώματα μπορούμε να μιλάμε σε έναν κόσμο, που δεν έχει δικαίωμα φαγητού; Γι' αυτό, η δραστηριοποίηση των ανθρώπων σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο πρέπει να ενταθεί. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι υπόθεση κάποιου καταστατικού χάρτη, αλλά έμπρακτη εφαρμογή. Δεν είναι κάτι που δωρίζεται, αλλά κατακτιέται με πάλη και διατηρείται πάλι με πάλη και αδιάκοπη επαγρύπνηση.

Όταν λέμε ότι ο άνθρωπος είναι αρχιτέκτονας της μοίρας του, πρέπει να το εννοούμε. Δεν αρκεί να προσευχόμαστε, πρέπει να αγωνιζόμαστε. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι δοτά, δεν είναι δωρεάν παροχή, είναι κατάκτηση. Απαιτείται αγώνας για την προστασία τους και την επέκτασή τους. Είναι στίγμα για τον πολιτισμό μας το 52% του γήινου πληθυσμού να μην απολαμβάνει τα ίδια δικαιώματα παντού.

Ο άνθρωπος για να νιώσει άνθρωπος, πρέπει να τον φωνάζεις «άνθρωπο». Ο δούλος, ο καταπιεσμένος, για να νιώσει πως έχει δικαιώματα, πρέπει να ακούσει για δικαιώματα. Χωρίς το Θούριο του Ρήγα, ίσως οι ραγιάδες να μη μάθαιναν τον τρόπο, με τον οποίο οι δούλοι γίνονται ελεύθεροι. Ο αγώνας για τα ανθρώπινα δικαιώματα αρχίζει από τον εαυτό μας.

Ο κάθε έφηβος πρέπει να λέει «Έχω την υποχρέωση να σώσω αυτόν τον κόσμο. Αν δεν τον σώσω, η ευθύνη δε θα βαρύνει κανέναν άλλον παρά μόνο εμένα, γιατί αυτόν τον κόσμο δεν τον κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας, αλλά τον δανειστήκαμε από τα παιδιά μας».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Σταυρούλα Γαβρά έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΓΑΒΡΑ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να μιλήσω αύριο, αν γίνεται.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είπατε να μιλήσετε αύριο. Θα μου επιτρέψετε, όμως, από ένα σημείο και πέρα να μην επιτρέψω ομιλίες αύριο, γιατί δεν θα έχουμε το χρόνο. Το δέχομαι αυτό, πάντως.

Ο Δημήτριος Μαρκούζης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΥΖΗΣ (Νομός Φλώρινας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, λέγομαι Δημήτριος Μαρκούζης και εκπροσωπώ το Γενικό Λύκειο της Φλώρινας.

Θα ήθελα να μιλήσω για τη βία και την εγκληματικότητα της κοινωνίας μας, γιατί πιστεύω ότι αποτελεί ένα από τα μείζονα προβλήματα, που αντιμετωπίζουμε σήμερα.

Η βία και η εγκληματικότητα είναι διαχρονικά φαινόμενα, όμως παρουσιάζουν ιδιαίτερη έξαρση στην εποχή μας. Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι παρουσιάζει κάθετη αύξηση η εγκληματικότητα των εφήβων και των νέων ανθρώπων.

Σύμφωνα με αμερικανικά στοιχεία, προκύπτει ότι στις Η.Π.Α. κάθε έξι ώρες γίνεται ένας φόνος, ενώ κάθε είκοσι λεπτά γίνεται μία ληστεία. Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια παρουσιάστηκαν αρκετά δείγματα παιδικής εγκληματικότητας και στην Ευρώπη.

Ορισμένοι από τους αντικειμενικούς παράγοντες, που οδηγούν στην αύξηση της βίας και της εγκληματικότητας, είναι η αλματώδης αύξηση της ανεργίας, ιδιαίτερα στους νέους, με παράλληλη αύξηση του κόστους ζωής, που τους οδηγεί στην οικονομική δυσπραγία. Επιπλέον, οι έντονες οικονομικές ανισότητες στις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες, οι οποίες αυξάνουν τις κοινωνικές διαφορές, κάνουν το έγκλημα να γίνει ένα μέσο περάσματος στην προνομιούχο τάξη.

Όμως σε μία τέτοια κοινωνία, που η αξιοκρατία έχει υποκατασταθεί από τα πιο χυδαία υλιστικά οράματα επιτυχίας και ευτυχίας, που υπάρχει έλλειψη ιδανικών, κλονισμός των ηθικών αξιών και η κοινωνία δεν παρέχει στον άνθρωπο αντισταθμιστικές αξίες για να πιαστεί και να στηριχτεί ένα νόημα ζωής, επόμενο είναι να υπάρχει βία.

Παράλληλα με τα προηγούμενα, θα ήθελα να στιγματίσω το ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προβάλλουν απροκάλυπτα σκηνές βίας και τρόμου, ακόμη και στις αποκαλούμενες παιδικές σειρές. Συχνά, επίσης, παρουσιάζουν τον κόσμο του υποκόσμου ως πρότυπο δράσης. Αυτά ερεθίζουν τη φαντασία των μικρών παιδιών σε τέτοιο βαθμό, που φτάνουν να ταυτίζουν τον εαυτό τους με τον υποτιθέμενο «ήρωα».

Οι συνέπειες της ραγδαίας αυτής αύξησης της βίας και της εγκληματικότητας, σε ατομικό αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο, είναι αντίστοιχα οι εξής: Υποτιμάται τόσο η αξία της ανθρώπινης προσωπικότητας, καταρρακώνεται η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και δημιουργούνται ψυχολογικά προβλήματα τόσο στο θύτη, όσο και στο θύμα.

Επιπλέον, κυριαρχεί το αίσθημα της ανασφάλειας και της αβεβαιότητας για το μέλλον, με αποτέλεσμα να αναλώνονται οι δυνάμεις στις παροδικές απολαύσεις του παρόντος. Ακόμα, οι ηθικές αρχές καταπατούνται και παραγκωνίζονται, καθώς επίσης προκαλείται και πολιτιστική οπισθοδρόμηση με την υποτίμηση των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών. Τέλος, καταστρέφονται ακόμη και τα πολιτιστικά μνημεία.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ σε ορισμένους τρόπους, για να αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί το φαινόμενο, που μαστιάζει σήμερα την κοινωνία μας. Αρχικά, πρέπει να υπάρξει σωστή αγωγή και παιδεία από την οικογένεια, από την εκκλησία και κυρίως από το σχολείο, το οποίο αρκείται στο να προσφέρει στείρες γνώσεις στους μαθητές, παραβλέποντας εντελώς τον παιδαγωγικό του χαρακτήρα.

Επίσης, η πολιτεία θα πρέπει να καταπολεμήσει την ανεργία και να εμποδίσει τη διάδοση των ναρκωτικών, τα οποία αποτελούν βασικό παράγοντα της διάδοσης της βίας και της εγκληματικότητας. Ακόμη, θα πρέπει να ιδρυθούν πολιτιστικοί σύλλογοι και αθλητικοί χώροι, χώροι δηλαδή στους οποίους θα μπορούμε εμείς οι νέοι να δαπανάμε δημιουργικά τον ελεύθερό μας χρόνο, όχι μόνο στην Αθήνα, αλλά και στην επαρχία.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρξει αυστηρή νομοθεσία και επιβολή ποινών σε όσους προωθούν τη βία, ενώ ακόμη θα πρέπει να υπάρξει περιορισμός των σκηνών βίας από την τηλεόραση.

Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελένη Μητσοπούλου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ (Βόννη): Θα ήθελα πρώτα να πω ότι δεν μιλάω καλά τα ελληνικά και να με συγχωρήσετε για τα λάθη, που θα κάνω. Ονομάζομαι Ελένη Μητσοπούλου και έρχομαι από το Αμβούργο, πηγαίνω στο Λύκειο του Αμβούργου. Είναι μεγάλη μου τιμή που εκπροσωπώ τους Έλληνες της Ομογένειας και πιστεύω ότι οι επιθυμίες των Ομογενών, των Ελλήνων, θα ακουστούν εδώ στη Βουλή των Εφήβων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Ελλάδα δεν υπάρχει για μας, είναι άφαντη, δηλώνει αδιαφορία. Υποστήριξη δεν έχουμε, συνέχεια μας παραβλέπει και μας αμελεί και ακόμη, όταν έχουμε καταλάβει την αξία της Ελλάδας και όταν καταλαβαίνουμε την αξία κάποιου πράγματος, τότε καταλαβαίνουμε ότι μας λείπει. Μας λείπει η Ελλάδα και αγωνιζόμαστε γι' αυτήν.

Όμως, δεν είμαστε Έλληνες. Δεν μας λείει κανείς Έλληνες. Όταν λέω ότι είμαι Ελληνίδα, λένε ότι αυτό αποκλείεται. Όμως, εγώ είμαι Ελληνίδα και το πιστεύω αυτό.

Θέλω να ζητήσω κάτι. Η πατρίδα μας μας έχει ντροπιάσει πραγματικά. Πρώτη φορά το κρατίδιο του Αμβούργου έδωσε το πράσινο φως για μας τους Έλληνες, τους Ομογενείς. Χρειαζόμαστε ένα κανονικό σχολείο. Δεν μπορούμε να πηγαίνουμε 12 ώρες την ημέρα σχολείο. Έξι ώρες το πρωί στο γερμανικό και έξι ώρες το απόγευμα στο ελληνικό. Είναι πραγματικά απελπιστική η κατάσταση. Δεν αποδίδουμε. Η γενιά μου δεν γνωρίζει ούτε ελληνικά, αλλά ούτε και γερμανικά, με αποτέλεσμα να μένουμε χωρίς όπλα. Δεν μπορούμε να αγωνιστούμε.

Επίσης, αυτό το σχολείο θέλω να δημιουργηθεί, διότι

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

υπάρχουν 1800 μαθητές στο Αμβούργο, αλλά όμως μόνο περίπου 300 παιδιά επισκέπτονται το ελληνικό σχολείο και είναι πραγματικά κρίμα, διότι η Ελλάδα χάνεται. Όλοι οι Έλληνες απομακρύνονται από την Ελλάδα και πηγαίνουν προς τα ξένα δεδομένα, προς τους Γερμανούς. Δεν είμαστε Γερμανοί, παρόλο που είμαστε –μπορώ να πω– «σκυλιά» των Γερμανών και ακολουθούμε τους βασικούς νόμους της γερμανικής κοινωνίας.

Είμαστε Έλληνες και είμαστε πικραμένοι πολύ βαθιά για τη στάση αυτή του ελληνικού κράτους.

Πριν από λίγες μέρες διάβασα σε μία εφημερίδα ότι το σχολείο αυτό θα κόστιζε ακριβά. Όμως, η Κυβέρνηση δεν ήρθε ούτε καν σε διαπραγματεύσεις και άφησε το ζήτημα ανοικτό. Δεν έχουμε καμία απόδειξη από το ελληνικό κράτος. Εδώ και δέκα έξι χρόνια αγωνιζόμαστε γι' αυτό το σχολείο και ο κ. Ανθόπουλος λέει ότι είναι εδώ και ένα χρόνο;

Πιστεύω ότι το ελληνικό κράτος μπορεί να έρθει σε διαπραγματεύσεις με τις γερμανικές αρχές, ώστε να κατέβει αυτή η μεγάλη τιμή που κοστίζει.

Κύριε Ανθόπουλε, απευθύνομαι σε σας –βέβαια δεν είστε παρών εδώ– και σας λέω ότι αυτό το σχολείο δεν θα είναι παλάτι, αλλά θα είναι κόσμημα και στολίδι για όλο τον ελληνισμό, και για την Ελλάδα και για τους απόδημους Έλληνες.

Επίσης, δεν υπάρχει αναβάθμιση. Δεν ξέρουμε τίποτα. Κάποιο παιδί που πηγαίνει συνέχεια στο γερμανικό σχολείο και επιθυμεί να σπουδάσει στην Ελλάδα και να γνωρίσει την Ελλάδα από κοντά, δεν ξέρει τίποτα.

Πηγαίνουμε στην Α' Λυκείου και δεν ξέρουμε τι θα ακολουθήσουμε, με ποιο σύστημα θα ενταχθούμε στο πανεπιστήμιο και με ποια βιβλία. Βιβλία δεν έχουμε. Μάθημα κάνουμε με τις φωτοτυπίες. Αυτό είναι απαράδεκτο. Είμαστε και εμείς Έλληνες και χρειαζόμαστε και εμείς υποστήριξη.

Θα ήθελα πραγματικά να ακουστούν αυτά και νομίζω ότι αξίζει να ακουστούν. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ και συγνώμη που μιλάω έτσι.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεσποινίς Μητσοπούλου, θα ήθελα τις προτάσεις σας ...

ΕΛΕΝΗ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ (Βόννη): Δεν τις έχω γράψει ακόμα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα σας παρακαλέσω θερμά απόψε να τις γράψετε. Τις θέλουμε αύριο για να τις περιλάβουμε στο τελικό κείμενο. Είναι πολύ σημαντικές, πολύ ενδιαφέρουσες και θέλουμε να χρωματίσουμε τη συζήτηση και το τελικό μας αποτέλεσμα με τέτοιες φρέσκες, γόνιμες, ειλικρινείς τοποθετήσεις πάνω σε προβλήματα, τα οποία καίνε όλη την Ελλάδα. Σε ευχαριστώ πολύ για την τοποθέτηση.

Ο Νικόλαος Τσίμας έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΜΑΣ (Νομός Πέλλης): Αγαπητό Προεδρείο, αγαπητοί μου φίλοι και φίλες, λέγομαι Νίκος Τσίμας

και αντιπροσωπεύω το Γενικό Λύκειο Αριδαίας, το οποίο βρίσκεται στο Νομό Πέλλης, κοντά στην όμορφη Έδεσσα.

Ρίχνοντας μία εξεταστική ματιά γύρω μας, ένα από τα πιο συχνά θεάματα που παρατηρούμε είναι άτομα δυστυχημένα, απόμακρα, βιαστικά και μελαγχολικά, βουτηγμένα στα προβλήματά τους, τη μοναξιά και τη μονοτονία.

Ίσως δεν είναι τόσο ευχάριστο να μιλάμε γι' αυτό το φαινόμενο σε μία συνάθροιση εφήβων σαν τη σημερινή, αλλά το πρόβλημα έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις παγκοσμίως και θα ήταν σωστό, πιστεύω, να το θίξουμε χωρίς δεύτερη σκέψη.

Πρόσφατα διάβασα μία έρευνα, στην οποία γινόταν αναφορά στο ποσοστό των ανθρώπων που αυτοκτόνησαν σε ολόκληρο το βιομηχανικό κόσμο το προηγούμενο έτος. Η χώρα μας μαζί με τη Μάλτα ήταν από τις τελευταίες χώρες στον κατάλογο και αυτό είναι πράγματι παρήγορο. Όχι όμως και καθησυχαστικό, αφού τα άτομα που αυτοκτόνησαν στην Ελλάδα το 1997 δεν ήταν λίγα, όπως δεν ήταν ούτε το 1996 ή τα προηγούμενα έτη. Και αν σκεφθούμε πόσοι άνθρωποι χάνουν εκούσια τη ζωή τους κάθε χρόνο, τότε θα καταλάβουμε ότι το πρόβλημα παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις παγκοσμίως.

Κάποιος θα μπορούσε πολύ εύκολα να πει ότι, αν ένα άτομο θέλει τη ζωή του ή όχι, είναι καθαρά προσωπική του υπόθεση και σε περίπτωση που αποφασίσει να πάρει το δρόμο της αυτοκτονίας δεν μπορεί κανείς να του αλλάξει γνώμη.

Λάθος, και θα συμφωνήσετε μαζί μου. Για να φθάσει ένας άνθρωπος στο σημείο να γίνει αυτόχειρας πρέπει να έχει απογοητευθεί από τους πάντες και τα πάντα, να αισθάνεται απόγνωση και σίγουρα μοναξιά.

Ποιος άλλος φταίει, λοιπόν, για τη μοναξιά, την απόγνωση, την κατάθλιψη που βασανίζουν τους ανθρώπους, αν όχι εμείς οι ίδιοι που αρνούμαστε να κουβεντιάσουμε, να γελάσουμε, να βοηθήσουμε και να προσφέρουμε τη φιλία μας σε άτομα που μας έχουν ανάγκη και προτιμάμε να κοροϊδεύουμε, να βρίζουμε και να σπαταλάμε το χρόνο μας, κάνοντας ανόητα πράγματα, παραμελώντας έτσι τις διαπροσωπικές μας σχέσεις;

Βέβαια, ένα μεγάλο μερίδιο ευθύνης βαρύνει το σχολείο, το οποίο αδυνατεί να μεταδώσει τα απαραίτητα μηνύματα και την αγάπη για τη ζωή στα άτομα. Το σχολείο έχει αποκοιμηθεί, νομίζοντας ότι έχει εκπληρώσει τους στόχους και τις υποχρεώσεις του απέναντι στους μαθητές, αφού τους προσφέρει απλόχερα τυποποιημένες γνώσεις και φαίνεται να αδιαφορεί παντελώς για τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους και για τις μεταξύ τους σχέσεις. Έτσι δημιουργεί άτομα εγωκεντρικά και δύστροπα, αντικοινωνικά και επιθετικά που αδιαφορούν για τους υπόλοιπους ανθρώπους, που είναι έτοιμοι να κατασπαράξουν οποιονδήποτε βρεθεί σε μία στιγμή αδυναμίας. Ακόμη το σχολείο φαίνεται ανίκανο να δομήσει στέρεες και δυναμικές προσωπικότητες, με αποτελέ-

σμα τα άτομα να απελπίζονται και να σκέπτονται το θάνατο σαν λύση στα προβλήματα που τα απασχολούν. Γι' αυτό άλλωστε παρατηρείται το φαινόμενο να αυτοκτονούν ακόμα και μαθητές, άτομα σε τόσο νεαρή ηλικία, ενώ η λέξη «αυτοκτονία» χρησιμοποιείται συχνά από αυτούς είτε στα αστεία τους είτε στις σοβαρές τους συζητήσεις.

Ακόμα σημαντικός είναι και ο ρόλος της οικογένειας στο πρόβλημα των αυτοχειριών, αφού τα άτομα που αυτοκτονούν φαίνεται να έχουν μεγαλώσει σε όχι και τόσο ειδυλλιακό οικογενειακό περιβάλλον και με διαταραγμένες οικογενειακές σχέσεις. Έτσι, δεν έχουν να στραφούν σε κανένα για να ζητήσουν βοήθεια, όταν αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα και αυτό επιδεινώνει την κατάσταση στην οποία βρίσκονται. Επίσης, άτομα που μεγάλωσαν σε διαλυμένες οικογένειες ή είχαν γονείς ανέτοιμους να ανταποκριθούν στο ρόλο τους, γίνονται αδύναμα και ανέτοιμα να αντιμετωπίσουν τη ζωή και τα προβλήματά της, με δυσάρεστα αποτελέσματα φυσικά για τους ίδιους. Αυτό μπορούμε να το καταλάβουμε πιο εύκολα αν σκεφθούμε ότι τα άτομα γαλουχούνται μέσα στους κόλπους της οικογένειάς τους και υιοθετούν τρόπους συμπεριφοράς της που ακολουθούν για όλη τους τη ζωή.

Τι θα πρέπει, λοιπόν, να γίνει; Όπως είδαμε παραπάνω, δεν πρέπει να μείνουμε με σταυρωμένα χέρια. Οφείλουμε να κάνουμε κάτι.

Αρχικά, θα πρέπει όλοι μας να προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε τις σχέσεις μας με τους συνανθρώπους μας. Η αποξένωση και η απομόνωση ποτέ δεν βοήθησαν κανένα. Αντίθετα, δημιουργούν όλο και περισσότερα προβλήματα που καταστρέφουν τους ανθρώπους και τους ωθούν στα άκρα. Έτσι θα άξιζε πραγματικά να μάθουμε να αξιοποιούμε σωστά τον ελεύθερο χρόνο μας και να επικοινωνούμε με τους ανθρώπους και όχι μόνο με αυτούς που ξέρουμε ότι μας έχουν ανάγκη, αλλά και με όλους εκείνους που βλέπουμε καθημερινά και προσπερνάμε αδιάφορα. Ας ασχοληθούμε λίγο με τα προβλήματα των άλλων. Ας προσπαθήσουμε να διώξουμε τη μοναξιά από όπου υπάρχει και να βάλουμε στη θέση της τη φιλία και την ομόνοια.

Ας δώσουμε εμείς το παράδειγμα, τριακόσια παιδιά από όλα τα μέρη της Ελλάδας και όχι μόνο. Μιλήσατε με αυτούς που κάθονται δίπλα σας, μπροστά σας, πίσω σας; Υποθέτω πως οι περισσότεροι να, μιλήσατε. Κάντε όμως ένα βήμα παραπάνω. Γίνεται φίλοι μαζί τους, κρατηθείτε σε επικοινωνία μαζί τους και μετά τη συνεδρίαση. Η επικοινωνία είναι τέχνη που όλοι μας γνωρίζουμε, απλά μερικοί από μας αρνούμαστε να τη χρησιμοποιήσουμε.

Άραγε, τι θα πρέπει να κάνει το σχολείο για να συμβάλει και αυτό στην επίλυση του προβλήματος; Μία καλή ιδέα είναι να υπάρχει ειδικευμένος ψυχολόγος σε κάθε σχολείο. Έτσι θα υπάρχει πάντα ένα άτομο που θα ασχολείται πραγματικά με τους μαθητές και τα προβλήματά τους και θα προσπαθεί να τα βοηθήσει να τα αντιμετωπίσουν. Εάν αυτό πραγματο-

ποιηθεί, τότε όλο και λιγότεροι μαθητές θα σκέπτονται το θάνατο ως μοναδική λύση των προβλημάτων τους και θα μπόρουν να σταθούν κάποτε στα πόδια τους ως ώριμα και κατασταλαγμένα άτομα.

Ακόμα, δε θα πρέπει να ξεχνάμε ότι το σχολείο οφείλει να δημιουργεί προσωπικότητες δυναμικές και ανεξάρτητες, κάτι το οποίο δεν καταφέρνει, δυστυχώς, στις μέρες μας και γι' αυτό υπάρχουν άνθρωποι υπερευαίσθητοι, εξαρτημένοι και απομονωμένοι από το περιβάλλον τους.

Το σχολείο, λοιπόν, πρέπει να δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στα μαθήματα που διαμορφώνουν τις προσωπικότητες των μαθητών, φέρνοντάς τα σε επαφή με αιώνιες και διαχρονικές αξίες και με την ομορφιά της ζωής. Έτσι θα δημιουργηθούν άνθρωποι ολοκληρωμένοι και υγιείς ψυχικά, ανοιχτόμυαλοι, κοινωνικοί και ανθρωπιστές που θα καταλάβουν ότι τα προβλήματα σε όλους τους τομείς της καθημερινότητας υπάρχουν και θα υπάρχουν, αλλά και που θα ζουν με ένα συνεχές όραμα για ένα καλύτερο μέλλον.

Για όλους αυτούς τους λόγους θα πρέπει, πιστεύω, να δώσουμε μεγαλύτερη σημασία σε μαθήματα παρεξηγημένα, αλλά που έχουν τόσα πολλά να προσφέρουν σε όλους μας, όπως τα κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και η Φιλοσοφία.

Γνωρίζω ότι υπάρχουν ήδη κρατικές τηλεφωνικές γραμμές για ψυχολογική υποστήριξη ατόμων που έχουν ανάγκη, ίσως μάλιστα να υπάρχουν και κάποια κέντρα που προσφέρουν τέτοια βοήθεια.

Γιατί, λοιπόν, να μη δημιουργηθούν κι άλλες τέτοιες τηλεφωνικές γραμμές και άλλα τέτοια κέντρα σε όλη την Ελλάδα; Γιατί να μη διαφημισθεί αυτή η προσπάθεια, ώστε να γίνει γνωστή σε όλους μας; Ακόμα και μία ζωή να σωθεί, αξίζει πραγματικά η προσπάθεια.

Θα μπορούσε βέβαια αυτή η προσπάθεια να στηρίζεται σε εθελοντές. Από την προσωπική μου εμπειρία έχω καταλάβει ότι οι άνθρωποι που καταφεύγουν στην αυτοχειρία, τις περισσότερες φορές το μόνο που χρειάζονται είναι να κουβεντιάσουν με κάποιον. Ποιος από μας θα μπορούσε να τους το αρνηθεί;

Όμως, όλα αυτά θα ήταν άχρηστα, αν εμείς από μόνοι μας δεν καταλαβαίναμε την αξία της ζωής. Χιλιάδες άνθρωποι μπαίνουν στα ψυχιατρεία κάθε χρόνο και παραδίνουν τη ζωή τους στα χέρια των γιατρών και των θεραπευτών. Άλλοι άνθρωποι παραιτούνται και λένε «ζήσε εσύ αντί για μένα» αντί να πάρουν στα χέρια τους αυτό το υπέροχο δώρο και να το ζήσουν όσο γίνεται πιο απόλυτα. Αυτό πρέπει κάποτε να σταματήσει.

Γιατί άραγε δουλεύουμε; Γιατί υποφέρουμε; Γιατί ελπίζουμε; Για να βελτιώσουμε τη ζωή μας. Επομένως, για την ίδια τη ζωή, αν την χάσουμε, θα είναι η σημαντικότερη απώλειά μας. Αν καταλάβουμε αυτή τη σημαντική λεπτομέρεια, που συνήθως ξεχνάμε, θα αλλάξουν πολλά πράγματα στον

τρόπο που σκεπτόμαστε. Θα σταματήσουμε να βάζουμε σε προτεραιότητα ανοήσιες και θα καταλάβουμε τι πραγματικά αξίζει σ' αυτόν τον κόσμο και τι όχι. Όλα, είναι στο χέρι μας.

Και αν κάποια μέρα βρεθούμε σε μία στιγμή αδυναμίας και νοιώθουμε ότι πνιγόμαστε, ότι είμαστε μόνοι και ότι η κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε δεν πρόκειται να αλλάξει, ας θυμηθούμε τι είχε πει ο Νίκος Καζαντζάκης: «Έχεις τα πινέλα, έχεις τις μπογιές, ζωγράφισε τον παράδεισο και μπες μέσα».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Χριστίνα Μιχαηλίδου έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Αμμόχωστος): Κύριε Πρόεδρε, αν είναι θεμιτό, θα ήθελα να μιλήσω αύριο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δε θα μπορέσω να δώσω πολύ χρόνο αύριο, γιατί αύριο θα συζητήσουμε τις προτάσεις που θα υποβάλετε. Ωστόσο, θα μιλήσετε στη βάση του χρόνου, που θα προσδιορίσω, λόγω του ότι ο χρόνος είναι πολύ περιορισμένος.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΥΡΚΟΥΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΥΡΚΟΥΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Πάνω στο πρόβλημα που αναφέρθηκε πριν για την ύπαρξη ψυχολόγων, θα ήθελα να πω κάτι.

Επειδή το έχω μελετήσει το θέμα και το έχω συζητήσει και με άλλα άτομα, πιστεύω ότι ο ψυχολόγος είναι απλά μία μοντέρνα έκδοση του πνευματικού της Εκκλησίας. Και επειδή οι περισσότεροι τουλάχιστον είμαστε χριστιανοί, πρέπει να στραφούμε στην Εκκλησία, γιατί το όνομά του ακριβώς αυτό λέει ότι είναι πνευματικός καθοδηγητής και πιστεύω ότι μέσα από αυτόν και καλύτερες συμβουλές θα λάβουμε και τη ζωή θα αγαπήσουμε και μέσα από την Εκκλησία θα σταματήσουμε να σκεφτόμαστε την αυτοκτονία. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Στέφανος Κόμητας έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΜΗΤΑΣ (Β' Πειραιώς): Είμαι από την τεχνική σχολή του Ηράκλειτου και θα μιλήσω για την ανεργία.

Η εποχή μας έχει ιδιαίτερα οξυμμένο πρόβλημα ανεργίας. Η ανεργία αναδεικνύεται σε παγκόσμιο πρόβλημα, καθώς πλήττει τόσο πολύ τις καπιταλιστικές μητροπόλεις όσο και την υπανάπτυκτη περιφέρεια.

Η ανεργία είναι ένα πρόβλημα που επιζητά άμεση λύση, καθώς δεν πλήττει μόνο υλικά τις μάζες των ανέργων, αλλά και ηθικά και ψυχολογικά.

Κατ' αρχήν, πέρα από τα επιμέρους και εξειδικευμένα αίτια που την προκαλούν, η ανεργία είναι άμεσα συνυφασμένη με το καπιταλιστικό σύστημα παραγωγής με την έννοια του ελεύθερου εμπορίου και το κινήγι του κέρδους που είναι το ζητούμενο σε μια καπιταλιστική κοινωνία, ιδιαίτερα τις τελευταίες δεκαετίες που ο καπιταλισμός πέρασε στο

ανώτατο και τελευταίο στάδιό του, τον ιμπεριαλισμό, δηλαδή στην κυριαρχία των πολυεθνικών μονοπωλίων που χαρακτηρίζεται από τη συγκέντρωση της παραγωγής. Προκαλείται, ακόμη, έξαρση του προβλήματος, δεδομένου ότι σε μία χώρα με οικονομία που στηρίζεται στη μικρή και μεσαία επιχείρηση, όπως η Ελλάδα, παρατηρείται συρρίκνωση της παραγωγικής βάσης, καθώς χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις οδηγούνται στο κλείσιμο λόγω του ότι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό των πολυεθνικών.

Στην Ελλάδα συγκεκριμένα επήλθε ο μαρσαμός και η εξαφάνιση κάποιων παραδοσιακών θα λέγαμε επαγγελματιών.

Ένα άλλο αίτιο της ανεργίας είναι ο συνδυασμός της κρίσης της αγροτικής οικονομίας και της αστυφιλίας. Είναι γεγονός ότι ο αγροτικός πληθυσμός αντιμετωπίζει οξυμμένα προβλήματα που έχουν να κάνουν με τις επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους αγρότες. Αυτό φαίνεται τα τελευταία χρόνια όπου παρακολούθησαμε τις κινητοποιήσεις του ελληνικού αγροτικού πληθυσμού. Αυτή η πολιτική οδηγεί σε κλείσιμο πολλά αγροτικά νοικοκυριά και ευνοεί το φαινόμενο της αστυφιλίας, το οποίο αντικειμενικά δημιουργεί ανεργία.

Πολλοί αστοί οικονομολόγοι στην προσπάθειά τους να απαλλάξουν τον καπιταλισμό από τις ευθύνες του και να τον ωραιοποιήσουν μιλάνε για τεχνολογική ανεργία, δηλαδή για ανεργία που οφείλεται στην αντικατάσταση των εργατικών χεριών από μηχανές. Είναι όντως τα πράγματα έτσι;

Οι μηχανές δημιουργήθηκαν για να ανεβάσουν το ποιοτικό επίπεδο του ανθρώπου και όχι να του δημιουργήσουν επιπλέον προβλήματα. Σε ένα άλλο σύστημα παραγωγής δεν θα κυριαρχούσε η λογική του κέρδους αλλά η κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας. Η χρήση των μηχανών έχει ως αποτέλεσμα όχι την αντικατάσταση των εργατικών χεριών αλλά τη μείωση του χρόνου εργασίας χωρίς μείωση αποδοχών και απολύσεις. Αλλά αυτό είναι κάτι που ούτε σαν ιδέα δεν μπορεί να περάσει από τα κεφάλια της αστικής διανοήσης.

Τα ίδια ισχύουν και για τους μετανάστες. Μας λένε οι πολιτικοί ότι για την ανεργία φταίνε οι μετανάστες, αλλά είναι οι ίδιοι που δεν τους νομιμοποιούν διαιωνίζοντας έτσι την ανεργία για τους Έλληνες εργάτες, την υπερεκμετάλλευση αλλά και το φόβο της απέλασης για τους μετανάστες.

Το υψηλό όριο της συνταξιοδότησης το οποίο σκέπτονται να αυξήσουν είναι ένας λόγος που υποβοηθάει την ανεργία. Η μείωση του ορίου συνταξιοδότησης είναι ένα μέτρο που μπορεί να λύσει το πρόβλημα ως ένα βαθμό.

Ένα άλλο σημαντικό μέτρο για την καταπολέμηση της ανεργίας είναι η μείωση του χρόνου εργασίας σε επτάωρο, τριανταπεντάωρο, πενήτημερο χωρίς τη μείωση των αποδοχών όπως απαιτούν ταξικές συνδικαλιστικές ενώσεις. Σύμφωνα με σχετική έρευνα, με τη μείωση του χρόνου εργασίας κατά μία ώρα την ημέρα δημιουργούνται αυτόματα εκατό

χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Το πιο σημαντικό είναι ότι αυτό το μέτρο εξυπηρετεί τα συμφέροντα της εργατικής τάξης και όχι του κεφαλαίου όπως κάνουν οι λύσεις που προτείνουν τα αστικά κόμματα.

Για την ανεργία συγκεκριμένα δρομολογείται η εφαρμογή από την Κυβέρνηση των τοπικών συμφώνων απασχόλησης όπου οι άνεργοι θα υποαπασχολούνται για λίγες ώρες την ημέρα με μικρές αποδοχές και χωρίς ασφάλιση.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι η υποαπασχόληση, η κατάργηση της κοινωνικής ασφάλισης και του οκτάωρου αποτελούν επίσημη κυβερνητική επιλογή, η οποία είναι απόλυτα ταξική και εξυπηρετεί τα συμφέροντα του κεφαλαίου και όχι τα συμφέροντα της εργατικής τάξης. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να αποτελεί λύση στο πρόβλημα της ανεργίας.

Μια άλλη προοπτική που βοηθά στην επίλυση των προβλημάτων της ανεργίας είναι η πληθυσμιακή παραγωγική και οικονομική αποκέντρωση. Η αποκέντρωση αυτή θα ανακουφίσει περιοχές της Ελλάδος που πλήττονται περισσότερο από την ανεργία. Αυτή η προοπτική θα καταπολεμήσει και την αστυφιλία, αλλά, για να επιτευχθεί, θα πρέπει να δοθούν κίνητρα και να βοηθηθεί αποτελεσματικά ο αγροτικός πληθυσμός της υπαίθρου. Η ανεργία είναι ένα πρόβλημα που ζητά άμεση λύση, γιατί η υπαρξή της έχει αντίκτυπο στην κοινωνική ζωή, καθώς παρουσιάζονται φαινόμενα, όπως της εγγληματικότητας, της ανασφάλειας, της φτώχειας, των ναρκωτικών και της υπογεννητικότητας. Η τελευταία οφείλεται στους ενδοιασμούς των νέων για δημιουργία οικογένειας.

Γι' αυτούς τους λόγους η ανεργία σαν πρόβλημα θα πρέπει να απασχολήσει όλους τους ανθρώπους, ακόμα και αν αυτοί έχουν εξασφαλισμένη δουλειά, ώστε μαζί με την ανεργία να εξαφανισθούν και όλες οι παρενέργειές της.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αρετή Τζήρου έχει το λόγο.

ΑΡΕΤΗ ΤΖΗΡΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Εκπροσωπώ το 6ο Λύκειο Θεσσαλονίκης και το θέμα για το οποίο θα μιλήσω είναι η υπογεννητικότητα, η οποία έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις στις μέρες μας και όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες μικρότερες χώρες.

Θα αρχίσω αντίστροφα από τα αποτελέσματα του φαινομένου. Το κυριότερο ίσως είναι ότι παρατηρείται μείωση της αμυντικής ικανότητας κάθε χώρας, η οποία πάσχει από αυτή τη νοσογόνο πηγή και αυτή η μείωση της αμυντικής ικανότητας δημιουργείται από την υπερτέρηση των πρεσβυτέρων. Επομένως, ο κίνδυνος που προέρχεται από χώρες που έχουν πληθυσμιακή έκρηξη είναι σίγουρα μεγάλος. Ούτως ή άλλως είναι γνωστό το πρόβλημα που έχουμε. Δεχόμαστε σε καθημερινή βάση προκλήσεις από την Τουρκία, η οποία παρουσιάζει τεράστια διαφορά από μας λόγω του πληθυσμού της.

Επίσης, κάθε χώρα που παρουσιάζει το πρόβλημα της υπογεννητικότητας εγκλωβίζεται, χωρίς διέξοδο πολλές

φορές, στο πεδίο της στειρίας παράδοσης και συνήθως απεμπολεί τις ελπίδες για ανανέωση, αφού αυτοί που έχουν ελπίδες, δηλαδή οι νέοι, είναι λιγοστοί.

Επιπρόσθετα, γίνεται αισθητός παντού ο άκρατος συντηρητισμός, αφού οι πρεσβύτεροι, έχοντας συχνά αποκρυσταλλωμένη ψυχοσύνθεση, αντιτίθενται σε κάθε προσπάθεια εξέλιξης του τόπου, βλέποντας τα πάντα μέσα από τα μάτια του παρελθόντος και θεωρώντας ότι μόνο το παρελθόν είναι αυτό που δύναται να στηρίξει το μέλλον.

Τα μέτρα λοιπόν που θα μπορούσαν να προταθούν είναι λίγα, ωστόσο οι λύσεις οι οποίες θα μπορούσαν να προταθούν επίσης είναι ρηξικέλευθες.

Η θεσμοθέτηση, λοιπόν, πρώτα της στεγαστικής υποστήριξης στα νιόπαντρα ζευγάρια, ώστε να μην αντιμετωπίζουν αυτό το ιδιαίτερα οξύ πρόβλημα των ημερών μας, είναι σίγουρα επιτακτική ανάγκη.

Επίσης, η ίδρυση βρεφονηπιακών σταθμών, οι οποίοι θα περιβάλλον τα παιδιά με στοργή και οι οποίοι θα θυμίζουν το οικογενειακό περιβάλλον που πολλές φορές τα παιδιά ίσως να στερούνται, αφού σήμερα οι περισσότεροι γονείς είναι εργαζόμενοι και έτσι, όχι σπάνια, παρουσιάζεται το πρόβλημα που να εμπιστευτούν τα παιδιά τους. Δεν ξέρουν δηλαδή τα άτομα που να εμπιστευθούν τα παιδιά τους και σε ποιο περιβάλλον υπάρχουν δυνατότητες να εξελιχθούν.

Η ίδρυση αυτών των σταθμών απαιτεί άρτια καταρτισμένο προσωπικό και η στελέχωσή τους σίγουρα θα πρέπει να γίνεται με αυστηρά κριτήρια.

Επιπλέον, η ελάττωση του ωραρίου των εργαζόμενων μητέρων με ανήλικα παιδιά, χωρίς να συμβεί βέβαια μείωση των αποδοχών τους γιατί αυτό θα αποβεί καταστροφικό πιστεύω για τις γυναίκες αυτές οι οποίες θα έχουν να αντιμετωπίσουν και το πρόβλημα βιοπορισμού, είναι σίγουρα ιδιαίτερα σημαντικό σήμερα που ο πυρήνας της κοινωνίας, δηλαδή η οικογένεια περνάει κρίση.

Επίσης, η χορήγηση ενός οικογενειακού επιδόματος με αγοραστικό αντίκρουσμα είναι πάρα πολύ σημαντικό για να εξυπηρετούνται πολλές από τις ανάγκες της οικογένειας, ώστε και να μην την απασχολούν προβλήματα βιοπορισμού και, ευρύτερα, το παιδευτικό επίπεδο της χώρας να ανεβαίνει.

Η οργάνωση, επίσης, ενός πρωτοποριακού σώματος βοηθών καθηγητών που θα προσφέρουν αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες τους σε μητέρες, για τις οποίες, επειδή είτε αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρημάτων είτε πρόβλημα χρόνου, η ανατροφή των παιδιών τους γίνεται με δυσκολία.

Τέλος, η προβολή από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης του προτύπου της πολυμελούς οικογένειας και η αποφυγή ενστάλαξης κοινωνικών προτύπων που επιδοκιμάζουν την υπογεννητικότητα ειδικά στις οικονομικά ασθενέστερες χώρες, όπως η Ελλάδα, είναι σίγουρα σημαντική.

Έτσι θα εξελιχθεί η αντίληψη, ότι τα παιδιά είναι η ζωή και η ευτυχία, ενώ παράλληλα θα αναπτυχθεί σε όλους

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τους ενήλικους το πατρικό ή αντίστοιχα μητρικό ένστικτο.

Επίσης η θεσμοθέτηση ενός κοινωνικού μισθού για τις ανύπαντρες εργαζόμενες μητέρες, που επιλέγουν να αναθρέψουν μόνες τους τα παιδιά τους, χωρίς καμία πατρική υποστήριξη, και που σήμερα αποτελούν υπαρκτή πραγματικότητα, είναι επίσης πολύ σημαντική. Ο μισθός αυτός θα πρέπει να καλύπτει αρκετές από τις ανάγκες των απόμων αυτών, έτσι ώστε τα παιδιά να μεγαλώνουν χωρίς να μειονεκτούν σε σχέση με τα άλλα που αναπτύσσονται μέσα σε ζεστό και οικογενειακό περιβάλλον.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έφηβοι Βουλευτές, σας παρακαλώ, πρέπει να συμβάλουμε όλοι, ώστε αύριο στο δώρο που θα έχουμε στη διάθεσή μας να προλάβουμε να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία, διότι η μία ώρα, επαναλαμβάνω, θα εξαντληθεί σε διαδικαστικά ζητήματα, ψηφοφοριών, συνθέσεων προτάσεων, για να καταλήξουμε σε ένα ενιαίο κείμενο όπως επιβάλλει η διαδικασία και όπως αυτό πρέπει να προκύψει μέσα από τη συζήτησή μας.

Ο Γεώργιος Καραχάλιος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ (Α' Αθήνας): Αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητό Προεδρείο, αγαπητοί συνάδελφοι, είμαι από το 69ο Λύκειο Κάτω Πατησίων και εκπροσωπώ, όχι μόνο το σχολείο μου, αλλά όλον το λαό των Κάτω Πατησίων.

Λαμβάνοντας αφορμή από την επισήμανση του κυρίου Σαμαράκη προηγουμένως σχετικά με τα κέντρα απεξάρτησης, θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση. Κατοικώ σε μία πυκνοκατοικημένη, όσο και υποβαθμισμένη περιοχή, τα Κάτω Πατήσια, όπου πριν από μερικούς μήνες οι υπεύθυνοι του ΟΚΑΝΑ αποφάσισαν στη θέση ενός νοσοκομείου, το οποίο εξυπηρετούσε κατοίκους, να ιδρύσουν ένα κέντρο απεξάρτησης. Βέβαια, οι αντιδράσεις των κατοίκων ήταν ριζικές. Αντέδρασαν όλοι, πιστεύοντας ότι θα ενταθούν οι ληστείες και οι επιθέσεις εναντίον τους.

Δεν είμαστε ρατσιστές, βέβαια, εμείς στα Κάτω Πατήσια, είμαστε άνθρωποι σαν όλους τους άλλους. Όμως, αντιδρούμε, γιατί αυτό το κτίριο δεν κάνει για αυτή τη δουλειά. Γύρω από το κτίριο υπάρχουν πέντε σχολεία, δύο Γυμνάσια και τρία Δημοτικά και, από ό,τι έχουμε καταλάβει, θα ιδρυθούν και δύο νηπιαγωγεία κολητά στο κέντρο.

Πιστεύουμε ότι η αστυνομική φύλαξη δεν είναι επαρκής, καθώς δεν υπάρχει και αστυνομικό τμήμα στην περιοχή και το περιπολικό που περνάει κάθε δύο ημέρες δεν επαρκεί για να φυλάσσεται όλη η περιοχή. Πιστεύουμε πως δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση ούτε για εμάς ούτε για τα παιδιά. Ο ρατσισμός μας δεν είναι κοινωνικός. Θέλουμε να διαφυλαχτούμε τόσο εμείς, όσο και τα δικαιώματά μας.

Πιστεύουμε πως μπορούμε να αντιδράσουμε σε αυτή την απόφαση. Προσπαθούμε να βρούμε τους υπεύθυνους αυτής της απόφασης, όμως δεν μπορούμε να καταλήξουμε σε τίποτα. Πιστεύουμε πως εκεί θα γίνει ένα γκέτο εμπόρων όπου

θα προσπαθούν να προσελκύσουν τα παιδιά με τα ναρκωτικά τους. Θέλουμε να αντιδράσουμε σε αυτή την περίπτωση. Προς Θεού δεν είμαστε ρατσιστές. Περιμένουμε την αμφισβήτηση από τους υπολοίπους και ελπίζουμε σε μία καλύτερη περιοχή. Καλύτερα αυτό το νοσοκομείο να μη γίνει κέντρο απεξάρτησης, καλύτερα να συνεχίσει να είναι νοσοκομείο. Έχουμε ανάγκη από ένα νοσοκομείο εκεί.

Θέλουμε να βοηθήσουμε, όσο μπορούμε, τα παιδιά. Θέλουμε να θεραπευτούν και να σωθούν. Όμως, αυτό δεν είναι εφικτό, αν δεν ενημερωθούμε επαρκώς.

Μακάρι οι υπεύθυνοι να ευαισθητοποιηθούν και να μας δώσουν τις κατάλληλες απαντήσεις στα ερωτήματά μας. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Καραχάλιο.

Η Ειρήνη Μουρλίδου έχει το λόγο.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΟΥΡΛΙΔΟΥ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ονομάζομαι Ειρήνη Μουρλίδου και εκπροσωπώ το Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Ορσειάδας του Νομού Έβρου.

Ξέρουμε όλοι ότι η πιο υποβαθμισμένη περιοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι η Θράκη. Εδώ έχουμε όλα τα προβλήματα της υπόλοιπης Ελλάδας και, επιπλέον, πολλά περισσότερα. Το κυρίαρχο πρόβλημα της περιοχής μας είναι η ανεργία που σαν συνέπεια έχει την εσωτερική μετανάστευση στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας και την εξωτερική μετανάστευση κυρίως στη Γερμανία.

Κάθε μέρα γινόμαστε μάρτυρες ενός οδυνηρού προβλήματος στον τόπο μας. Το επίσημο Κράτος αντάμειψε τους διάβιου ακρίτες, όχι με ανάπτυξη ως όφειλε, αλλά μας έδειξε και μας δείχνει σαν κακιά μητριά το δρόμο της μετανάστευσης. Όποιος έρχεται στον Έβρο, αν έρθει κάποιος που δεν είναι υποχρεωμένος, παραδείγματος χάριν, στρατιώτης ή υπάλληλος σε δυσμένεια κ.λπ., βλέπει την ευφορία της γης, την αφθονία των νερών και απορεί: Αυτή η γη τα έχει όλα, γιατί δεν μπορεί να θρέψει τα παιδιά της; Η απάντηση έρχεται από μόνη της και είναι ένα μεγάλο κατηγορώ σε αυτούς που μας θυμούνται μόνο στις εκλογές και όταν έχουμε κάποιο θετικό επεισόδιο με τους κακούς μας γείτονες. Φοβούνται τους λεονταρισμούς της Τουρκίας και έρχονται για να δείξουν ευκαιριακά κάποιο ενδιαφέρον.

Εμείς μένουμε στον Έβρο, γιατί είναι η πατρίδα μας και δε φοβόμαστε κανέναν. Αγαπάμε τον τόπο μας, είναι οι ρίζες μας εκεί και κανείς δεν μπορεί να μας τις ξεριζώσει. Δεν είμαστε η γενιά που δε γνωρίζει, γνωρίζουμε την ιστορία μας και απαιτούμε να αναγνωρισθεί όπως πρέπει η προσφορά των προγόνων μας. Όχι μόνο δύο σειρές ιστορία για τη Βόρεια και Ανατολική Θράκη στα σχολικά εγχειρίδια ιστορίας.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μας θυμούνται μόνο, όταν περνούν λαθρομετανάστες τον Έβρο ή όταν πιάνουν εμπόρους ναρκωτικών. Οι περισσότεροι Έλληνες από όλα τα μέ-

ρη της Ελλάδας μας γνωρίζουν, όταν υπηρετούν τα παιδιά τους στον Έβρο. Εμείς, όμως, υπάρχουμε, δημιουργούμε, αγωνιζόμαστε.

Τα περισσότερα προβλήματα ξεκινούν από την ανεργία. Εμείς, η τέταρτη γενιά μετά την προσφυγιά, γίναμε και τα παιδιά και τα εγγόνια των μεταναστών. Δε θέλουμε να γίνουμε και οι ίδιοι μετανάστες. Οι παραγωγικές ηλικίες φεύγουν από τον Έβρο και πιστεύουμε ότι κάποιοι έχουν ευθύνη γι' αυτό. Οι εξαγγελίες και οι χρηματοδοτήσεις για ανάπτυξη πηγαίνουν σε συγκεκριμένα κέντρα, σε βάρους κάποιων έργων στη Θράκη και ειδικά στον Έβρο. Αυτές που θα έδιναν δουλειά στους γονείς μας και στους άνεργους νέους στη συνέχεια, σε εμάς.

Ο πληθυσμός μειώνεται επικίνδυνα και κάθε σφύρονους καταλαβαίνει τι σημαίνει αυτό. Ανοίγουμε κερκόπορτες. Δε φτάνουν όσα πάθαμε; Ο στρουθοκαμηλισμός, πως τάχα όλα πάνε καλά στην Θράκη, στον Έβρο, δεν μας ικανοποιεί.

Από τη μία στέλνονται στρατιώτες με διάφορα νομοσχέδια για υποχρεωτική θητεία στα σύνορα και από την άλλη η αδράνεια της πολιτείας διώχνει τους κατοίκους. Εμείς οι νέοι πρέπει να μείνουμε στον τόπο μας. Γιατί μας διώχνετε; Θέλουμε δίκαιη μεταχείριση από την πολιτεία, όχι αλλού τα κονδύλια, αλλού τα έργα και οι Εβρίτες υπηρέτες των Ευρωπαίων και ανεπιθύμητοι εργάτες. Γιατί εμείς δεν αισθανόμαστε και τόσο Ευρωπαίοι, όταν έχουμε νοσοκομεία χωρίς γιατρούς όλων των ειδικοτήτων. Το Πανεπιστήμιο Θράκης λειτουργεί με ιπτάμενους καθηγητές, τα αγροτικά προϊόντα που με κόπο βγάζουν οι γονείς μας μένουν απούλητα στις αποθήκες και σαπίζουν, δεν έχουμε αθλητικά κέντρα, κολυμβητήρια και τόσα άλλα. Πού είναι η Εγνατία; Πού είναι ο κάθετος οδικός άξονας που θα άνοιγε δρόμους από τον Έβρο στις παρευξινίες αγορές και θα έδινε δουλειά στους Εβρίτες; Φαίνεται ότι είναι μόνο στα χαρτιά.

Είναι ανάγκη να αναβαθμιστεί ο Βόρειος Έβρος, το αντίπαλο δέος της Αδριανούπολης. Έφθασε ο καιρός να ακουστούμε στα κέντρα που παίρνονται οι αποφάσεις για την πορεία αυτού του τόπου. Δε θέλουμε άλλα ψευτοπρογράμματα. Δε θέλουμε να ερημώνουν τα χωριά και οι πόλεις του Έβρου. Δεν είμαστε αποικία της Αθήνας που πρέπει μόνο να δίνουμε. Μας οφείλετε πολλά. Είναι καιρός να δείτε τα προβλήματά μας. Κάντε κάτι να σταματήσει η οικονομική μετανάστευση. Είναι σημαντικό όχι μόνο να μειωθεί, αλλά να αυξηθεί ο πληθυσμός του Έβρου. Θέλουμε αθλητικά κέντρα, κολυμβητήρια, πανεπιστημιακές σχολές, εργοστάσια που να μεταποιούν αγροτικά προϊόντα που παράγονται στον τόπο μας. Έχουμε πολλά να δώσουμε. Αξιοποιήστε τα. Όχι άλλη δυσφήμιση του Έβρου από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Είμαστε περήφανοι που είμαστε Θρακιώτες, Εβρίτες. Θα μείνουμε, θα παλέψουμε, θα δημιουργούμε. Το επίσημο κράτος μας χρωστάει. Πότε θα πληρώσει τα χρέη του; Όταν θα φθά-

σει ο κόμπος στο χτένι; Είναι υποχρέωση όλων να αναγεννηθεί η Θράκη, ο Έβρος από τα χάλια που τον έφτασαν, όσοι είχαν την ευθύνη. Εμείς θα είμαστε εκεί. Εσείς οι τριακόσιοι που είστε; Ελάτε στη Θράκη να ζήσετε, να κρίνετε, να συγκρίνετε και δείτε με το χέρι στην καρδιά τι κάνατε και τι θα έπρεπε να κάνετε. Αξιοποιήστε το ανθρώπινο δυναμικό, το φυσικό πλούτο της περιοχής. Δώστε βάση σε έργα υποδομής, οδικό δίκτυο, τηλεπικοινωνίες, αθλητικά κέντρα, εργοστάσια. Έχετε ευθύνη για όλα αυτά. Πότε θα αναλάβετε τις ευθύνες σας, όταν θα αδειάσει ο Έβρος; Σταματήστε να μας βλέπετε σαν γραφικούς κατοίκους της πιο απομακρυσμένης από το κέντρο επαρχίας. Διατηρούμε τη θρακική μας ταυτότητα και περιμένουμε να γίνουν προγράμματα ανάπτυξης, τα οποία επιβάλλεται να υλοποιηθούν. Κάντε το, πριν είναι αργά. Μην εγκαταλείπετε τον Έβρο. Η περιοχή μας έχει καρδιά που χτυπά στον παλμό της μάνας Ελλάδας, δεν τον ακούτε; Ευχαριστώ.

ΕΛΛΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε δεσποινίς Παπαδοπούλου έχετε το λόγο.

ΕΛΛΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω μία επισήμανση για την προηγούμενη ομιλία. Στα συσσωρευμένα προβλήματα που προανέφερε η συνάδελφος, υπάρχει και κάποιο που το έχω παρακολουθήσει τηλεοπτικά και έχω διαβάσει σχετικά. Γίνεται μεθοδευμένη προσπάθεια εκτουρκισμού μίας μειονότητας, των Πομάκων. Οι Τούρκοι, ενισχύοντάς τους, οικονομικά κυρίως, προσπαθούν και με αυτόν τον τρόπο να απομακρύνουν τους κατοίκους της Θράκης.

Θα ήθελα να δώσουμε μεγάλη σημασία στα λόγια της συνάδελφου που μίλησε πριν, να ενστερνιστούμε τις απόψεις της και να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε. Δηλαδή, να μην περάσουμε το θέμα επιφανειακά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να επισημάνω πόσο σημαντική είναι η παρέμβαση της δεσποινίδας Παπαδοπούλου. Θα σας παρακαλέσω πολύ να καθαρογράψετε την πρότασή σας και να την δώσετε για να την ενσωματώσουμε, γιατί θίγει μια σημαντική πτυχή του ζητήματος που αφορά στην αντιμετώπιση των μειονοτήτων από το σύγχρονο επίσημο κράτος την Ελλάδα.

Ευχαριστώ πολύ.

Η Νατάσα Καραγιαννίδου έχει το λόγο.

ΝΑΤΑΣΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ (Άργος Ορεστικού): Ονομάζομαι Νατάσα Καραγιαννίδου και εκπροσωπώ το Πολυκλαδικό Λύκειο Άργους Ορεστικού.

Το θέμα για το οποίο θα μιλήσω είναι η καταπάτηση δικαιωμάτων προσφύγων και μεταναστών.

Η κοινωνία, μέσα στην οποία εμείς οι νέοι καλούμαστε να ζήσουμε και να δημιουργήσουμε, στιγματίζεται από πολλά αρνητικά προβλήματα, χωρίς βέβαια να υποτιμούνται και τα

αρκετά θετικά στοιχεία, που έχει να δωρήσει στους νέους. Θα έλεγα πως η κοινωνία μας μοιάζει με ένα τεράστιο καφε-νείο, στο οποίο πολλοί από εμάς δεν ξέρουν καθόλου καλό τάβλι.

Την τελευταία δεκαετία, οι μεγάλες αλλαγές, που προκά-λεσαν κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά προβλήματα, εί-χαν σαν αποτέλεσμα την αναβίωση ενός φαινομένου, που όχι μόνο δεν συμβαδίζει με τη γενικότερη επιστημονική και πολι-τισμική πρόοδο της εποχής μας, όχι μόνον αντιβαίνει στις όποιες διακηρύξεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά σκοτώνει και κάθε αίσθημα σεβασμού στην αξία του ανθρώ-που. Το φαινόμενο αυτό είναι του κοινωνικού ρατσισμού, που επικεντρώνεται κυρίως στο πρόσωπο των προσφύγων και των μεταναστών.

Ένας μεγάλος αριθμός προσφύγων και μεταναστών υφί-σταται διπλή καταπάτηση των δικαιωμάτων του: Η πρώτη πραγματοποιείται στη χώρα τους, όπου οι δυνατότητές της για να τους θρέψει είναι περιορισμένες και τους αναγκάζει να τραπούν σε φυγή. Η δεύτερη καταπάτηση πραγματοποιεί-ται στην ξένη χώρα, που γίνεται ο τόπος για μια μελλοντική εκμετάλλευση.

Σημαντικό πρόβλημα, που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι αυτοί, είναι οι πενιχρές αμοιβές, με αντάλλαγμα πολλές ώρες σκληρής εργασίας. Επίσης, σοβαρές δυσκολίες υπάρχουν για την ομαλή και δημιουργική ενταξή τους στους κόλπους της κοινωνίας. Δεν αισθάνονται μέλη της κοινωνίας. Τους λείπει η πηγαία αγάπη και το ενδιαφέρον των συνανθρώπων τους. Δεν είναι λίγες οι φορές που αυτοί οι άνθρωποι χρησιμοποι-ούνται σαν εξιλαστήρια θύματα για κάποια παράνομη βίαιη πράξη. Έχουμε φθάσει στο σημείο να θεωρούμε ρητορικές τις ερωτήσεις του τύπου «ποιος είναι υπεύθυνος για την κλοπή;», «ποιος είναι υπεύθυνος για το έγκλημα;»

Θα ήταν όμως παράλογο και εγωιστικό, αν δεν παραδε-χόμαστε την όντως εγκληματική δράση ορισμένων αλλοε-θνών. Όσον αφορά αυτούς τους ανθρώπους, δεν υπάρχει κανένα ελαφροντικό.

Υπάρχει, όμως, και η άλλη όψη. Είναι εκείνοι οι οποίοι αναγκάζονται να παρανομήσουν, γιατί οι συνθήκες της σύγ-χρονης κοινωνίας τους το επιβάλλουν.

Ίσως, λοιπόν, η εχθρική συμπεριφορά προς τους ενήλικες πρόσφυγες και μετανάστες να είναι, ως ένα βαθμό, δικαιο-λογημένη.

Είναι όμως πραγματικά εξοργιστικό το γεγονός του ρα-τσισμού προς τους ανήλικους πρόσφυγες και μετανάστες, τα παιδιά. Σε αυτό βέβαια, πρωταγωνιστικό ρόλο κατέχουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που με μοναδικό στόχο την αύ-ξηση του κέρδους, ασκούν ψυχολογικό πόλεμο στους πρό-σφυγες και μετανάστες μέσω των κατασκευασμένων ειδή-σεων, που τους καταρρακώνουν ηθικά. Αισθάνονται την όλο και πιο γρήγορη επαφή τους με το σκοτεινό και αβέβαιο μέλ-λον και, περισσότερο από όλους, τα παιδιά. Τα παιδιά, που η

φρόνησή τους στα σχολεία είναι ανύπαρκτη ή πραγματοποιεί-ται με πολύ κόπο. Τα παιδιά, που αναγκάζονται να εργα-στούν από μικρή ηλικία. Τα παιδιά, που δε ζουν ένα γεμάτο σήμερα.

Λόγια, που έχουν χιλιοειπωθεί, πρέπει κάποτε να γίνουν πραγματικότητα. Η σύνθεση ετερογενών στοιχείων σε μια κοινωνία δε θα πρέπει να αποκλείει την ισότητα μεταξύ τους. Ίσως η λύση του προβλήματος να είναι κάτι που θα έρθει αργότερα. Το φαινόμενο αυτό, όμως, σίγουρα θα μπορέσει να αμβλυνθεί με αφετηρία τους φορείς κοινωνικοποίησης. Θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα στη ρίζα του. Να μην υπάρχουν πρόσφυγες και μετανάστες, κάτι το οποίο θα επιτευχθεί με τη γόνιμη συνεργασία των χωρών. Αν όμως κά-τι τέτοιο δεν είναι εφικτό, πρέπει να υπάρχουν κατάλληλα ιδρύματα υποδοχής προσφύγων και μεταναστών. Τα δικαιώ-ματα της μειοψηφίας πρέπει να προστατεύονται αποτελε-σματικά. Να υπάρχει το δικαίωμα στη διαφορά.

Επίσης, η δύναμη ορισμένων διεθνών οργανισμών να εί-ναι ουσιαστική.

Θα πρέπει να διδάσκονται τα δημοκρατικά ιδεώδη στους νέους κυρίως και να μη δίνονται στους ανθρώπους αυτούς φρούδες ελπίδες για την καλύτερευση των συνθηκών της ζωής τους, γιατί βυθίζονται σε μια νοσηρή παθητικότητα και ντρέπονται γι' αυτήν. Πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να μάθουν να αγαπούν και να σέβονται, όχι μόνον αυτό που είναι, αλλά και αυτό που μπορεί να γίνουν.

Ο Καζαντζάκης λέει: «Έχεις τα πινέλα. Έχεις τα χρώμα-τα. Ζωγράφισε τον παράδεισο και μπες μέσα.»

Εγώ θα έλεγα: Έχουμε τα πινέλα. Έχουμε τα χρώματα. Ας ζωγραφίσουμε τον παράδεισο αυτών των ανθρώπων και ας τους αφήσουμε να ζήσουν μέσα σε αυτόν.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτρο-πής): Η Μίνα Μπέσιου έχει το λόγο.

ΜΙΝΑ ΜΠΕΣΙΟΥ (Β' Αθήνας): Αγαπητό Προεδρείο, αγα-πητοί φίλοι και φίλες, οφείλω να ομολογήσω, ότι ήρθα εδώ, αφού εκλέχθηκα, αρνητικά προδιατεθειμένη, αν και η Βουλή των Εφήβων έχει αποκαλεστεί από πολλούς δημοκρατικός θεσμός και μια ευκαιρία να εκφραστεί η γνώμη των νέων και να ακουστεί. Επίσης, έχει υποστηριχθεί ότι ο θεσμός αυτός δίνει τη δυνατότητα ομαλής κοινωνικοποίησης των νέων και εξασφαλίζει το ενδιαφέρον τους για την πολιτική ζωή. Και βέβαια, πρέπει να εξηγήσω, γιατί αμφιβάλλω για όλα αυτά και είμαι αρνητικά προδιατεθειμένη.

Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Κακλαμάνης είπε χθες ότι είναι κίνδυνος για τη Δημοκρατία η αδιαφορία, η περιθωριο-ποίηση και η απομόνωση των πολιτών. Εδώ όμως παρατηρεί-ται μία αντίφαση.

Πριν κάποιες μέρες ένα παιδί από εμάς επιλέχθηκε με τις γνωστές διαδικασίες για να συμμετάσχει στη Βουλή των Εφήβων. Τελικά, όμως, του απαγορεύτηκε αυτή η συμμετοχή από τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Γιαννόπουλο. Αιτία για την

απαγόρευση αυτήν, ήταν ότι το παιδί αυτό στην αρχή της ζωής του, στα δεκαέξι του, νομίζω, είχε διαπράξει κάποιο έγκλημα και είχε φυλακιστεί.

Και το ερώτημα που τίθεται είναι: Γιατί το νεαρό αυτό παιδί, στην αρχή της ζωής του εγκλημάτησε; Μήπως η κοινωνία, που τόσο υποκριτικά τον καταδικάζει, δεν είναι η βασική υπεύθυνη για το γεγονός αυτό;

Νομίζω ότι πολύ εύστοχα παρατήρησε ο ποιητής, όπως νωρίτερα ο κ. Σαμαράκης μας υπενθύμισε ότι: «Καθρέφτης σου είμαι και σου μοιάζω κοινωνία.»

Είναι λοιπόν άραγε αντιφατικό ή είναι λανθασμένη η εντύπωσή μου το ότι από τη μια πλευρά οι έχοντες την εξουσία επικαλούνται τη δημοκρατικότητα και προοδευτικότητα του θεσμού της Βουλής των Εφήβων και από την άλλη, ο ίδιος ο Υπουργός της Δικαιοσύνης απογορεύει σε έναν συνάνθρωπό μας να συμμετέχει στα κοινά, ισχυριζόμενος ότι μονάχα οι καλύτεροι θα συμμετέχουν στη Βουλή των Εφήβων; Ποιος τελικά μπορεί να κρίνει ποιοι είναι οι καλύτεροι; Μήπως είμαστε εμείς οι ίδιοι, που αποκλείουμε τους συνανθρώπους μας από το κοινωνικό σύνολο, αγνοώντας τις προφανείς πνευματικές τους ικανότητες; Και αν όχι ένας τέτοιος άνθρωπος, τότε ποιος έχει τη δυνατότητα να μιλήσει πιο άνετα και πιο υπεύθυνα για το πρόβλημα του ρατσισμού;

Είναι υποκριτικό, ανεύθυνο και προκλητικό να καλούμε δημοκρατικό και ανθρωπιστικό ένα κράτος, που εσθιελικά και αυθαίρετα, εμποδίζει έναν άνθρωπο να ασκήσει τα κεκτημένα του δικαιώματα. Και οφείλουμε να αντιπαθούμε σε ένα τέτοιο κράτος, που προωθεί τον κοινωνικό ρατσισμό. Είναι χρέος μας να υψώσουμε φωνή διαμαρτυρίας απέναντι σε τέτοιες αποφάσεις ανελευθερίας και άδικης αντιμετώπισης. Είναι υποχρέωσή μας να διαμαρτυρηθούμε, έστω και τώρα, για το γεγονός αυτό. Και να φανεί ότι εμείς οι νέοι δεν συμεριζόμαστε κανενός είδους ρατσισμό και προκατάληψη και δεν είμαστε διατεθειμένοι να δεχθούμε και να υποθάψουμε την καλλιέργειά του από το ελληνικό κράτος.

Είμαστε νέοι και αγαπάμε, ακόμα τουλάχιστον, τον άνθρωπο. Δεν αρκούμαστε δύο-δύο, τρεις-τρεις, να συγκινούμαστε αποτελεσματικά και αθόρυβα.

Είμαστε αποφασισμένοι να διαμαρτυρηθούμε και να βελτιώσουμε τη σκληρή, ρατσιστική κοινωνία μας. Είμαστε νέοι και είναι φυσικό και ταυτόχρονα επιτακτική ανάγκη να αντασώμασε σε κάθε είδους αδικία. Είμαστε, θέλω να πιστεύω, όλοι στο πλευρά του συνανθρώπου μας, που στην αρχή της ζωής του προσέκρουσε στην αντιανθρώπινη κρατική αντιμετώπιση και αποκλείστηκε από την ομαλή ανθρώπινη ζωή. Είμαστε εδώ και διαμαρτυρούμαστε απέναντι στην ακαμψία μιας ολόκληρης κοινωνίας.

Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να υπογραμμίσω την πολύ θετική, αν ήθελε

τε, παρέμβαση που έγινε από τη δεσποινίδα Μπέσιου στο ζήτημα ιδιαίτερα του αποκλεισμού ενός νέου ανθρώπου λόγω της γνωστής περιπέτειάς του.

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων δε συμεριζόμαι τον αποκλεισμό. Δεν ερωτηθήκαμε για τον αποκλεισμό αυτού του μαθητή.

Ασφαλώς, τέτοιες ενέργειες σε μια διαδικασία όπως είναι η συμμετοχή η δική σας, δεν έπρεπε να υπάρχουν, να τη σκιαζουν. Σημειώσαμε την πρόταση της κας Μπέσιου και αυτό το οποίο σας προτείνω –και θα συνεχίσουμε τη συζήτηση– είναι ότι αύριο η Ολομέλεια της Επιτροπής, εσείς δηλαδή, να αποφασίσουμε και να αποδοκιμάσουμε αυτόν τον αποκλεισμό και να αναδείξουμε πλέον την σημασία, ότι οι δημοκρατικοί θεσμοί και η δημοκρατική διαδικασία δεν επιτρέπουν τέτοιες παρενέργειες στη λειτουργία τους.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΕΡΓΟΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε, κύριε Βέργο.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΕΡΓΟΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να πω κάτι. Αυτό το παιδί έχω τη γνώμη ότι μπορεί να ενταχθεί στη Βουλή των Εφήβων, έστω και αργά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Φωτεινή Θεοδοσοπούλου έχει το λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Γενικό Λύκειο Νομού Χίου): Θα μιλήσω για το φαινόμενο του ρατσισμού.

Ο λόγος που αποφάσισα να ασχοληθώ με το θέμα αυτό, είναι η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί τον τελευταίο καιρό στη χώρα μας. Εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες έχουν κατακλύσει κάθε γωνιά της Ελλάδας. Εξαιτίας αυτού του γεγονότος δημιουργήθηκαν κάποια προβλήματα, άλλοτε μικρότερης και άλλοτε μεγαλύτερης έκτασης. Αυτό ήταν φυσικό, αφού οι Έλληνες, που πάντοτε έπαιζαν τον ρόλο του μετανάστη, βρέθηκαν στην αντίθετη θέση. Από πολλές πλευρές διατυπώθηκε η άποψη ότι υπάρχει ρατσισμός και ξενοφοβία. Άλλοι υποστήριξαν το αντίθετο, θεωρώντας τις αντιδράσεις κατά των ξένων, φυσιολογικές. Τα όσα, λοιπόν, έγραφα είναι μία προσπάθεια να διερευνήσω από όλες τις πλευρές το φαινόμενο του ρατσισμού.

Σε παλαιότερες εποχές, όταν η μόρφωση και η καλλιέργεια των ανθρώπων ήταν ελλιπής, θα μπορούσε ως ένα βαθμό να εξηγηθεί η ύπαρξη ρατσιστικών φαινομένων. Σήμερα, όμως, στην κοινωνία της γνώσης, της επικοινωνίας και της ανάπτυξης κάτι τέτοιο προκαλεί έντονη ανησυχία. Ο ρατσισμός εκδηλώνεται με πολλές μορφές. Μπορεί να αφορά στο χρώμα του ανθρώπου, στη φυλή, στη θρησκεία, στη γλώσσα αλλά και στην κοινωνική θέση και στην οικονομική δυνατότητα. Η χειρότερη μορφή ρατσισμού είναι αυτή που δεν εκδηλώνεται καθαρά, αλλά υποβόσκει στην καθημερινή μας ζωή.

Αν θελήσουμε να διερευνήσουμε τα αίτια που οδηγούν στον ρατσισμό, θα βρεθούμε μπροστά σε ένα πλήθος παρα-

γόντων. Κατά τη γνώμη μου, το πιο σημαντικό είναι οι λανθασμένες αντιλήψεις που καλλιεργούνται σε κάθε νέο από το οικογενειακό και το ευρύτερο περιβάλλον του.

Επίσης, πολλές φορές το σχολείο δε βοηθά στην εξάλειψη τους όσο θα έπρεπε. Έτσι ο καθένας από μικρή ηλικία άμεσα ή έμμεσα διαμορφώνει ένα λανθασμένο τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς.

Ένας άλλος παράγοντας διαμόρφωσης ρατσιστικών αντιλήψεων είναι τα οικονομικά συμφέροντα που εκμεταλλεύονται αυτήν την κατάσταση. Ταυτόχρονα, η ανεργία και τα κοινωνικά προβλήματα οδηγούν σε ακραίες τοποθετήσεις.

Πολλές ευθύνες για την έξαρση του φαινομένου έχουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που καλλιεργούν στερεότυπα και προκαταλήψεις, επιδιώκοντας υψηλή ακροαματικότητα ή τηλεθέαση. Η πολιτεία από την πλευρά της δεν έλαβε εγκαίρως όλα εκείνα τα μέτρα που θα απέτρεπαν παρόμοιες καταστάσεις.

Τέλος, η απουσία ανθρωπιστικής παιδείας, διαλόγου, αξιών και ιδανικών, που διακρίνει την σύγχρονη κοινωνία, συντελεί στην εμφάνιση παρόμοιων καταστάσεων.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι καμιά κοινωνία δεν μπορεί να επιβιώσει και να αναπτυχθεί έχοντας την αρρώστια του ρατσισμού. Αυτό αποδεικνύεται και από πρόσφατα παραδείγματα όπως της Νότιας Αφρικής. Και είναι φυσικό, αφού ο ρατσισμός είναι ταυτόσημος με την αδικία, την καταπίεση, την βία και την περιφρόνηση της ανθρώπινης προσωπικότητας. Πολλές φορές μάλιστα οδηγεί σε πολέμους και εθνικές εκκαθαρίσεις.

Το ερώτημα που προβάλλει μέσα από όλα αυτά είναι πώς μπορούμε ειδικά εμείς οι νέοι να συμβάλουμε στην εξάλειψη του ρατσισμού. Πρώτα από όλα, χρειάζεται στην καθημερινή μας ζωή να έχουμε μια ορθή συμπεριφορά. Ακόμη, μέσα από το διάλογο να διαφωτίζουμε τους άλλους για το πρόβλημα. Η πολιτεία είναι αναγκαίο να καθιερώσει αντιρατσιστικούς νόμους και να βοηθήσει ταυτόχρονα εκείνους που βρίσκονται σε δυσμενή οικονομική και κοινωνική θέση. Η παροχή πολύπλευρης ανθρωπιστικής παιδείας είναι αυτή που θα συντελέσει στη διαμόρφωση ανθρώπων με ανοικτό πνεύμα πρόθυμων να δεχτούν το διαφορετικό.

Κλείνοντας την τοποθέτησή μου, θα ήθελα να καλέσω όλους εσάς αλλά και όποιον άλλον μπορεί να βοηθήσει σε έναν αγώνα κατά του ρατσισμού, με όποια μορφή και αν εμφανίζεται, ώστε να ζήσουμε σε μια καλύτερη και πιο ανεκτική κοινωνία στο μέλλον.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΤΣΟΛΑΚΟΥ (Νομός Βοιωτίας): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε, δεσποινίς Τσολάκου.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΤΣΟΛΑΚΟΥ (Νομός Βοιωτίας): Πάνω στο προηγούμενο θέμα για τον ρατσισμό, αναφερθήκαμε σε μειονότητες, ότι δέχονται ρατσιστικές επιθέσεις.

Θέλω να αναφέρω ότι στη δική μου περιοχή, στη Στερεά Ελλάδα και ιδιαίτερα στην περιοχή της Κωπαΐδας, το πρόβλημα είναι πολύ έντονο με την μειονότητα των Τσιγγάνων, τόσο έντονο που οι ίδιοι οι άνθρωποι αυτοί έχουν αποδεχθεί αυτή την αρνητική διαφοροποίησή τους. Και μέσα στα σχολεία το κράτος δεν δείχνει καμία ευθύνη και καμία πρόνοια. Εγώ έχω βρεθεί να έχω συμμαθητές δεκαεπτά χρονών, όταν ήμουν στο δημοτικό. Πώς είναι δυνατόν αυτά τα παιδιά να έρθουν σε μία κοινωνικοποίηση;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Μαρίνα Πιλλακούρη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΝΑ ΠΙΛΛΑΚΟΥΡΗ (Αυστραλία): Θα ασχοληθώ με το πρόβλημα των ναρκωτικών.

Πιστεύω πως η οικογένεια και το σχολείο πρέπει να δίνουν περισσότερη έμφαση στον ανθρωπιστικό ρόλο που έχουν και στο ρόλο που πρέπει να παίξουν. Δηλαδή τα παιδιά να μην έρχονται μόνο πρώτα στα μαθήματα με στόχο την επαγγελματική αποκατάσταση, αλλά να βγαίνουν με γερό χαρακτήρα, να μη φοβούνται να πούν τη γνώμη τους.

Δεν είναι δίκαιο να κατηγορούμε την οικογένεια πάντοτε για το κοινωνικό αυτό πρόβλημα, αφού η τοξικομανία προέρχεται από την κολτούρα των ναρκωτικών, η οποία δημιουργείται από τους λαθρέμπορους ναρκωτικών και τους προπαγανδιστές τους.

Η οικογένεια και το σχολείο, λοιπόν, αν θέλουν να προστατεύσουν τους νέους πρέπει να κάνουν περισσότερα από το να δημιουργούν και να παραδίδουν παραδοσιακές θετικές επιρροές. Η οικογένεια και το σχολείο, οι σύλλογοι μαθητών, γονέων και κηδεμόνων, καθηγητών πρέπει να υποστηρίζουν και να ενθαρρύνουν δραστηριότητες και εκδηλώσεις με τον παραπάνω στόχο.

Παραδείγματος χάριν, σε σχολεία του εξωτερικού, όπως και της χώρας που εκπροσωπώ, οι σύλλογοι αυτοί υποστηρίζουν και επιβραβεύουν κάθε τέτοια κίνησή μας, θεατρικές εκδηλώσεις, κατασκηνώσεις με ειδικά θέματα συζητήσεων.

Πάνω απ όλα, όμως, χρειάζεται αποφασιστικός αγώνας κατά της παράνομης παραγωγής και διακίνησης ναρκωτικών και κατά των ισχυρών συνδικάτων του εγκλήματος που πλουτίζουν με αυτόν τον τρόπο. Τελικά, όλες οι προσπάθειες θα είναι ανεπαρκείς, αν δεν κινητοποιηθούν τα κρατικά ιδρύματα για να συντρίψουν τους υπεύθυνους αυτής της μάστιγας.

Προσωπικά τάσσομαι κατά της νομιμοποίησης των ναρκωτικών. Και τούτο γιατί στην Ολλανδία, όπως ξέρουμε, που έχουν νομιμοποιηθεί, η κατάσταση έχει επιδεινωθεί.

Εφόσον, λοιπόν, όλοι συμφωνούμε πως τα ναρκωτικά είναι θάνατος, δεν μπορούμε και δεν επιτρέπεται, αυτό που θεωρούμε και κατακρίνουμε ως λάθος, να το νομιμοποιούμε, ενώ από την άλλη ξεσηκωνόμαστε κατά της ευθανασίας. Έτσι δικαιολογείται και το έμβλημα της Διεθνούς Συνδιάσκεψης για τη χρήση και την παράνομη διακίνηση των ναρκωτικών.

Θα ήθελα, επίσης, σ' αυτό που είπε κάποιος συνάδελφος, να υπάρχουν αστυνομικοί στα σχολεία, να τονίσω ότι, εάν δεν έχουν τα παιδιά γερό χαρακτήρα και οι αστυνομικοί να είναι εκεί, πάλι πολύ εύκολο είναι να τους επηρεάσει κάποιος έμπορος ναρκωτικών.

Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Παναγιώτα Δεδούση έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΥΡΚΟΥΔΗΣ (Νομός Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε να κάνω κάποια παρατήρηση αναφορικά με το θέμα που ανέπτυξε η προλαλήσασα συνάδελφος. Εκτός και αν θέλετε να το γράψω και να σας το καταθέσω αύριο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό θα ήταν το καλύτερο.

Ορίστε, δεσποινίς Δεδούση, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΕΔΟΥΣΗ (Β' Αθήνας): Αγαπητό Προεδρείο, αγαπητοί φίλοι και φίλες, το θέμα μου δεν είναι και τόσο πρωτότυπο. Αφορά τον ρατσισμό και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Θέλω να πω ότι αυτό που διαπιστώνουμε στην υφήλιο, κυρίως στη Δυτική Ευρώπη και στην Αμερική, είναι η συστηματική καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων σε συνδυασμό με ραγδαία αύξηση του ρατσισμού. Στο στόχαστρο είναι κυρίως τα οικονομικά ασθενέστερα άτομα, οι ηλικιωμένοι και τα παιδιά. Φυσικά σε σχέση με τους ηλικιωμένους και τα παιδιά αναφέρομαι περισσότερο όσον αφορά στην καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Στην Ελλάδα πρέπει να πούμε ότι τα πρότυπά μας ήταν μέχρι τώρα διαμετρικά αντίθετα από άλλων χωρών. Αναφέρομαι στα πατροπαράδοτα πρότυπα της οικογένειας και στα πρότυπα κατά του ρατσισμού, στα οποία έχουμε πολύ μακριά παράδοση τελείως αντίθετη απ' όσα προβάλλονται σε ταινίες, κυρίως αμερικάνικες. Θέλω να το τονίσουμε αυτό. Υπάρχει, βέβαια, τώρα τελευταία κάποια προσπάθεια από τον αμερικάνικο κινηματογράφο σε σχέση με τα λάθη που έχουν κάνει οι Αμερικανοί, αλλά πιστεύω ότι δεν είναι αρκετή, μπροστά σε όλη αυτή την προπαγάνδα που έχει γίνει κατά χωρών, όπως για παράδειγμα το Βιετνάμ. Πραγματικά είναι κάτι το εξευτελιστικό.

Επίσης, θέλω να αναφερθώ στις τελευταίες βιαιοπραγίες που έχουν γίνει κατά των νέγων εδώ στην Ελλάδα, για τα οποία πιστεύω ότι έχετε ακούσει. Ξέρετε, νομίζω, ότι κάτι τέτοιο είναι επονειδιστο για μια χώρα που, όπως είπα πριν από λίγο, έχει μακριά παράδοση κατά των διακρίσεων. Βέβαια, μπορεί κάποιος να αντιπροτείνει τώρα το πανάρχαιο «πας μη Έλλην, βάρβαρος». Πρέπει, όμως, σ' αυτό να αντιπροτείνω παράλληλα τους σοφιστές, που ήταν οι πρώτοι που διακήρυσαν την ισότητα όλων των ανθρώπων.

Όλοι έχουμε ακούσει, βέβαια, για την ανάγκη αναθεώρησης του ρόλου των ανθρωπιστικών οργανώσεων του Ο.Η.Ε., του κράτους δικαίου. Κυρίως όμως στηρίζομαστε στη

νεολαία. Και αυτό από ένα σημείο και μετά είναι λάθος. Η νεολαία διαπλάθεται ανάλογα με τα πρότυπα που της προσφέρουν οι ενήλικες, διαπλάθεται ανάλογα με τη διαπαιδαγώγηση που της προσφέρουν οι ενήλικες. Ο σκοπός είναι βασικά να αλλάξει ριζικά η νοοτροπία όχι μόνο στα νέα άτομα, αλλά να αναλάβουν επιτέλους τις ευθύνες τους και οι ενήλικες όλων των χωρών. Οι ενήλικες είναι το περιβάλλον μέσα στο οποίο γεννιούνται, ζουν και μεγαλώνουν τα άτομα. Και έχει αποδειχθεί από την ψυχολογία ότι άτομα τα οποία υφίστανται διακρίσεις, όταν βρεθούν σε θέση ισχύος, με τη σειρά τους υιοθετούν τη στάση που προηγουμένως μισούσαν. Γι' αυτό ας σταματήσει η νοοτροπία τώρα, όχι μόνο από τους νέους, αλλά και από τους ενήλικες. Έχουν ίση ευθύνη, αν όχι μεγαλύτερη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ολοκληρώσουμε τη διαδικασία με την τελευταία τοποθέτηση της δεσποινίδος Ειρήνης Μποτή.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΠΟΤΗ (Β' Αθήνας): Θα παρακαλέσω να μιλήσω αύριο, κύριε Πρόεδρε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Μαρία Αντωνίου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ (Λεμεσός): Αγαπητοί φίλοι, είχα ετοιμάσει το θέμα των ατόμων με ειδικές ανάγκες, αλλά επειδή καλύφθηκε το θέμα, θα ήθελα μια και μου δόθηκε η ευκαιρία να μιλήσω λίγο για το Κυπριακό, για τις σχέσεις μας με τους Τούρκους. Παίρνω αφορμή να το κάνω αυτό, διότι μια φίλη μου είπε ότι θα ήθελε να ακούσει πάρα πολύ για μας, και είχα ακούσει και από άλλους πριν ότι πολλοί δεν ξέρουν τίποτε για το Κυπριακό.

Θέλω να πω ότι κανείς δεν γνωρίζει για το Κυπριακό, ούτε ακόμα και σεις οι Έλληνες, χωρίς να θέλω να σας προσβάλω, διότι όταν μας ρωτούν από πού είμαστε και τους λέμε από την Κύπρο, μας λένε: «Εκεί τι μιλάτε; Τούρκικα;». Είναι δε πολύ προσβλητικό, ακόμα και να μας λέτε ότι είμαστε Τούρκοι, διότι εμείς εκεί πολεμούμε. Και κάθε μέρα, αν έρθετε στο οδόφραγμα, θα δείτε δεκάδες μανάδες και χιλιάδες ψυχές να πολεμούν για τα παιδιά τους, που είναι εγκλωβισμένα και αγνοούμενα.

Δε νομίζω ότι γνωρίζετε τόσα πολλά και καλώ την Κυβέρνησή σας να κάνει κάποια διαφημιστικά και κάποια προπαγάνδα μέσα από τα Μ.Μ.Ε. και επιπλέον να δώσει κάποια βοήθεια σε μας, ιδιαίτερα στις μανάδες που δεν δουλεύουν, αλλά βρίσκονται εκεί καθημερινά, για να δείξουν στα Ηνωμένα Έθνη ότι πολεμούμε ακόμα και ότι δεν ξεγράψαμε τη Βόρειο Κύπρο και ότι πραγματικά είμαστε Έλληνες. Πραγματικά είμαστε Έλληνες και το πιστεύουμε αυτό.

Αξιζει, αγαπητοί φίλοι, να ξέρετε για το Κυπριακό και ιδιαίτερα ότι πολεμάμε κάθε μέρα. Το τονίζω αυτό. Χρειαζόμαστε τη βοήθειά σας. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αν ξεκινησουμε κάποιο πόλεμο, που δεν τον θέλουμε, διότι θα σκο-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τωθούν χιλιάδες, θα είσατε μαζί μας, θα έρθετε να πολεμήσετε κοντά μας. Είσατε διατεθειμένοι να δώσετε και τη ζωή σας για μας, όπως και εμείς κάποτε σας βοηθήσαμε; Πιστεύω ότι η βοήθειά σας είναι πολύ σημαντική. Έχω μια γιαγιά, είναι μητέρα του θείου μου, που είναι εγκλωβισμένη και μας λέγει για τις βαρβαρότητες των Τούρκων. Λέγει ότι υπάρχουν όμως Τουρκοκύπριοι που τους βοηθάνε. Πιστεύω ότι αυτοί έχουν ακόμα ψυχή. Οι Τούρκοι καθημερινά μπαίνουν στα σπίτια τους, τους κλέβουν, τους χτυπούν και εμείς δεν μαθαίνουμε τίποτα από κει.

Ζητούμε από την Κυβέρνηση να κάνει διαφημιστικές καμπάνιες ή οτιδήποτε άλλο να μας στείλει και ελληνικά βιβλία για να τα στείλουμε στα παιδιά που είναι εγκλωβισμένα, διότι αναγκάζομαστε να στέλνουμε τα δικά μας που είναι παλιά. Δεν έχουμε αρκετά. Δεν μπορούμε να τους βοηθήσουμε πολύ, διότι έχουμε αρκετά προβλήματα με τη Ηνωμένα Έθνη. Δεν μας αφήνουν να περάσουμε. Πρέπει να υπογράψουμε κάποια έγγραφα, για να μπορούμε να μπούμε μέσα. Επειδή είμαστε πεισμένοι ζητούμε τη δική σας βοήθεια που είσατε ελεύθεροι. Λέγω είσατε ελεύθεροι –και εμείς είμαστε ελεύθεροι στην ψυχή– αλλά είσατε ελεύθεροι να πείτε στις μεγάλες δυνάμεις να μας αφήσουν να περνάμε, χωρίς να υπογράψουμε ότι δεχόμαστε το ψευδοκράτος, διότι όταν περνούμε και υπογράφουμε είναι σα να υπογράφουμε την καταδίκη μας. Ζητούμε από σας, αν μπορείτε, να εξασφαλίσετε άδεια να έρχονται οι δικοί σας εδώ από την Ελλάδα, να γνωρίσουν τα μέρη μας και την ιστορία μας, διότι με μεγάλη μου λύπη το λέγω, δεν γνωρίζετε τόσα πολλά. Πιστεύετε ότι δεν πολεμούμε. Πιστεύετε ότι είμαστε Τούρκοι. Αυτό άκουσα. Λένε από 'δω οι Έλληνες και από 'κει οι Κύπριοι που μιλούν τούρκικα. Μου είπαν προχθές, μιλήστε μας τούρκικα. Μα, δεν ξέρω τους λέω. Το άκουσα στο ξενοδοχείο. Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω γι' αυτό. Μου έδωσε αφορμή κάποια φίλη μου που είναι από την Ελλάδα. Νομίζω ότι ήθελε να μάθει, γιατί πραγματικά πιστεύει ότι εμείς οι Κύπριοι πολεμάμε.

Τι να σας πω άλλο; Σας ευχαριστώ. Και αυτό που θέλω είναι να μας βοηθήσετε.

(Όρθιοι οι έφηβοι βουλευτές χειροκροτούν ζοηρά και παρατεταμένα)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ολοκληρώσαμε σήμερα τη διαδικασία.

Θα ήθελα να υπογραμμίσω αυτά που σας είπα και στην αρχή ότι όσες απόψεις θέλετε να συμπεριλάβετε μέσα στο τελικό κείμενο της σύνθεσης που θα γίνει αύριο, να καταθέσετε στο Προεδρείο γραπτά αυτές τις προτάσεις σας.

Μιλώ πάντοτε για παρατηρήσεις και για απόψεις, οι οποίες δεν έχουν κατ' αρχήν συμπεριληφθεί στο αρχικό κείμενο που έχετε πάρει μέρος. Το κείμενο σύνθεσης αποτελεί για μένα όχι το μέσο όρο, το μίνιμουμ μιας προσέγγισης και μιας σύνθεσης ενός πλαισίου προβληματισμού απ' όλους σας.

Λοιπόν, στη βάση αυτού του πλαισίου, που αποτελεί την αρχή, την αφετηρία, οι τοποθετήσεις που έχετε κάνει μέχρι σήμερα, για να συμπεριληφθούν, πρέπει να είναι γραπτές. Και να προχωρήσουμε ύστερα, αξιολογώντας τις θεματικές ενότητες, στις αναγκαίες ψηφοφορίες, για να δώσουμε την τελική, αν θέλετε, έκφραση όλου του προβληματισμού που έχετε καταθέσει.

Μία δεύτερη υπόμνηση. Αύριο θα υπάρξει η κλήρωση, η εκλογή των πέντε εκπροσώπων της επιτροπής μας που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια. Δε θα συμπεριληφθεί ο εισηγητής, ο οποίος μιλάει χωρίς να κληρωθεί, όπως δε θα συμπεριληφθούν στη διαδικασία της επιλογής και τα μέλη της επιτροπής που προέρχονται είτε από την Κύπρο, είτε από περιοχές που βρίσκονται εκτός της Ελλάδας.

Σήμερα μιλήσατε είκοσι επτά άτομα και αύριο απομένουν άλλες είκοσι επτά ομιλίες. Αντιλαμβάνεσθε ότι και πάλι ο χρόνος θα είναι λίγο-πολύ περιορισμένος. Θεωρώ ότι η σημερινή ομαλή εξέλιξη της συζήτησης σύμφωνα με τη διαδικασία αποτελεί ένα εχέγγυο ότι αύριο θα ολοκληρώσουμε με περισσότερο χρόνο και με περισσότερη δυνατότητα καταγραφής των απόψεων.

Σας ευχαριστώ πολύ, καλό μεσημέρι.

Στη συνέχεια και ώρα 13.06' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ